

શ્રી જુહિસાગરમૂરિ ત્રયમાળા—અથાંક ૧૦૮

શાસ્ત્રવિશારદ નૈનાચાર્ય યોગનિષ્ઠ શ્રીમદ્ જુહિસાગરમૂરિ
વિરચિત,

પત્રસદુપદેશ.

ભાગ ૩ નો.

જ્ઞાતી પ્રસિદ્ધ કવિના

શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાન પ્રસારક મહાજી.

હા વકીલ મોહનલાલ દિભચંદ

મુ. પાદરા

પ્રથમાવૃત્તિ

વિક્રમ મ ૧૯૮૨

પ્રત ૧૦૦૦

સને ૧૯૨૬

કિંમત ૦-૬-

વડોદરા ગવપુરામાં હુદાબુદામિત્ર સ્તંભ પ્રિ પ્રેક્ષર્માં હા. અ. બાવાના
વિઠ્ઠલમાધવે માલીકને માટે હાપ્યુ તા. ૩૧-૬-૧૯૨૬

નિવેદન.

શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરસૂરિ અથમાળા અર્થાંક ૧૦૮ તરીકે આ અથ વાચક સન્મુખ મુકતા ઘણો હર્ષ થાય છે

આ અથમા શ્રીમદ્ બુદ્ધિસાગરજી મહારાજે પોતાના શિષ્ય-વર્ગ તથા શ્રાવકોને પ્રમ ગોપાત્ લખેલા પત્રોનો સમાવેશ થાય છે જ્ઞાની પુરુષોની પ્રાય ઘણીખરી પ્રવૃત્તિઓ ઉપકારક અને આત્માને હિતકારક જ હોય છે શુદ્ધીના પત્રોમા પણ તેમજ છે તેઓશ્રીના ન્હાના સરખા પત્રમા પણ સદ્ઉપદેશ, આત્મજગૃતિના ઉપદેશક સૂત્રો, વૈરાગ્ય, ત્યાગ, પ્રભુભક્તિ, આત્માની પિછાન અને સમાજ સુધારણાની લાગણીઓ ઉભરાતી અવલોકાય છે આવા પત્રો જ્ઞાન-સુઓને ઘણો લાભ, અને સદ્ગોષ્ઠ આપી શકે છે અને એજ દષ્ટિથી આ પત્રોનો સ અહ પ્રકટ કરવામા આન્વે છે

આવાજ ઉપયોગિ પત્રોનો સ અહ સ ૧૯૦૪ મા પત્રસદ્ ઉપદેશ ભા ૧ તરીકે આ અથમાળાના મણકા ૪૭ તરીકે પ્રસિદ્ધ કરવામા આન્વે હતો જે લગભગ ૨૫૦ પૃષ્ઠો છે, અને તે ઘણા જ્ઞાનસુઓને ઉપકારક અને માર્ગદર્શક થઈ પડ્યો છે તેમજ તેની માગણી પણ સારી થઈ હતી

આ પછી પત્રસદ્ઉપદેશ ભા ૨ સ ૧૯૭૬ મા અથમાળા ૬૩ મા મણકા તરીકે પ્રસિદ્ધ કરવામા આન્વે હતો, જે લગભગ ૩૭૫ પૃષ્ઠો છે તેમાના પત્રો ઘણા ઉપકારક જણાયા છે અને તે પણ ઘણા વિદ્વાનોને માર્ગદર્શક થઈ પડ્યો છે આ પ્રકારના પત્રોમા શુદ્ધી સારી ભાષામા વાચનારને આધ્યાત્મજ્ઞાન, શાંતિ, વૈરાગ્ય, ધર્મજ્ઞાન, આચાર પ્રતિપાલન, અને આત્મજળના અણુમૂલા સિદ્ધાંતો

આપી દે છે તેથી બહુ પત્રદાતા તેઓ પોતેજ છતાંમુ વાચકને ઉપદેશમૃત પાષંદ્યા હોય નહિ ? એમ લાગે છે

આ પછી હનણા આ પત્રસદુપદેશ લા ઠ ને પ્રસિદ્ધ કરવામા આરે છે આ નયમા શુદ્ધકારાને પોતાના પદશિષ્ય આચાર્યમ-હારાજ શ્રીમદ્ અજિતરામસૂરિજી પર લખેલા પત્રો તથા શુદ્ધકર્તા માણસાનિવાસી એષિવર્ષે શ્રીયુત્ વીરચંદ્રમાઈ કૃત્વાજી ઉપરના ઉપદેશક પત્રો તથા મહેસાણાનિવાસી શુદ્ધકર્તા શ્રીયુત્ મોહનલાલ નગીનરામ ભાખરીયા પરના પત્રો તેમજ અન્ય પત્રો જે પ્રમુખો પાત્ર ઉપદેશ અર્થે લખેલા તેનો નમાવેશ ક વામા આ-યો છે

શ્રી અજિતરામજીસૂરિજીજી સ્થાનકવાસી દિવામા હતા તે વખતના શુદ્ધકર્તા તેઓના પત્રના પત્રો પણ આમા લેવામા આન્યા છે સ્થાનકવાસીમતના લાકુઓ નિ પણ શુદ્ધકર્તા જેવી મહિમ્પુતા ગાંધી શુભાનુભાગ બતાવે છે તે આથી પ્રતિત થાય છે, અને પોતાના શુભાનુભાગના નહિનુ શુભથી આકર્ષાઈનેજ સ્થા પદના આધુ અમીધાજી રૂપિરાજ શુદ્ધકર્તા શિષ્ય બની આજે તેમના પદધર આચાર્ય તરીકે ભારતવર્ષમા પ્રસિદ્ધ છે

રા નયતિલાવ એ નયવાલ નહેતા બી એ એલ એલ બી (ને વડોદરાના પ્રસિદ્ધ દાઈકોટ જેજ ધામુત્ દામુલાઈ દાદાભાઈ મહેતાના સ્વિલ્લ અને બાળીતા લાક્ષરવર્ધ-ગુર્જર આહિત્ય પચિવર્ષના મૂલે લેપાદક શ્રીયુત્ રમણજીવરામ વાવાલાઈના જમાઈ) પરને એક પત્ર પ્રકટ કરવામા આવ્યો છે આ નયતિ નાલમાગેના શુદ્ધકર્તા પર અનન્ય સક્રિયભાવ હતો તેઓ તેન બ હોવા છતાં પણ એક વિકાસ અને વત્તવજ્ઞાનના ચોક્કસ, અને શુદ્ધકર્તાના આધ્યાત્મજ્ઞાનના પૂણ પ્રસારક હતા ને છે તેઓ પરના પત્રમા એક આર્થ્ય પ્રદરશના ઉચ્ચ જીવનના આદર્શો દર્શાવ્યા છે જેનેતરો પ્રતિ પણ શુદ્ધકર્તાના આવા નદમાવતા તદ્દસાવધિ દર્શાવે પેટીનુ આ એક છે

એક દરે આ પત્રો વાચવાથીજ તેમાનો સદ્બોધ ગભિરતા,
જ્ઞાનસુવાસ, અને ઉપયોગિતા વાચકવર્તિને જણાઈ આવશે

શુદ્ધીએ સ્વર્ગગમન પહેલા-સ સારની ક્રમાગત, પોતાના
નિકટ આવતા અવગ્રાન માટેની મર્મભરી ચેતવણીઓ તથા મૌને ચે
મૃત્યુ માટે તૈયાર રહેવાની સૂચનાઓવાળો લખાણ પત્ર સૌથી પ્રથમ
આપ્યો છે તે પ્રત્યેક જૈન જૈનેતર છતાંમુગેને એક સમ્યો
ઉપયોગિ માર્ગદર્શક અને હિતકર થઈ પડ્યા વિના ગહેશે નહિ
પોતાને માટે સ્વર્ગપથની તૈયારી તેમજ તે સળવની પોતાને
થતી આગાહીનું દર્શન આમા કરાવી પોતાનું કર્તવ્ય પોતે બજાવે
છે તેનજ સૌને બજાવવા કુર્માન હઈ પોતાનું કર્તવ્ય પૂર્ણ થયું
જણાવી પોતે પરલોક ગમન કુલ સમયમાજ કરવાના છે તે
બપટ જણાવી દે છે આ પરથી તેની આત્મીક શક્તિની પ્રતિતી
લાભ છે અને સાચા આત્મજ્ઞાનીઓ મૃત્યુ જેવા મહાભયને કેવી
નિર્ભયતાથી, અરે આનંદપૂર્વક ભેટે છે તેનું દર્શન થાય છે

મૃત્યુ એ જ્ઞાનીઓને માટે મહોત્સવ સમાન છે, મનુષ્યોને,
એક વિદ્યાર્થી પરિક્ષા પાસ કરી ઉપલા વર્ગમા ચડે તે વખતે થતા
આનંદ જેવું છે, અને ઉન્નતિક્રમમા આગળ વધવામા મન્દકારક-
કારણભૂત છે, વજ્ર પરિવર્તન સમાન શરીર બદલવનું છે આમ
મૃત્યુને નિર્ભયતાપૂર્વક ભેટવાની-મૃત્યુને અડભવવાની-મૃત્યુને
માણવાની તૈયારી શ્રી શુદ્ધીએ કરી હતી તે આ પત્રથી સ્પષ્ટ થાય
છે વિગ્લા આત્મજ્ઞાની-ત્યાગી-ખાખી શિવાળ દેહને આવામૃત્યુના
મહાસ્યવદને સ્વાગત કર્યા જણાયા નથીજ આ પત્ર અવસ્ય સૌને
બહો હિતકર થઈ એમ જણી તેને પ્રથમ દાખલ કરવાના આપ્યો છે

હેલો પત્ર કાવીકાનિવામી શુદ્ધજનો શ્રીયુત્તરનથદલાઈ
લાખાણ તથા શ્રીયુત્તરજવેગલાઈ ભગવાનદાસ તથા ત્યાના શ્રી સંઘનો
શુદ્ધી પર લખાયેલો છે જો કે આ ગ્રંથમા તો શુદ્ધીએ લખેલાજ
પત્રો પ્રકટ કરવા ભેધએ, પણ આ પત્રમાં શુદ્ધજના આવેલો, પોતાની

લક્ષિત અને ગુરુ બહુમાન કેટલે દરજે દર્શાવી શકે છે તે તેમજ તેથી અન્યજ્ઞાસુઓને તે અગ્રકરણિય થઈ પડશે એમ ધારી તે પત્ર આ શ્રવમા દાખલ ઉચિત ધાયું છે

એક દર આ શ્રવમા પ્રકટ કરવામા આવેલા પત્રો, સૌને સાધત વાચી વિચારી તે પ્રમાણે આચરણમા મુકવા નિમિત્તરૂપ બને એમ ઇચ્છાય છે

છેવટે આવો ઉપકારક શ્રવ પ્રકટ કરવામા કારણબૂત પરમ પૂજ્ય ગુરુમહાજ પ્રાત સ્મરણીય શ્રીમદ્ બુદ્ધિસા ૧૨જ મહારાજનો ઉપકાર માની ચાચનદેવ આવા ઉપકારક અનેક શ્રવો પ્રકટ કરવાનું બળ શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રસારકમંડળને આપેા એમ ઇચ્છી વિરમીએ છીએ

પાદરા
૧૯૮૨ જેઠ શુક્ર ૮
તા ૧૮-૬-૨૬ }

વકીલ મોહનલાલ હીમચંદ

અં ૩૧૦ પ્રં ૩૦ મંડળ

શ્રી અધ્યાત્મજ્ઞાનપ્રસારક મંડળ તરફથી

શ્રીમદ્ બુદ્ધિમાગરસૂત્રજી અન્યમાળામાં
પ્રમટ થયેલા અન્યો

અર્થાંક	પૃષ્ઠ	કિંમત
૧ અધ્યાત્મ વ્યાખ્યાનમાળા	૨૦૬	૦-૪-૦
૨ ભજનસંગ્રહ ભાગ ૨ ભો	૩૩૬	૦-૮-૦
૩ ભજનસંગ્રહ ભાગ ૩ ભો	૨૨૫	૦-૮-૦
૪ સમાધિશતકમ્	૬૧૨	૦-૮-૦
૫ અનુભવપ્રવિશી	૨૪૮	૦-૮-૦
૬ આત્મપ્રદીપ	૩૧૫	૦-૮-૦
૭ ભજનસંગ્રહ ભાગ ૪ ભો	૩૦૪	૦-૮-૦
૮ પરમાત્મદર્શન	૪૦૦	૦ ૧૨ ૦
૯ પરમાત્મજ્યોતિ	૫૦૦	૦ ૧૨ ૦
૧૦ તરવણિકુ	૨૩૦	૦-૪-૦
૧૧ શુભાનુરાગ (આવૃત્તિ બીજી)	૨૪	૦-૧-૦
૧૨-૧૩ ભજનસંગ્રહ ભાગ ૫ ભો		
તથા જ્ઞાનદીપિકા	૧૦૦	૦-૬-૦
૧૪ તીર્થયાત્રાનું વિમાન (આં બીજી)	૬૪	૦-૨-૦
૧૫ અધ્યાત્મભજનસંગ્રહ	૧૬૦	૦-૬-૦
૧૬ શુદ્ધોદ્ધ આં ૨	૨૬૦	૦-૮-૦
૧૭ તરવજ્ઞાનદીપિકા	૧૨૪	૦-૬-૦
૧૮ ગદ્લીસંગ્રહ ભા ૧	૧૧૨	૦-૩-૦
૧૯-૨૦ આવકધર્મસ્વરૂપ ભાગ ૧-૨	૪૦-૪૦	૦-૧-૦
૨૧ ભજનસંગ્રહ ભા ૬ ફો	૨૦૮	૦ ૧૨ ૦
૨૨ વચનામૃત	૪૩૦	૦-૧૪ ૦
૨૩ યોગદીપક	૩૦૮	૦ ૧૪ ૦

૨૪ જૈન ઐતિહાસિક રામમાળા	૩૦૮	૧-૦-૦
* ૨૫ જ્ઞાન-દશનપદ (૧૦૮) સંગ્રહ	૮૦૮	૨-૦-૦
૨૬ અધ્યાત્મ શાન્તિ (આવૃત્તિ બીજી)	૧૩૨	૦-૩-૦
૨૭ કાવ્યતત્ત્વ ગ્રંથ ભાગ ૭ મો	૧૬૬	૦-૮-૦
* ૨૮ જૈનધર્મની પ્રાચીન અને અર્વાચીન સ્થિતિ ૬૬		૦-૨-૦
* ૨૯ કુમારપાલ (કિલ્લી)	૨૮૭	૦-૧-૦
* ૩૦ મી ૩૪ સુખમાગર ગુરુગીતા	૩૦૦	૦-૪-૦
* ૩૫ મદદ્રવ્યવિચાર	૨૪૦	૦-૮-૦
૩૬ વિજ્ઞાનગુપ્તતાત	૬૦	૦-૬-૦
* ૩૭ સાબરમતી ગુણશિક્ષણ ગ્રંથ	૧૮૭	૦-૬-૦
૩૮ પ્રતિજ્ઞાપાલન	૧૧૦	૦-૫-૦
* ૩૯-૪૦-૪૧ જૈનમત્સરમતપ્રબંધ, સમગ્રગતિ, લીનગીતા	૩૦૧	૧-૦-૦
૪૨ જૈનધાતુપ્રતિભા લેખસંગ્રહ ભા ૧		૧-૦-૦
* ૪૩ મિત્રાન્તરી	૧૭૦	૦-૮-૦
* ૪૪ શિષ્યોપનિષદ	૪૮	૦-૨-૦
૪૫ જૈનોપનિષદ	૪૮	૦-૨-૦
૪૬-૪૭ આર્મિક ગ્રંથસંગ્રહ તથા પત્ર સદુપદેશ ભાગ ૧ લો	૬૭૬	૩-૦-૦
૪૮ લાલ્લુચંદ્ર ગ્રંથ ભા ૮	૬૭૬	૩-૦-૦
* ૪૯ શ્રીનંદ દેવચંદ્ર ભા ૧	૧૦૨૮	૨-૦-૦
* ૫૦ કર્મચોડ	૧૦૧૨	૩-૦-૦
* ૫૧ જ્ઞાનતત્ત્વવર્ણન	૧૧૨	૦ ૧૦ ૦
* ૫૨ ભારતસરકારશિક્ષણ ગ્રંથ	૧૬૮	૦ ૧૦ ૦
* ૫૩ શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર ભા ૨	૧૨૦૦	૩-૮-૦
૫૪ નાહુલી સંગ્રહ ભા ૨	૧૩૦	૦-૪-૦
* ૫૫ કર્મપ્રકૃતિટીકાભાષાતત્ત્વ	૮૦૦	૩-૦-૦
૫૬ ગુરુગીત ગુહ્યલીમ ગ્રંથ	૧૬૦	૦ ૧૨ ૦

પાઠ પદ આ ભક્તિ અને અધ્યાત્મગીતા	૪૭૦	૦-૬-૦
૫૮ દેવવદન સ્તુતિ નવન સ અહ	૧૭૧	૦-૬-૦
૬૦ પૂનસ અહ ભા ૧ લેા	૪૧૬	૧-૦-૦
૬૧ અજનપદસ અહ ભા ૬	૫૮૦	૧-૮-૦
૬૨ અજનપદસ અહ ભા ૧૦	૨૦૦	૧-૦-૦
૬૩ પત્રમદુપદેશ ભા ૨	૧૭૬	૧-૮-૦
૬૮ માતૃપ્રતિભાલેખ મ અહ ભા ૧૦	૧૮૦	૧-૦-૦
૬૯ જૈનશ્રિષ્ઠે ઈશાવાસ્થોપનિય-		
ભાવાર્થવિવેચન	૪૧૦	૧-૦-૦
૬૬ પૂનન અહ ભાગ ૧-૨	૪૧૫	૨-૦-૦
૬૭ આત્મપૂન		૦-૨-૦
૬૮ શ્રીમદ્ દેવચંદ્ર અને તેમનું અવનચરિત્ર		૦-૪-૦
૬૯-૭૦ ગુદોપયોગ વિ મદ્દુત અથ ૪	૧૮૦	૦ ૧૨ ૦
૭૧-૭૨ ન ધર્મત્વ વિ મદ્દુત અથ ૫	૧૬૮	૦ ૧૨ ૦
૭૩ શ્રી વાલ્મીકિય અને જૈનધર્મ	૧૦૦	૦-૬-૦
૭૪ ચિન્તામણિ	૧૦૦	૦-૪-૦
૭૫-૮૧ જૈનધર્મ અને ખ્રિસ્તિ ધર્મનો		
સુકાવચો તથા જૈનશ્રિષ્ઠિ નવાહ	૨૨૦	૧-૦-૦
૮૨ નૃસિંહચંદ્ર	૨૦૦	૦-૬-૦
૮૩ ધ્યાનવિચાર	૮૫	૦-૮-૦
૮૪ આત્મચરિત્રપ્રકાશ	૧૪૦	૦-૪-૦
૮૫ સર્વત્રગ્ધિ સમાપના	૮૦	૦-૪-૦
૮૬ આત્મદર્શન (મલીચાંદ્રકૃત		
સલ્લયો) નું વિવેચન,	૧૫૦	૦-૪-૦
૮૭ જૈનધર્મિક સુકાવચમાધાન	૫૫	૦-૨-૦
૮૮ દન્યાવિક્રમ નિપેધ	૨૦૦	૦-૧-૦
૮૯ આત્મગિયા સ્વાવનાપ્રકાશ	૧૧૫	૦-૭-૦
૯૦ આત્મપ્રકાશ	૫૬૫	૧-૮-૦
૯૧ શ્રી વિનાયક અથ	૮૦	૦-૧-૦

૯૨ તત્ત્વવિચાર	૧૨૫	૦-૬-૦
૯૩-૯૭ અદ્વાતામગીતા વિ સરકૃત શ્રવ	૨૦૨	૧-૦-૦
૯૮ જૈનસૂત્રમાં મૂર્તિપૂજા	૯૬	૦-૩-૦
૯૯ શ્રી યથોપનિચયજી નિબંધ	૧૧૦	૦-૬-૦
૧૦૦ સજનપદ સંગ્રહ ભાગ ૧૧	૨૨૦	૦ ૧૨ ૦
૧૦૧ " ભાગ ૧ આ ૪થો	૨૦૦	૦-૮-૦
૧૦૨ ગુજરાતજૂદક વિજયપુર પુત્રાલ	૩૦૦	૧-૪-૦
૧૦૩ ૪ શ્રીમદ્ દેવચંદ્રજી વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર તથા દેવવિલાસ	૨૩૦	૦ ૧૨ ૦
૧૦૪ મુદ્રિત જૈન સે શ્રવણાઈડ		૧-૮ ૦
૧૦૬ કલ્યાણી મુખોધ	૪૧૦	૧-૮ ૦
૧૦૭ સ્તવન સંગ્રહ (દેવવંદન સહિત)	૧૭૫	૦ ૧૦ ૦
૧૦૮ પત્ર સદુપદેશ ભાગ ૩		
૧૦૯ શ્રીબુદ્ધિસાગર સૂરિશ્વર સમારક જ્ઞાન (સચિત્ર)	૨૩૦	૦ ૧૨ ૦

* આ નિશાનીવાલા શ્રવો ચિલકમાં નથી

x આ શ્રવો ક્રીડીશ કેળવણી ખાતાએ મળુર કરેલા છે

- આ શ્રવો શ્રીમત ગાયકવાડ સરકારના કેળવણી ખાતાએ મળુર કરેલા છે

શ્રવો મળવાના ઠેકાણા

૧ વધીલ મોહનલાલ હીમચંદ—પાટણ (ગુજરાત)

૨ શા આત્મારામ ખેમચંદ—સણુક

૩ શા નગીનદાસ રાયચંદ ભાખરીયા—મહેસાણા

૪ શા ચંદુલાલ ગોકળભાઈ—વિજયપુર

૫ શા રતીલાલ કેશવલાલ—પ્રાતિજ

૬ શ્રી બુદ્ધિસાગરસૂરિ જૈનસમાજ—પેથાપુર

૭ શા મોહનલાલ નગીનદાસ ભાખરીયા—

૧૯૨-૯૪ જાનર મેટ, ટ્રાટ, મુખાઈ

પત્રસદુપદેશ

ભાગ ત્રીજો

સદગત્ ગુરુશ્રીને એલેહો ઉપદેશપત્ર

મું વીનાપુર લે બુદ્ધિસાગર

શ્રી પાદરા તત્ર અદ્વાવ ત દયાવ ત દેવગુરુ ભક્તિકારક
સુશ્રાવક વકીલશી શા મોહનલાલ હીમચ દભાઈ તથા ભાઈ મણી-
લાલ તથા ભાઈ રતીલાલ વીગેરે યોગ્ય ધર્મલાભ

વિ પહેલાના કરતા હાલ કંઈક શરીર ઠીક છે ગામની બહાર
ઠંડકે જવાય છે જનશે તો યોડા દીવસમા બીજે ગામ હવા ફેર કરવા
જઈશુ શરીર હવે પહેલાના જેવુ સાડુ રહેતુ નથી અને હવે ઘણો
ખરો મુદ્દ સુધારવાનો બોલે બોલે થઈ ગયો છે આત્મશાંતિ વર્તે છે
અશાંતાને મધ્યસ્થભાવે ઉપયોગ દ્રષ્ટિએ લોગવાય છે સમ્યક્ દષ્ટિના
બળે જ્ઞાની પોતાના આત્માને પોતાના સ્વરૂપમા રમાવે છે અને
મૃત્યુકાંક્ષે પણ મૃત્યુભય રાખી શકતો નથી અર્વ થકી મ્હોટામા
મ્હોટો પુરૂષાર્થ કરવાનો એ છે કે મૃત્યુભયની વૃત્તિઓને છૂટી
લેવી તથા છવવામાં ને મરવામા તે તટસ્થ દષ્ટા તરીકે વર્તે છે ને
સાક્ષીભાવ ધાગ્યુ કરે છે તેથી તે દેહાદિકની સાથે બધાતો નથી
અને તેથી આવતા ભવમા તે બતિસ્મરણજ્ઞાનને શીઘ્ર પ્રાપ્ત કરે
છે પુનર્જન્મનો જેને પૂર્ણ નિશ્ચય થયો છે તથા કર્મનો જેને
નિશ્ચય થયેલો છે તથા જેનો આત્મા શરીરમા રહેલો છે અને શરી
રને યોડા જેવુ માનીને તેને વાહન તરીકે માને છે તે દેહાદિકમા

બધાતો નથી અને મરણકાલે તેની આખો વિગેરે બધ થાય, કાન
 બધ થાય, બાહ્ય ઇન્દ્રિયોનું જ્ઞાન તે વખતે ના રહે તોપણ અતરથી
 તે મરણકાલે જાગૃત રહે છે અને તે મરણકાલે આત્માની જગત
 ઘણી શુદ્ધ કરે છે આત્મા અમર છે અને તે દેહોના સબંધમાં
 વર્તે છે છતાં પણ મરંથી દેહાતીત છે એવો પૂર્વ નિશ્ચય થાય તો
 મોહનામાં મોહોટો મૃત્યુભય ટલી જાય મૃત્યુ ચરીતરુ થાય છે અને
 મૃત્યુ આત્માની ઉચ્ચ દશાની ઈશ્વરીઆત્મા વ્યક્તિ આગળના ઉચ્ચ
 દેહો ધારણ કરવાને માટે ઉપયોગી થાય છે અને આગળ આત્માની
 પરમાત્મકતા પ્રકટ કરવામાં આ દેહો પુરુષાર્થ ન થતો હોય અને
 જે કાચું સિદ્ધ ન થતું હોય તે જીવ દેહો કરવા માટે વચ્ચે રહેલું
 દેહનું મરણ થઈ ઉપયોગી થઈ પડે છે એવું આત્માર્થી જ્ઞાની ભક્ત
 પુરુષ માટે સમજાય છે જ્ઞાની પુરુષો જીવનથી હર્ષ પામતા નથી
 અને મરણથી શોક કરતા નથી તેઓ જીવતા છતાં અમુક દેહાંતે
 દેહ પ્રાણનું મૃત્યુ અટકાવે છે અને તેથી દેહ અને પ્રાણ વીગેરે
 સાધનોને બંધકાર ઉપયોગી ગણી તેની સારસભાજ કરે છે પણ
 જ્યારે તેનો નાશ થવાનો હોય છે ત્યારે ઘણા આત્મભાવમાં જાગૃત
 થાય છે, આત્મ ઉપયોગી થાય છે અને પહેલેથી તેમનો તેવો આત્મ-
 ઉપયોગ વર્તવાથી મરણ કાલે દુઃખ પડે છે અને બાહ્ય ઇન્દ્રિયોનું
 જ્ઞાન કુલ્લાય છે તોપણ અતરથી જાગૃત હોય છે જેમ સ્વપ્નમાં
 દેહ અને ઇન્દ્રિયોના સબંધ ચિત્તવન પરત્વે સાક્ષાત્ નથી દેખાતો
 છતાં દેહ અને ઇન્દ્રિયી ન્હાણી રીતે આત્મા પોતાનું ચિત્તવન કરે છે,
 વિચાર કરે છે તેવી રીતે દેહ અને પ્રાણનો જ્યારે અવસાનકાળ
 થાય ■ ત્યારે ઉપયોગી આત્મા જ્ઞાતા વીગેરે વેદનીને મુખ્યત્વે
 વેદંતો છતાં પણ અતરમાંથી જાગૃત રહે છે, અને બાહ્ય ઇન્દ્રિયોના
 જ્ઞાને જ્ઞાનવાળો નહીં છતાં પણ અતરથી જ્ઞાનવાળો રહે છે, કારણકે
 તેણે પહેલાથી ઉપયોગ વડે આત્માને તેવી ગતી આપી હોય છે
 તેથી સમ્યક્જ્ઞાનીનું સમાધી મરણ થાય છે અને તે ઉપયોગ પુર્વક
 દેહને છોડી શકે છે અને તે જીવ જાવમાં જાય છે તોપણ પોતાનું
 જ્ઞાન કાયમ રાખે છે એકવાર સમ્યક્જ્ઞાની થઈ તો તે પછી જીવ

ગમે ત્યા જાય તોપણ પોતાના આત્માનો વીકારજ કરવાનો અને અતરની પરમાત્મ દશા પ્રકટ કરવાની પ્રગતીને પ્રગટ કરવાનોજ તેમા શકા છેજ નહીં મરણ એ વૈરાગ્ય દેનાર શિક્ષક છે જ્ઞાનીએ ને તેથી તે ઉપકારક થાય છે કારણકે તેનાથી તેઓ પરમાત્માની વીશેષ ભક્તિ કરે છે અને આત્મધ્યાનમા પણ વીશેષ પ્રગતી કરે છે નાનુ બાળક જેમ જાય પામે છે ત્યારે માતાની અને પિતાની સોહમા ભરાય છે તેમ વૈરાગી આત્મા મૃત્યુના ભયથી પરમાત્મસ્વરૂપની નજીકમાં જાય છે ને પરમાત્માનુ શરણ આગીકાર કરે છે અને અતરમા પરમાત્માનો અનુભવ કરીને પછી તે નિર્ભય બને છે મૃત્યુ અગર જીવન એ બેના સમયમા મોહ વૃત્તીનેજ ભીતી છે અને તે મોહ વૃત્તીજ નવા નવા ભયને ઉત્પન્ન કરે છે અને તેથી આત્મા દકાય છે જ્ઞાની મહાત્મા ઉપયોગ મુકે છે અને તે મૃત્યુ ભીતીના આચ્છાદનો દુર કરે છે અને ઉપયોગથી સુર્યની પેઠે જળહળે છે પ્રભુનો આખી યયા વીના મૃત્યુ ભય ટળતો નથી નીરૂપાધીક દશા જ્ઞાન ધ્યાન સમાધીથી મરણ પહેલાં ઘણા વખતથી જેઓ આત્માન ભાવે છે અને સર્વ પ્રકારની દુનીયાની ઉપાધીઓમા જેઓ (ન શક થઇ જાય છે અને મોહના સળધોને જેઓ ભર નીંદ્રાની પેઠે ભૂલી જાય છે, તેઓને મૃત્યુકાલે દેહનો નાશ થતા નિર્ભય દશા વર્તે છે દેહ છતાં આત્મોપયોગ મુકીને મનની કલ્પનાએ દેહ પડે છે અને તેમાથી આત્મા ન્યારો થાય છે પાછો દેહ ધારણ કરે છે ને તેને મુકીને બીજો દેહ લે છે અને પશ્ચાત્ત સર્વથા દેહનો સળધ છોડી આત્મા નિરજન નીરાકાર થાય છે-એવું અતરમાં જેઓ ભાવે છે, તેઓને દેહના સપૂર્ણ નાશકાલે દેહધ્યાસવૃત્તી રહેતી નથી અને આત્મોપયોગ વર્તે છે જ્ઞાની આત્મા ક્ષણે ક્ષણે મૃત્યુની સામે દેહમાં રહેતો છતાં સુદ્ધ કથો કરે છે અને તે જ્ઞાન સમાધી મરણ પ્રાપ્ત કરે છે કોઈક કેવું મરણ થય તે પોતે જાણી શકે અને કેવલજ્ઞાની જાણી શકે અને તેથી અમુક મનુષ્યનું કેવું મરણ થયું તે મરનાર પોતેજ અનુભવી શકે સમ્યક્દષ્ટિ જ્ઞાની આત્મા મૃત્યુ વીગેરે ખરા પ્રસન્ને તો અંતરમા જાગૃત રહે છે અને જ્ઞાન

ધ્યાન ભક્તિની પરણતીના ગમે છે અને તેથી તે ઢેહ બદલતો બદલતો આગળને આગળ ચાલ્યો જાય છે આત્માની પૂર્ણ પ્રતિતી થયા બાદ બાળ અજ્ઞાન મોહદશાવાળું મરણ થતું નથી અને તેથી આત્મા પાછો પડતો નથી શરીરનો જન્મો બદલવો તે જેવું બાદ્યથી કાર્ય કરાય છે, તેવું જ જ્ઞાનીનું ઢેહ બદલવા રૂપ કાર્ય છે આ પ્રત્યક્ષ દેખાતા ઢેહ વીગેરેના સભ્યો જ્યાં સાચા માનવામાં આવે છે ત્યાં મૃત્યુ ભય રહેલો છે અને મરણ બાદ આત્માની હયાતીનો જ્યાં નિશ્ચય હોય છે ત્યાં જ્ઞાનભાવ જાગૃત થાય છે, અને મૃત્યુ ભય ટળે છે અને આત્મા સુક્ષ્મતા પથે કર્મ કર્મ ચલતો છેવટે અતર્ક્યહુતમાં કેવળજ્ઞાન પ્રકટ કરે છે અને પરમાત્મા થાય છે જ્ઞાનીઓના ગંગેરને જો મૃત્યુ ના હોત તો તે આગળ ચલી શકતજ નહિ જ્ઞાની મૃત્યુનો કાળો પડેલો ચીરીને તેની પાછળ આત્મપ્રકાશ દેખે છે ને તેથી તેઓ નિર્ભય બને છે મૃત્યુકાળની વચની કથા અધકાગના જેવી છે પણ જ્ઞાનીને તો તે કથા પ્રકાશવાળી લાગે છે અને તેથી તેને જેમ જાગૃત દશામાંથી ગાદ નીંદ્રામાં જવું અને ગાદ નીંદ્રામાંથી જાગૃતમાં જવા જેવું લાગે છે જે પ્રજ્વલતા લક્ષ્મી સમ્યક્દષ્ટી લુપ્ત થયો હોય છે તે મૃત્યુકાળની પુર્વે સર્વે પ્રકારની મોહાસક્તિઓને દુર કરે છે અને પછી જેમ પોતાના શરીર પરની ધુળ ખાંધેરી દે છે તેમ તે સર્વ પ્રકારની વાસનાને ખાંધેરી નાખી ચીખે છે અને છે અને તેથી તે નિર્ભય બને છે મરણ કંઈ વળને થવાનું છે તેનો પહેલેથી નિશ્ચય થતો નથી માટે પહેલેથી જ્ઞાન ધ્યાન સમાધીથી ઘણું ચેતી લેવું જોઈએ અને ઘણી આત્માની શુદ્ધિ કરી લેવી જોઈએ કે જેથી મૃત્યુકાલે પશ્ચાત્તાપ ના થાય ને મનુષ્યભવ હારી ના જવાય. ક્ષણે ક્ષણે જે આયુષ્ય આપ્યું માય છે તે આવીથી મરણ કહેવાય છે અને તેજ મરણ ક્ષણે ક્ષણે ચાલ્યા કરે છે એવડના નાશ સુધી રહેવાનું, આવું જે જાણે છે અને જ્ઞાની અતરમા જાગૃત થાય છે, તે દુનીઆના કોઈ પણ દેવથી આસક્ત રહી શકે નહીં અને તે ક્ષણે

પરમાત્માને સમારતો ક્ષણે ક્ષણે જીવે છે અને અન્યોને પણ જીવાડી શકે છે

શુદ્ધાત્માનું સ્વરૂપ સ્મરણ કરવું, પરમેશ્વરમા પોતાનું મન લય લીન કરવું, તેજ પ્રભુમા રહેવાનું છે અને તેવી રીતે પ્રભુમા રહીને બાહ્ય દુનીયામા આજીવીકાદી સળધે વર્તવાનું થાય તો તેથી આત્મા નિર્લેપ રહીને આત્માની શુદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી મોક્ષ પ્રાપ્ત કરી શકે છે આવી દશામા રહેવા ખાસ ઉપયોગ રાખવો. હું પણ તેવો ઉપયોગ રાખવાને પુરૂષાર્થ કહું છું જગત્મા તેથી કાંઈ રાગી દ્વેષી રહ્યું નથી અને જગત્મા પ્રભુમા રહીને આત્મપ્રભુને પ્રગટાવવા આત્મોપયોગે જીવાય છે અને બાહ્યથી આયુષ્યઉદયે પણ શરીરથી જીવાય છે આવી રીતે જો નોખા જીવનને અનુભવાય છે અને વર્તાય છે, અને શુદ્ધ પુણ્ય પરમાત્મા થવા માટે અતરમા ઉપયોગ દયાથી મોકની સાથે શુદ્ધ થાય છે અને તેવું શુદ્ધ અતરમા ચાલે છે તેનો અનુભવ થાય છે આવા શુદ્ધમા દેહને પ્રાણનું મૃત્યુ થતા આત્માનો વિજય થાય છે એ નિશ્ચય વાત છે એમા ક્ષણ માત્રનો પ્રમાદ કર્યા વીના આગળ વધવાની જરૂર છે અને આત્માના પ્રદેશો જે અનુભવજ્ઞાન નહીં પામેલા હોય તે પ્રાપ્ત કરવાની જરૂર છે “આત્મ મમાધી ચતક” નામના સંસ્કૃત ગ્રંથમા અમેએ મરણ કાલે ઉપયોગ રાખવાની દીશા જણાવી છે એકવાર આત્માનો પુણ્ય નીત્યત્વપણાનો અનુભવ થયો કે તે પછીથી આત્મા તન્તજ નિર્ભય થવાનોજ અને આખા જગત્ના જીવોને કરાવનાર મૃત્યુની સામે તે નિર્ભય થઈને ઉભો રહેવાનોજ અને આત્મા શુરવીર બનવાનોજ આત્માની અનંતી શક્તિ છે એકવાર તેને અમરપણાનું જો જ્ઞાન થયું અને તેના પુણ્ય મરકાર પાડ્યા તો પછીથી તે વસ્ત્રને બદલવાની જેઠે મરણના જોશને સમજે છે એટલે તેમા તેને કશું લાગતુંજ નથી આવી દશા પ્રકટ કરવા માટે પહેલાથીજ નીરૂપાધી નીવૃત્તી જોગવવી જોઈએ અને જ્ઞાનીઓની સગતી કરવી જોઈએ અને સર્વ જીવોને ખમાવી દેવા

જોઈએ કેહનું મરણ બ્યારે થવાનું હોય ત્યારે થાય પણ જ્ઞાની
 પુરુષ તો પહેલાથીજ સર્વ જીવોની સાથે સમાપના કરીને રાગદેવ
 વેર રહીત ભાવપણે સર્વ જીવોની સાથે વર્તે છે અને વર્તવાનો
 ઉપયોગ મમજે ॥ અને તેથી તે પોતાનું સાધ્ય બુલતો નથી અને
 મરણાદી પ્રસંગ આવે છતે ખરો ચોક્કો બની જાય છે હરેક
 મનુષ્યે પહેલાથી આવી દશા પ્રકટ કરવામા પુરુષાર્થ કરવો પરીગ્રહ
 બુદ્ધીની વૃત્તીઓને રોકવી અને શુભાશુભ વૃત્તીઓથી પોતાનો
 આત્મા ન્યારો છે એવો જે અનુભવ કરવો તેજ આત્મપ્રભુનો
 સાક્ષાત્કાર છે અને એવો આત્મપ્રભુનો સાક્ષાત્કાર કરી લેવામાં
 તન મન ધન સર્વનું જ્ઞાન બુદ્ધી જવું જોઈએ અને વહેવાર કાયેની
 પણ એકવાર છોડી દઈને આત્મદશાનો અનુભવ કરી લેવો જોઈએ
 અને જીવતા મરણવા બનીને જીવું જોઈએ આવી દશાનો ખ્યાલ
 આવ્યો છે અને તેથી આગળના અનુભવ પ્રદેશમા આગલ જવા
 પુરુષાર્થ કરે ॥ અને તમને પણ જણાવું છું કે તે દીશા ૧૨૬
 ઉત્સાહથી લગની લગાડો અને આત્મપ્રભુને અનુભવવાની
 તથા નિર્ભયદશા પ્રાપ્ત કરવાની તાલાવેલી પ્રકટ કરો જરા માત્ર
 પણ પ્રમાદ ના કરો ઉપયોગ બુદ્ધાય કે પાછો ઉપયોગ પ્રકટ કરો હરેક
 કાર્ય પ્રસંગે ઉપયોગ કાયમ રાખવાનો અભ્યાસ પાડો અને કોઈ માણસ
 જેમ પરવારીને બેઠો હોય અને આવધ રહે તેથી ચીતે સાવધ રહીને
 મોક્ષ યાત્રા કરવામા પ્રવૃત્ત રહેવું દુનીયાના આવશ્યક કર્તવ્યો
 કરવા, પરંતુ અતરમા ઉપયોગી રહેવું અને મરણદશાની પહેલા
 આત્માનો શુદ્ધ ઉપયોગ ધારણ કરવો જોઈએ એક પણ આત્મા
 સંભળી કરેલો વીચાર નકામો જતો નથી તે પછી ક્ષણે ક્ષણે
 જે આત્માનો વીચાર કરવામાં આવે છે, તેથી મુજી થયા વગર રહેજ
 નહી તે વાત નીશ્ચય ॥ અને તેવા હક નિશ્ચયથી પ્રવર્તયો જ્ઞાની
 ભક્ત ધર્મિપુરુષને આત્માની પૂર્ણ શુદ્ધિને માટે આત્માની પૂર્ણ
 ૫ માત્રા દશા થવા માટે દેહાદીક પીવનન હોય છે અને પૂર્ણ
 કાર્ય થયે છને દેહાદીકનો અભાવ થાય ॥ એવી જ્ઞાની ભક્તને
 પૂર્ણ આત્મી થવાથી તેને મૃત્યુ પણ એક મહોત્સવ જેવું લાગે ॥

અને તેને એક ધોણથી બીજા ધોણમાં ચઢવાની પરીક્ષાના જેવું
 લાગે છે અને શીવસુદરી વરવા માટે તેને લગ્ન મઠપના આરંભ
 જેવું લાગે છે. તેથી દેહ રહે અગ્નિ દેહ ન રહે તેપણુ તેને તો
 સમભાવ પ્રવર્તે છે દેહને છોડવો તે કાંઈ નવું કાર્ય નથી તે તો
 અનાદિકાળથી ચતુ આંખુ છે અને અનતીવાર દેહો છડ્યા અને
 અનતીવાર દેહો ચઢણ કયાં તેમ આપણે સર્વજ્ઞાની વાણીથી
 જાણીએ છીએ પણ મમભાવથી તેને આચારમાં મુકીને વર્તીએ
 તોજ અનુભવ આવે કૃપા વાચનજ્ઞાનથી આત્મા ઉપર ઉંડી અસર
 થતી નથી અને મનપર થયેલી ક્ષણિક અસર તો પાછી ભુલાર્ધ
 ભય છે, માટે આત્મામાં નિર્ભયતાના ઉડા સરકાર પડે અને તેનો
 પૂર્ણ અનુભવ થાય તેવો પુરુષાર્થ આ ભવમાં કરવોજ જોઈએ અને
 તેને માટે ત્રણ ભુવનની ચહેનશાહીને નાકના મેઢ મમાન જાણીને
 તેનો પણ ત્યાગ કરી આવી આત્માની ઉચ્ચ દશા પ્રાપ્ત કરવાની
 લગની લગાડવી જોઈએ અને એવી લગની પોતાની લાગી છે કે
 કેમ તેનો ખ્યાલ પોતાનો આત્મા પોતાને આપે છે અને તમા
 આત્માની સાક્ષી બીના બીજાની સાક્ષીની જરૂર પડતી નથી જેને
 આત્માની સાક્ષી થઈ નથી તેને બીજાની સાક્ષીની જરૂર પડે
 છે એકવાર આત્માને પોતાની સાક્ષીનો ખ્યાલ આવે તો
 તે પરમાત્મદશાની છેક નજીકમાં ભય છે અને તેને પછી
 આ દુનીયા નાના બાગકના જેલ જેવી લાગે છે અને તેથી
 તેમાં તે નિર્બંધ રહે છે, આવી દશા પામેલાઓની એક ક્ષણ
 માત્રનો પણ પ્રમાદ કયો વજર સળવી કરવી, અને પોતાનામાં
 તેવી દશા પ્રમટાવવી, અને દેહ પ્રાણના મરણ પ્રવ્રગે મૃયુમહો-
 ત્સવ જેવું અનુભવાય અને તેનો ખ્યાલ પોતાના અતરમાં આવે
 તેવી દશાના અનુભવમાં આગળ ચઢવું જોઈએ, અન્ય મદ્યથી
 પોતાના મરણ સળધી ગમે તેવો અભિપ્રાય બાધે તેમાં પોતાનું
 કાંઈ વળતું નથી પોતાની દશાનો પોતાને અનુભવ આવવો જોઈએ,
 અને સમાધિલાભમાં યોગી જેમ દેહ અને ધર્મદ્રવ્યોથી ન્યારો વર્ત
 છે, તેમ મરણ પહેલાં આયુષ્યની જીવન દશામાં સસારમાં જીવતા

છતાં વારંવાર આવી ઉત્તમ દશાને અનુભવ આવવો જોઈએ અને તેવી દશાનો અનુભવ ના આવે તો સમજવું જોઈએ કે હજી ઘણી કશાશ છે, અને હજી કર્મના ઘણા પડદા ચીરવાના બાકી છે, એક કે બે ભવ જેના બાકી હોય તેવા મહા પુરુષોને આવી ઉગતીની તાલા વેલી લાગી હોય છે અને તેથી તેઓને બીજે કાંઈ ઠેકાણે ચેત પડતું નથી આત્મધ્યાન, રૌદ્રધ્યાનના વિચારોને તો જીવતાજ મારી નાખવા જોઈએ અને તે જીવતા મરી જવાની પોતાને ખાતરી ના થાય ત્યાં સુધી પુરુષાર્થ કરવામાં ખાતરી ન રાખવી જોઈએ, અને એક દાણનો પછા પ્રમાદ ન કરવો જોઈએ અનતમવોમાં પોતાના પાડેલા નામો અને દેહના અનેકરૂપો તથા વર્તમાનકાવત્તુ નામ તથા વર્તમાન કાળની દેહાકૃતિ રૂપ હું નથી, હું આત્માતેથી ન્યારાહુ, તેવાં પુણ્ય અનુભવ અતરમાં પ્રકટવો જોઈએ, અને તે પોતાને વેદાવો જોઈએ અને એવી રીતે અતરમાં અનુભવ અનુભવાય તો નિર્ભયતા અને આત્માનંદ ખીલે, પ્રકાશ પામે ને આત્મા આત્માના રૂપે જીવતો થાય અને તે મોહને મારીને છેવટે નિર્મોહી થઈ અનતકાલ માટે જીવતો જાગતો રહે અને અનત ક્ષેત્રોને તથા અનત ભવોને તેવી દશામાં જાણુને રહે તેમાં કાંઈ આશ્ચર્ય નથી અને તેવી દશાની કાંઈક જાખી તો આ ભવમાં આવે છે, અને તેથી મને તો ખાતરી થાય છે કે આવી આત્માની પરમાત્મા થવાની મુસાફરીમાં દેહરૂપી ઘોડા કે જે નિરૂપયોગી થયા હશે તેને બદલવા પડશે અને ઊપયોગી ઘોડા ઉપર સ્વાર થઈ ચડવું પડશે અને છેવટે મોક્ષનગર આવતા ઘોડાની જરૂર રહેશે નહીં તેવો અનુભવ નિશ્ચય થાય છે, તેથી જે કઈ બનવાનું હોય છે, તે સારા માટે બને છે અને તે આત્માન્નતિ માટે થાય છે, તેમ જાણી સેવાભક્તિ જ્ઞાન ઉપાસના સત્ક્રિયા આદી સર્વ ધાર્મિક યોગોના સાધનોની સાધના થાય છે, અને સાધનબેદ ભેદ છતાં અતરમાં અલેક્ષ્ય વર્તે છે, અને પ્રભુને પ્રગટ કરવા પ્રભુની પ્રાર્થના થાય છે, કષાય દોષોને વીણીવીણીને મારી હઠાવવાની પ્રવૃત્તિ સેવાય છે, અને આત્માની શુદ્ધતા કરવાનો વેપાર કરાય છે, યાત્રામાં ચાલતા જુલાય ગળાયા રખતન થાય

તોપણ સાધ્યદષ્ટિ હોવાથી અને અતરમા ઉત્સાહ અને જોર હો-
 વાથી ઉપયોગ લાવમા થાક લાગતો નથી એવો મારો પ્રભુ પ્રત્યે
 વિશ્વાસ છે, તેવા વિશ્વાસમા રહેશો, અને આત્મ પ્રભુના ઉપયોગમા
 હીને બાહ્યમા વર્તશો, અને તમો તમારી સુસાક્ષરીમા આગળ
 ધર્યો તેમ ધનુષ્ય અને પ્રભુમય જીવન જીવવા સમર્થ થશો એમ
 ધનુષ્ય તમો પોતાને પોતા રૂપે જોલખશો, અને જડને જડ રૂપે
 જોલખશો, અને જે જાતની ઉપયોગ ધારા કાયમ રાખીને મૃત્યુની
 ધણ પેલી પાર અમર રૂપે થઈને મૃત્યુના પર્યાયોમા સાક્ષીભુત
 નેલેપ રહેશો, મૃત્યુનો દષ્ટા આત્મા છે, મૃત્યુ દૃષ્ય છે, આત્માથી
 મૃત્યુ ન્યાય છે, મૃત્યુ એ પોતાનો સાથી છે, મીત્ર છે, ઉપકારી છે,
 માવિલાવ મૃત્યુ કાલે મૃત્યુને પણ નિર્ભય લાવે લેટવું ને આગલ
 ધણુ, એજ જ્ઞાની આત્માનું ઈર્ષ્ય છે, શુભાશુભ વિઠ્ઠલ સઠ્ઠલ
 ણી ગયા બાદ મૃત્યુનું દુખ મમલાવે વેઠાય છે, પણ તેથી નવા
 દો લેવા પડતા નથી, આવી દશા પ્રાપ્ત કરવા મટે એકવાર દંડ
 નેશ્વય થયો ને ઉત્સાહ થયો કે આગળ જવાનાજ, તેમા
 વચ્ચે વિધો આવે સકટો આવે તોપણ આત્મા સેવાભક્તિને
 ઉપયોગ પ્રતાપે વિજય પાગવાનોજ મારું અતરમા જિહા જિતરીને
 મૃત્યુને અમૃત્યુનો વિચાર કરો અને આગલની સુસાક્ષરી ન્યાયે
 કરવાનો પ્રસંગ આવે ત્યારે પહેલાથી ચેતીને શુરવીર બનો સમક્ષિત
 રૂપ કેશરીયા કરીને જ્ઞાની પુરૂષો પાછા ડગલા ભરતા નથી અને
 મૃત્યુ કાલે આવું ધર્મધુલ કયો વિના સ્વરાજ્ય મલવાનું નથી
 આત્મપ્રભુના રાજ્યમા જવા માટે સતપુરૂષોએ અતરમા સુદ્ધો
 થયો છે, અને કરે છે, અને તેવું આપણે ક્ષણે ક્ષણે કરવાનું
 છે સ્વર્ગ અને નર્ક આપણા આત્મ પ્રદેશોની આગે રહેલા
 છે, અને તે બંનેને દુર કરી મુક્ત થવું જોઈએ જે સારામા
 નાઈ છે, તે પાસેને પાસે છે, અને જુરામા જુરૂ છે તે પણ પાસેને
 પાસે છે, સારાની પાસે જવાથી નહાઈ તેની મેળે દુઃ થશે આત્મ
 સ્વભાવના ઉપયોગમા જ પરભાવનો નાશ છે, આત્મ સ્વભાવ જેવું
 કાંઈ સાડ નથી, અને પરભાવ જેવું કાંઈ જુરૂ નથી જાગૃત આત્મા

નો કોઈ પણ શત્રુ નાશ કરવા સમર્થ નથી જાગૃત આત્માનો કોઈ શત્રુજ રહેતો નથી, કારણકે તેની શુદ્ધ ઉપયોગ દૃષ્ટિ હોય છે અને તેથી તેના કોઈ શત્રુ રહેતોજ નથી, તેને તો આપુ જગત આત્માની શુદ્ધિને માટે જ્યે તે રૂપાંતરે-મહદગાર ઉપયોગી થઈ પડે છે, કારણકે સમ્યક્દૃષ્ટિ રાખી આત્મામાં જોવી શક્તિ ખીલેલી હોય છે કે તેની જ્ઞાનદૃષ્ટિના પ્રતાપે સર્વ જગતને આત્માની શુદ્ધિમા કમના સ્વરૂપમા કોઈને કોઈ રૂપાંતરે ઉપયોગી કરી દે છે પોતાની દૃષ્ટિમાં તેણે બધું હોય છે બાહ્યમાથી કોઈ લાવવાનું હોતું નથી પોતાની દૃષ્ટિજ પોતાને તારે છે, અન્ય સાધનો તો નિમીત્ત મત્રજ હોય છે આવી દશા પ્રકટાવવી તેજ આત્મપ્રભુનું પ્રાકટ્ય છે, અને જોય પરમેશ્વરનો સાક્ષાત્કાર છે અને તેવી રીતે દૃઢ્યમા આત્મપ્રભુને પ્રકટ કરીને આયુષ્ય સભ્યે શ્રવતા રાખી આત્માને મૃત્યુ પણ મીત્રરૂપ થઈને તેને મોક્ષ જવામા સહાયક બને છે તો પછી બીજા પદાર્થનું કહેવું જ શું ? માટે સર્વ પ્રકારના તર્ક વિતર્કમાથી મન પાછું જોવી લઈને આવી સમ્યક્દૃષ્ટિની શુદ્ધોપયોગ દશા પ્રકટાવવા અતિ પુરુષાર્થ કરે અને પરાભાષાનો અંતર નાકરૂપ પ્રભુનો પેગામ પ્રકટીને નિર્ભયતા બહોર ના કરે ત્યાં સુધી વિશ્વાસ ના લે, અને આગળ વધે તમને આગળ વધવામા શાસન દેવો સંતોની સહાય થશે આ મત્ર વાચીને જોડલો બને તેટલો પુરુષાર્થ કર્યો જમો પણ તે માર્ગ સાધવામા પુરુષાર્થ કરીયે છીએ, અને તમો પણ પુરુષાર્થ કર્યો, ઇત્યેવ ઋચાન્તિ યાન્તિ યાતિ એજ, હે શુદ્ધિસાગરના ધર્મલાલ, ધર્મસાધન કર્યો ધર્મ કાર્ય લખ્યો, રૂત્યેવ ઋચર્હ મહાગીર, શાન્તિ

ત્રિ ૧૯૮૧ ચેત્ર વદિ ૩

સુ વિભાપુર

x

x

x

x

જીસામુ મુમુક્ષુ પ્રિય મહાશય હૃદયનિષ્ઠ તથા પ્રેમી બન્ધુ
 યોગ્ય યથાયોગ્ય પ્રેમદર્શન વિન્ કોઇની સાથે મગાવેલા પુસ્તકો
 યોગ મળે મોકલાવીશ વા અત્ર આવવાના છે તો અત્ર સમર્પણ
 કરીશ આપનું સ્મરણ યોગ્ય વર્તનથી થયા કરે છે આપની અપૂર્વ
 પ્રેમવૃત્તિ આત્મહિતાર્થની છે અને તે આત્મહિતાર્થમાં વૃદ્ધિ
 કરશે વીરભગવાને જે આત્મધ્યાનનો માર્ગ લીધો છે તે આદ-
 રણીય છે આત્માનું સ્વરૂપ જાણવામાં આવે છે ત્યારે બહાલા
 બન્ધુ ! બાહ્યનો ભેદભાવ રહેતો નથી સર્વત્ર સમાન ભાવના વર્તે છે
 જૈનતત્ત્વમાં દેશકાં નથી આત્મામાં દેશકાર નથી દયાના વિચારો
 જેનામાં જેટલા છે તે તે અશે તે દયાળુ ગણાય છે ત્યારે કે ના
 તરફ ભેદભાવ રાખવો જોઈએ ? અતરમાં ઉતરીને જોતા બાહ્ય ક્રિયા
 વેષમાં વાદવિવાદનું વિશેષ કારણ જ્ઞાનીઓને જણાતું નથી નાતિ
 જાતિના ધરના બંધન દૂર કરીને આપણે સર્વત્ર તથા પોતાનું
 બધું કરવું જોઈએ શ્રી જ્ઞાનદધનજી વગેરે આત્મજ્ઞાનીઓના પુસ્ત-
 કોથી આત્માનું પ્રાપ્ત કરવો જોઈએ નિસ્પૃહ સાધુઓ વાડાના
 બંધનમાં પરત્ર રહી આત્મહિતમાં સત્સમાગમમાં ખામી રાખતા
 નથી જ્યાં ત્યાંથી સ્યાદાદ દષ્ટિથી સત્ય ચોધી તેનું ધ્યાન કરશે
 ઉત્તમ દેહ અને બુદ્ધિનો લહાવો દ્યો આપના બન્ધુને પણ પ્રેમવદન
 આત્મભાવે સમજવગો જગતના લલામાં શ્રી વીરના વાક્ય બહુ
 ઉપયોગી છે વારવાર તમને સ્મરણ થાય છે વિશેષ ૧ આત્મ
 જગૃતિ રાખશે

પત્ર પુન પુન લખતા રહેશે તમારૂં આત્મસત્ય તો મારૂં છે
અને મારૂં તે તમારૂં છે તમારૂં મારૂં શબ્દ મૂકી દેતા શુદ્ધ સ્વરૂપ
સર્વત્ર એક સરખું વર્તે છે

ૐ શાંતિ ૩

શ્રી સુમતિવિજય લાયબ્રેરિમા માત્ર પુસ્તકો છે ત્યાના
સેક્રેટરી આપશે સોમાલાઈને માલુમ થાય કે આ મહાત્માશ્રોને
મારાં પુસ્તકો વાચવા આપશે!

ૐ શાંતિ ૩

x

x

x

x

શ્રી

તા ૨૬-૫-૬

આબલી પોળ-ઢવેરી વાડો

દે જુલિસાગર

ભવ્ય પ્રિય મહાત્માઓ ! યથા યોગ્ય હૃદયમાં અવધાર્યો
વિં બોલિંગ મારફતે આજરોજ પુસ્તકો મોકલવા આજ્ઞા આપી છે
મોકલાવશે પહોંચ્યાનો પ્રત્યુત્તર આક્રીના પુસ્તકો આપશ્રીનો
સ્થિતિના નિશ્ચયે અત્ર વા ગમે ત્યા મોકલાવીશ

આપના ગમે તેવા વિચારની સ્થિતિમા પણ જણાવવાની
આજ્ઞા દેઈશ કે એ અત્ર આવી પુન હીક્ષા અગીકાર
કરી છે તેમા આપના હૃદયની બહાર હું ન હોઉં એમ પુન પુન
ઈચ્છુ છું અન્ય સ્થિતિમા ગણેલાને સારી સ્થિતિમા લાવવા એ
સુજનતાજ છે આપશ્રીના હૃદય સમુદ્રગા વિચાર મોળાઓ અનેક
વહે તોપણ એકજ નિશ્ચય પ્રેમથી તો છે કે ગમે તે સ્થિતિમા
આત્મા તે આત્માજ છે તે મતમતાતરમા નથી શુદ્ધ હૃદય જે ચરો
જે ચરો સત્યમા લખશે, ધર્મ પ્રેમમા મળશે નિશ્ચય વાણી આ
હૃદયમા પુન પુન ઠરશે હિંમતની કિંમત નથી. મહાત્માઓ!

સ્વતત્ર છે આત્મજ્ઞાન ધ્યાનમાં હું તમારા હૃદયમાં છું બહાલા
બધુઓ, લેખક અને વાચકની તાદાત્મ્યતા આત્મ સ્વરૂપમા વિજળી
રાશ્ત્રિની પેઠે પરિણમે છે મન શું કહે છે લખાય છે શું ? તેનો
પુન પુન વિચાર કરતા વાચકનું હૃદયજ લેખકમાં પ્રવેશી જે
આકર્ષણ કરે છે તેજ છે ગમે તે સ્થિતિમાં શુદ્ધ પ્રેમથી આ
લેખકને અતરથી એકરૂપ ગણી મપ્રેમતા નિર્વહ્યો સિ તમારું
હૃદય બહાલા બધુ આત્મ જ્ઞાન ધ્યાન વિના બાદ જ જલદથી
મન વિરમે છે આટલું પણ તમારા સબધથીજ લખાય છે

અંશાતિ ૩

x

x

x

x

શ્રી

તા ૫-૬-૯

મુ અમદાવાદ

સિ મુનિ બુદ્ધિસાગર

શ્રી ખેડા

વૈરાગી ત્યાગી સામાન્યવાન પ્રિય મુનિવચ શ્રી

તથા શ્રી

તથા શ્રી

વગેરે ચોગ્ય

પરમાત્મ પદપ્રાપ્તિ.

ભવ્ય તમારો પત્ર આવ્યો તમારી અધ્યાત્મિક સ્થિતિ પરિ-
પૂર્ણ થયો આત્માના સ્વરૂપનું ચક્રાર્થ દર્શન કરો આત્માનું નામ
નથી કે રૂપ નથી છતાં કર્મના ચોગે આ બધી જ જલદમાં પોતાની
મુરતા ધારણ કરવી એ કેઈ સામાન્ય વાત નથી શ્રી
મહારાજ તથા શ્રી આત્માની ઉચ્ચ સ્થિતિ પ્રાપ્ત

કરે. જ્ઞાતા શુદ્ધાત્માઓ તમો અમૂલ્ય સમય સ્વઉપયોગમાં ગાળશે. નિષ્કામ શુદ્ધિથી હું કેાણુ કયાથી આપ્યો કયા બંધન શું કરવું ઇત્યાદિ વાક્યો પર એકાત્માવિચાર કરવો જોઇએ બધુઓ સત્સમાગમ ના જ્ઞાનનો સ્વાદ કરવા ચાહું છું અન્તર પ્રદેશમાં મુખ શોધુ છું આત્મામાં ઉતરીને કંઈ આત્માનંદ સ્વાદુ જુ તે માટે મેં દેશ કૃષ્ણ જાન લોકલજ્ઞ જાય આદિ સર્વનો ત્યાગ કર્યો ॥ અને કહ્યું છે કે —

હમતો કુનિયાસે ન કરેંગ, માતમ ધ્યાન ધરેંગે હમં

કુનિયા હીવાનો માઢા વહેશે, કોઈક મારણ ધારે

લજ્ઞામયકીર્તિ અપકીર્તિ, માન થકી જુ યારે હમં

બધુઓ—કેાણુ કોઈ છે ? મર્થો બાદ કેાણુ લજ્ઞા બચાવશે માફ આત્મભવન અધ્યાત્મજ્ઞાન કિયાણુ ઉચ્ચ કંઈ છું, તમો પણ ઉચ્ચ કંઈ.

મુમુક્ષુ બધુઓ નાયકામાં આવવાનું કહ્યું હાલ અત્ર શાસ્ત્રી છે સર્વ સાધુઓ ભણે ॥ તેથી આવી ચકાય તેમ નથી વ્યાખ્યાન પણ ચાલે છે, જોકે આત્માતો તમારી પાસે છે, તમારી સાથે સત્સમાગમ કરવા માટે આત્મા તત્પર છે તેમાં વિશેષ બોલવા કરતા કરી બતાવવાની જરૂર છે અત્ર આવશે એટલે તમારી પાને ખાનગી ખાલસ મોકલીશ કહે જતા વિગેરે જગ્યાએ વાત ચિત કરીશ. તમારી મરણ હોયતો અમૃતસાગરજી તમને તથા .. ને તથા .. ને બહુ ઇચ્છે છે બહુ પ્રેમ ધરાવે છે તેને મોકલુ પત્ર લખી જણાવશે એટલે માલુમ પડશે સર્વ હકીકત લખશે વિશેષ ને કરવાનું છે તે કરી યો. ચા માટે વિલગ કરે છે. નિશ્ચય ખાત્રી છે કેત્રણ બધુઓને શુદ્ધિસાગર માણુ કરતા પ્રિયગણી ઉચ્ચ કથા પ્રાપ્ત કરાવશે હવે શુલ્ક, તમાફ હૃદય ને લજે તેજ હું લખુ છું અરા પ્રેમથી ધમ કાર્ય લખશે

જ શાંતિ ૩

તા ૨-૭-૬

સુ અમદાવાદ આખલીપોળ ઝવેરીવાડે

જી પુદ્ધિસાગર

પૂજ્ય સુનિશ્રી

તથા પૂજ્યશ્રી

મહાત્મા વિગેરે મનુષ્યનું ભવિષ્ય પોતાના હાથમા છે મનુષ્ય આત્મ વિચારોથી પોતાનું ભવિષ્ય સુધારી શકે છે ગમે તેવી નકારી સ્થિતિમાંથી સારી સ્થિતિમાં આત્મબળથી આવી શકાય છે સર્વ મનુષ્યોના આત્માઓને પરમાત્મ પુદ્ધિથી જોવા જોઈએ અમુક દોષી હોય તો પણ તે સદાને માટે દોષી નથી દોષીના દોષોને ટાળવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ સદ્ગુણીના ઉપર રાગ થાય તેતો સ્વાભાવિક છે, કિન્તુ દોષીના દોષો તરફ જરા માત્ર ખ્યાલ ન લાવતા નિષ્કામ પુદ્ધિથી તેમનું ભણ કરવું તેતો અપૂર્વ કાર્ય છે હું હરેક મનુષ્યના આત્માના સ્વરૂપનો સગી છું દષ્ટા છું માફ શુદ્ધ સ્વરૂપ વસ્તુત જોવું છે તેવું પરવું પણ છે આઠ કર્મ પણ દોષ છે અષ્ટ કર્મ વિના જે છે તેજ નિર્દોષી છે અશે અશે નિર્દોષી તો સર્વ મનુષ્યો છે પણ તે દોષના તરફ દેખવાનું કંઈ પ્રયોજન નથી દોષની ભાવના કરવાથી મનુષ્ય દોષ શ્રદ્ધણું કરી શકે છે આત્માના મૂળ સ્વરૂપ તરફ દષ્ટિ દેવી જોઈએ

આત્માની ઉચ્ચ દશા પ્રાપ્ત કરવા સાફ સદ્ગુણદંષ્ટિ અગી-કાર કરવી જોઈએ આત્મા સદાકાળ પુણ્યોન્મી છે દુનિયાના સારા જોડા વચ્ચેથી તે ન્યારે છે મનના ધર્મમાં રહીએ છીએ ત્યારે વિહવ્ય સકલ દશાની શ્રેણિઓમાં ઉતરવું પડે છે અભિ-ચારી મનુષ્યને પણ સારા વિચારોથી સુધારી શકાય છે સારા બાળકોને તો સૌ રમાડે છે પણ નકારાં ગદડીવાળા વિષ્ટાવાળા બાળકોને તો માતાની દષ્ટિ વિના સુધારી શકાય નહીં

આ સસારમાં એક જીવ આત્માને સહાય આપવી પડે છે જૂતકાળમાં આપણામાં કેટલા મનની અસ્થિરતાના દોષ હશે તે

તરફ વિચાર કરીએ તો આપણને કોઈ પાસે ન ઉભા રાખે તોપણ
 જ્ઞાનામહાત્માઓએ દેશના દેઈ મુધાર્યા તેમ આપણે પણ વર્તવાનું
 ૥ શ્રી પ્રસન્નચંદ્ર ગજવિંડુ દેશાત દયો એક સ્વભાસાતમી તરફ
 અને ધર્મીમા મુક્તિના વાળ વાગ્યા આ ૥ ? મનની કેવી સ્થિતિ
 જણાવે છે ? હિમત હારવી નહિ અભ્યાસ મારા માર્ગ ઉપર લેઈ
 જાય છે ભૂતકાળમા જાનવરો આદિ વિચિત્ર અવનારધારણ કર્યા તે
 અવતારમા કેવા કૃત્ય કર્યા હશે ? હાલ કેવું જીવન ! બન્ધો ! આત્માના
 મહુશ્વો તરફ દષ્ટિ દેવી યોગ્ય છે આત્માઓની દયા કરવી પણ
 રાપોળના બકરા વિગેરે ઠરતા મનુષ્યના આત્માની ભાવદયા કરવી
 એ સ્વામાન્ય વાત નથી શ્રીવીરપ્રભુ જે કેવળજ્ઞાનથી હરેક જીવોના
 કર્મનું ચિત્ર કહેવા માટે તો સર્વનું કહી શકે શું પશ્ચિમ આપે ?
 તેમ છતાં દુકલ યોગ્ય માર્ગ જ બતાવ્યો તેમ આપણે પણ યોગ્ય
 માર્ગ બતાવવો જોઈએ અરે તે પડશે તમારી સારી સ્થિતિમા તો
 મર્વ થઈ, પરંતુ નહારી સ્થિતિમા કોઈ તરફ દષ્ટિ નહિ દેતા આ
 આત્મા પ્રિય છે એમ ઉત્તમ ભાવના રાખી કોઈ યોગીન્દ્રો તારી શકે

ઉચ્ચ માર્ગમા જેટલું અપકીર્તિનું બંધન છે તેટલું કીર્તિનું
 બંધન છે, આત્માના માર્ગમા કોઈ જામ કહેશે, શું થાય ઇત્યાદિ
 પરત્ર વિચારોની મનરૂપ બેડીમા બેસી ન રહેતા આત્માનું જ્ઞાન
 ધ્યાન કરવું દુનિયા દીવાની છે દુનિયાની દષ્ટિથી જોઈએ સાધીએ
 તો કદી સાધી શકાય નહીં દુનિયાની પ્રતિષ્ઠાથી આત્મા બંધનમા
 પડ્યો છે અને પડશે પૂજ્ય શ્રીમહાત્માઓ ! માળાપના ત્યાગ કરતા
 બાદની અજ્ઞાન પ્રતિષ્ઠાનો ત્યાગ કરવો કઠીણ લાગે ૥ અહો
 આત્મા પોતાના શુદ્ધ સ્વરૂપમા ક્યારે રમણતા કરશે ? પ્રિય સત્પુ
 રુષો-આત્મ સ્વભાવમા રમણતા કરશે હાલ તો ઘણો વખત
 સમાધિમા જાય છે તેથી સમય મળતો નથી પણ તેથી લખાયો
 નથી-સમાધિમા પ્રવેશ કરો આત્મહિતમા પ્રવૃત્તિ કરશે-ધર્મકાર્ય
 લખશે

હિ તમારો બુદ્ધિસાગર જ્યાં ત્યાં શરીર વિનાપણુ ગરીબા-
દુનિયાથી ન્યારો પણ તમારો ધર્મ રહેલુ વિ

પ્રિય મહાત્મા ધર્મલાભનો સ્વાદ અપૂર્વ આસ્વાદતા
હશે બુદ્ધિમાગને કહેશે જણાવશે આપની મયમ શક્તિથી મોક્ષ
માર્ગ મનુષ્ય મચરી શકે સરકત અભ્યાસમા પ્રવૃત્તિ કરે તો અપૂર્વ
પડિત થઈ શકે દેશોદેશ તડકામા ક્યાં વિના વિદ્યાની પ્રાપ્તિ કરે
તો હજારો જીવોના આધાર થઈ શકે

બાળાવસ્થામા વિદ્યા શીખી શકાય છે જન્મીને કંઈ કંઈ
નહીં તો જન્મ્યા શાના ? એકલા ફરવાથી શુ આત્મહિત થઈ શકે ?
લબ્ય મહાત્મા મારા જેવા તમને પ્રેમથી અપૂર્વજ્ઞાન આપી શકે
ભવિષ્યમા તેજસ્વી બનો પણ શુ કદા હુ પરત્ર છુ કે તમે, તે
સમજાતું નથી માળાપના તાબે રહેવુ જોઈએ જ્યારે તે અવસ્થા
ત્યાગી તો પ્રથમ જ્ઞાનાભ્યાસ કરવો જોઈએ નાર જામમા અન્ય સા-
ધુઓ જે થયા છે તે થોડા વરસમા પ્રખ્યાત થશે તે પહેલા તમે
આગળ આવો એમ ઈચ્છુ છુ અત્ર વ્યાકરણ વિગરે લણવાની મર્વ
સગવડ છે બધુઓ તમે સિદ્ધિના સમાન છો સર્વ કરી શક્યો,
બહાલા મહાત્માઓ ! ઉદ્યમ કરો વિદ્યા વિનાનુ જીવન પણ સમાન
છે જ્ઞાન વિના કેળવણી પામેલા આવડે હવે સાધુઓને બાવાના
કરતા પણ પુરી દૃષ્ટિથી ઢેએ છે તમે પણ જ્ઞાનાભ્યાસમા લયલીન
થાઓ જ્ઞાનને માટે દેશ વેશનો ત્યાગ કરવો પણ જ્ઞાન લેવુ આપના
હૃદયમા જોડે આ વાત ચોટેલી છે તો પણ લખી જણાવી

નો વ્યાકરણનો અભ્યાસ શરૂ થઈ ગયો છે તમે આગળ
થાઓ તમે મર્વ કરી શકો

પ્યારા બધુઓ-નિષ્કામ બુદ્ધિથી આટલુ કહી ક્ષમા
યાચી હવે હુ આત્મ ધ્યાનના વિચારોમા પ્રવેશ કરુ છુ શ્રી

... નહીં હું તમોને સમજૂ છું તમો ધર્મપ્રેમનું સ્વરૂપ સમજશે. —અત્ર મળશે! ખાનગીમાં કેટલીક વાતચીત કરતા તમને બહુતિ સારી આવશે.

ૐ શાન્તિઃ ૩

× × × ×

તા ૪-૭-૯

મુશામ-અમદાવાદ,

મુનિ બુદ્ધિસાગર.

પૂજ્ય મુનિરાજ શ્રી

તથા શ્રી પ્રિય

તથા

યોગ્ય સદા વાલ શાન્તિ વર્તો તમારા રક્ષવા મુનવ શ્રી
અમૃતમાગરની ત્યા બાબ્યા છે વાત ચિતનો સુહાસો કરશો સર્વ
સારુ ધરો કરવા માંડયુ તે કરી નાસવુ સારામા શો વિલર રાત્રી પદ-
ધાયી પત્ર ઉતાવળથી લખ્યો છે

લિ. તમારો

બુદ્ધિસાગર

શા માટે હવે વિચાર કરોએ ? સારામાં પ્રવૃત્તિ કરો

શ્રી

તા ૪-૭-૬

મુકામ -અમદાવાદ

સે —જુદિસાગર

મુનિશ્રી અમૃતસાગરજી વિશેષ તમે નાયકાએ પહોંચ્યા હશે તમારી હવા મોકલી ॥ ત્યાના સમાચાર લખ્યો બાઈ ચન્દુ લાલ મથુરદાસને તમારી તરફ મોકલ્યા છે કામળ લખી આપ્યો મુનિરાજ શ્રી અમિત્યદલ રૂપિજી તથા મુનિરાજ શ્રી મેતિયદલ રૂપિજી તથા મુનિરાજશ્રી સૌભાગ્યચ દલને મારા વધાયેલ્ય સ્નેહ-પૂર્વક કહેશે તેમને કહેશે કે તમે ખરેખર મુખી થશો આ આત્મા આત્માની પેઠે સદા વર્તશે વિશેષ કાર્ય હોય તો તુલ માણસ મોકલીશ ત્યા કયા મુખી રહેવાના છે તે જણાવશે.

x

x

x

x

શ્રી

તા ૨૩-૧-૧૧

મુકામ બાઈદર

મુઠ મુંબાઈ તર વિનેય શ્રદ્ધાળુ મુનિશ્રી .. ....
 યોગ્ય અનુવંદના મુખ સાતા વિશેષ તમારો પત્ર આવ્યો વાચી બીના સર્વ બાણી તેરસના કિવસે દક્ષિણ તરફ વિહાર કરવા ધાર્યું તે આજ્ઞાપૂર્વક કે આજ્ઞા વિના તેમજ કાયા કાન માટે લખ્યું તે કયા કયા પ્રમાણેથી તેનો બરાબર ખુલાસો કરવો ભેદને તમને ત્યા ઉપાધિ પડે છે આજળ પાછળના સયોગેમા ઇપ્યોળુની તમને પ્રતીતિ થાય છે પણ આજ મુખી જેણી તરફનો તે પત્ર ધારો છો તેણી તરફનો બીલકુલ પત્ર નથી-તેમ છતાં કેવી રીતે વિચાર બાધી દ્યો છો તે મ્હારા દૂરપણાથી મ્હને સમજતું નથી હીરસાગરજીને ભેગ ના વહેવડાવ્યા તેમા તમે

ખિલકુલ વગેવાઓ નહી, કારણ કે એ મે મહેશો જણાવ્યો છે અને તે રૂપરૂપ બતાવીશ એ કામળી માટે લખ્યું તેમા તો તમારે સામજ્યુ ભેષ્યે કે દેખાદેખી બીજા સાધુઓ પણ કાબલી છતા બીજા કાબલીઓ લે અને બૂની કાબલીઓને વાપરે નહી તેમજ બીજા સાધુઓ પણ વધારે દીમતી કાબલી લે તો હીક ગણાય નહી શાસ્ત્રીના પગાર માટે તમે ગમે તે આવતો હોયતે આવકની પાસેથી પગાર ચૂકવશે એક રૂપચદ લલ્લુભાઈની દુકાને કહેશે તમે કેાઈ બીજા આવકને કહો તેમા બીજા કામી માટે એ યોગ્ય નથી એમ હુ નક્કી માનુ હુ કારણકે મે શાસ્ત્રીને કહ્યું હતું કે અણતમાગરજી કેાઈ આવક પાસેથી પગાર અપાવશે અને હું તે આજ્ઞા આપુ છુ તમે ખટપટના માટે લખો છો તેમજ હું જાણુ છુ સાધુઓમા સમાનતાને લીધે અદેખાઈ યાય તેમ હું જાણુ છુ તમે જાણો છો કે અન્યોની પ્રકૃતિ આવી છે-તેમ છતા શું હું ન જાણી શકુ ? જોકે હું સર્વજ્ઞ નથી તેથી કાયા કાનને પણ બની શકુ ? તેમા કયોપશમની વિચિત્રતા છે તેથી સપૂર્ણ અશે તેમ હોય તો ખોટું કહી શકાય નહી દર્શનવિજય માટે મે બે કર્યું છુ તે મારા વિચારમા આવેલું કર્યું છે તમોને શુદ્ધી વચન પ્રતિતિ થતી હોય તો યોગ્ય માનશે અગર ન માને તો મહેને તે બાબતનુ કંઈ રહ્યું નથી મહુધોને ચઢવામા સ્કાય આપવી તે મહારો ધર્મ છે આ વખતે બે પક્ષ થયા છે તેમા આગળ પાછળની વાતોના લીધે તમારા પ્રેમમા બગ પડ્યો છુ આશા છે કે હવે વધારે ન પડે સમજીને પહોચી શકાય મૂર્ખને ન પહોચી શકાય તમને મહાવીર સ્વામી જેવાતો ઉપસંગો આવ્યા નથી સમજી છો-ગ બીર છો આત્માથી છો હવે તો ગ બીર મન રાખોને થોડા દિવસ કાઢવા ભેષ્યે-અદેખાઈ કરનારનુ તમે ઉધુ વા છિદ્ર જોવાનુ ધારો છો ? અને તમે તેમ લખ્યું તે જાણુ શું એ વિદ્વાનોને બ્યાખ્યાનની ખાટ ઉપરથી સુજી આવતુ હશે, શું સળજન તે કદાપિ દુર્જન યાય ? શું કેાઈનુ છિદ્ર જોવામા તથા કહે વામા સાધુપણુ રહી શકશે ? શું બીજાનુ શુર કરશે તો તેથી તમને સતોષ થઈ શકશે શું તેથી વીર વાળી શકશે ? સમરોદિત્ય અને

શુભશક્તિની પેઠે વૈગ્ની પદ્મ પર શુ વધારવા ધારો છો શુ શુદ્ધિ
 એવુ ગીજ્ઞ્યુ છે ? છુ દૂતક ભમે તો આપણે પછુ લસીને બદલો
 વાળવો લેઈએ; હજારો છવોને આપણે ઉપદેશ આપીએ છીએ
 ત્યારે શુ આપણા ઉપર ભીમસેનની પેઠે દુ ખ આવી પડે તો પામર
 છવોના છિદ્ર જોવા ? કર્મ કયા ઠેકાણે ભીમસેનની પેઠે નડતા નથી ?
 ત્યા જશે ત્યા કર્મનો ઉદય હશે તો પ્રકાશતરે પછુ લોગવ્યા વિના
 દુટકો થશે નહીં આ જાળતમા સિદ્ધાન્તોને પુછી બીજના છિદ્ર જોવા
 કહેવા વિચારબાધશો પછુ બલ્લાખા લડુ છે આત્રો તે આત્રો, લક્ષ્મી
 રાખડો અમારી મરણ આજ પ્રમાણે ચાલવામા ભવિષ્યમા આત્મ
 સુખને પામશો દુ જાણ છુ કે તમને ઉપાધિ થાય છે પછુ હાલમા
 તે સહન કરવી અન્તે શાન્તિ થશે હીરમાગરને તમાગ કહેવાથી
 દીક્ષા આપી છે એ તો તમને પહેવામો કહુ હંતુ કે બીજ સંઘાડાના
 સાધુને દીક્ષા અપાય નહીં પછુ જે બન્યુ તે બન્યુ જો તમને શુદ્ધિ
 વચન ઉપર વિશ્વાસ હોય તો એક ઠલાક શુદ્ધિ ઉપદેશતુ પ્રેમ
 પૂર્વક ધ્યાન ધરો પ્રશમ વિચારો આવે તે હંકારો એટલે શાન્તિના
 વિચારો અનુભવશો-હાલમા ત્યા કોક ન પડતુ હોય તો અમારી
 આજ્ઞા છે કે વદી ૧૩ તેરમના રોજ આણી તરફ વિહાર કરવો
 મળ્યા પછી ચોખ્ખુ જુલાસો કરી, તમારા આત્માને શાન્તિ પડશે
 તેમ કગીશું, બલરાયો નહીં, બાઈ મવને દુ ખ આવી પડે છે જ્ઞાની
 સમભાવે વેદ છે અને અજ્ઞાની ઉલગે શોક કરી બધાય છે-આપણે
 આ ભવમા આત્માનુ હિત કરવાનુ છે સકટ કેને નથી આવ્યા ?
 અત્ર તરફ આવશો માફ ચિત્ત અનેક પ્રકારના ધર્મના કાયો તરફ
 અત્ર રોકાયલુ છે મને તમો સ્હાય થાઓ એમ ઈચ્છુ છુ જૈન ધર્મને
 માટે આત્મલોગ આપી અજીતસાગરુ મુનિશ્વર બન્યા છો તો
 પેલા ઘડાની પેઠે શુ દુ ખ ખમી થકશો નહીં ?

તમે જ્ઞાની છો તો આટલુ લખ્યુ છે એજ તમાગી પ્રતિષ્ઠા
 છે શુ અમને તમારી પેઠે ગિધોની ઉપાધિયો નહિ નડતી હોય,
 તેમા ગલરાવાથી શુ વળે તેમ છે, અલગત તેવુ સમાધાન થઈ

જવાતું જૈન ધર્મની આરાધના માટે જેવો આત્મસોમ આપ્યો છે. તે મેઘકુમારનું દૃષ્ટાંત વિચારી સ્થિરતા સમતા રાખયો અને તમારા આત્માની ઉત્તતિ કંઈથી આવી જાતી ન હોય તો કદી ઉપાધિમાં દુખ ગણાવજ નહીં આણી તરફ વિહાર કર્યો હોય તે સર્વને નિશાવયો આનંદવાગાને દુખ છે, જે નાગો હોય તેને કષ્ટ નથી તમે આનંદવત છો તેથી શુદ્ધની આશા પ્રમાણે મહાવીર સ્વામીનો કાઉસગ શ્રદ્ધણુ કર્યો

શાન્તિમા રહેવું - ધર્મની સાધના કર્યો

ૐ શાન્તિ ૩

x

x

x

x

મી.

તા ૧-૫-૧૧

મુકામ - મુળાઈ

લેખક:-ભુદિસાગર

તત્ર નિનયવત વિચક્ષણ વિવેકી મુનિરાજ ઓ અણતસાગરજી તથા સૌભાગ્યસાગર ચોખ્ખા અનુવદનાનુવદના વાચ્યો—

વિશેષ તમારો પત્ર આંચ્યો તે પહોંચ્યો છે શ્રી સીલને કહ્યું છે પાસ માટે તમે સગવડ કર્યો વિશેષ થાણા જવું હોય તો સુખે હર્ષન કરવા જ્યો તમારા આત્માને સ્થિરતા રહે તેમ કર્યો કાચું હોય તો જરૂર લખ્યો હાલ સંસ્કૃત ભણવાનો વખત છે સિદ્ધાન્તોમા પ્રવેશ કરવા સંસ્કૃત ભાષાનું અભ્યાસ કરવું જોઈએ. હજી તમારી ઉંમર છે બ્યાખ્યાન અને ભણવું મહાવત્તે થાય છે વિદ્યાનુયય જોઈએ વિદ્યાભ્યાસથી અનેક પ્રકારનાં દુખ વેઠવા જોઈએ મનુષ્યો વિદ્યાભ્યાસની પ્રતિજ્ઞાઓ કરીને પાર પાડે છે તમારા વિદ્યાભ્યાસમા મારાથી અતરાય થયો હોય તો ક્ષમા ચાહું છું સિદ્ધાન્તોના પારખાથી થવું જોઈએ બીજાઈ થયો તો લાખો મનુષ્યોને ઉત્તમ તત્ત્વ જોખી શક્યો અને ઉચ્ચ જીવન કરી શક્યો

અમાગ વચનો ફર છતા તમને વિશેષત આત્માની માફી આપશે.
સરસ્વતિનુ શુ કહેવું? પોતાની કાળજી જોઈએ દુકાન તો ગમે તેટલું
બહુ માડી ચકાચ છે, પરત ત્રતામા ખરી સ્વતંત્રતા પ્રાપ્ત થઈ શકે
છે પણ એમા પ્રથમ દુઃખ છે પછીથી સુખ છે ગમે તેવો નિશ્ચય
કરો પણ આત્મભાવમા રમણતા કરશે રૂચે તો માનજો મ્હાડ, -
ધર્મકાર્ય લખ્યા કરશે શાસ્ત્રીને લેવા માટે એક મનુષ્ય મોકલવું
કેઈ ઠેકાણે યોગાસાથી બધાવું નહીં-અમહાવાદથી દોરા આબ્યા
છે મોતિને ધર્મલાભ હરખમુનિ મુરત બે દિવસમા પહોંચશે.

ૐ શાન્તિ ૩

x

x

x

x

શ્રી

તા ૩૦-૧૦-૧૧

સુ૦ પૈશાપુર

જે બુદ્ધિસાગરદિ

શ્રી વહાલી તત્ર ૫૦ અણતસાગર ગણિ ચોગ્ય અનુવન્દના
સુખ શાતા

જિ મુનિ અણતસાગરજીના સ્વર્નવાસ સભાની પત્ર આબ્યો
વાચી વૃત્તાત બાણ્યુ કર્મની ગહન ગતિ છે ભાવી ભાવ થયા કવે
છે જન્મેલાને નહીં મરવાનું છે તેમા ચોકને સ્થાન નથી કોઈનું
કંઈ નથી શરીરની અંતે એજ સ્થિતિ છે તરતિશો+કાર્મધિત્ત
ચોક કરવા જેવું વા હર્ષ કરવા જેવું કંઈ નથી આત્મા અમર છે
તે પોતાની આગળની સ્થિતિ અગીકાર કરે છે તેને આ આત્માના
સભાથી જેટલી શુષ્ક વૃદ્ધિ થઈ હોય તદ્દયે પ્રમોદ છે તેના
આત્માને શાન્તિ મળે. અન્યના શરીરની તેવી દશા જોઈને સ્વયં
અપ્રમત્ત મુસાફર બનવું એજ શિક્ષણીય કર્તવ્ય છે સ્વાત્મ કર્ત-
વ્ય કર્મો કરવા એજ સાધ્ય લક્ષ્યમા સમર્થ જોઈએ અત્ર તદ્ધિ-
સાગરનું શરીર કંઈક વિશેષ નરમ છે, હવે કંઈક ફેર થયો છે,
અને સાક થઈ જશે એમ છે બીજા સાધકોને જવરાદિક પીડા છે

જાતુ એવી તત્ત્વ ગવ સાધુઓને અનુવન્દના સુખ શાતા ધ
સાધન કરશે ધર્મ કાર્ય લખશે।

૪૨ શર્તા ૨

x

x

x

x

શ્રી

તા ૬-૨-૧૨

મું સાયણ

ત્રિ—બુદ્ધિમાનર

જ્ઞાતુ જ્ઞાનેન્દ્ર મુનિ અજીતસાગર તથા સૌભાગ્યમા
ગ્ય અનુવન્દના સુખશાતા।

વિશેષ—લાભી મજલોથી વિહાર કરવો યોગ્ય નથી અ
ભારસે વા ભારસે જઘડીઆએ પહોંચવું થશે શરીર યાત્રા સ
ગથી કરવી, તેમજ સ યમ યાત્રામા ઉપયોગ રાખવો બપોરે વિ
કરવો નહીં કારણ કે ચરમા વગેરેની ઉપાધિનું સેવન કરવ
સ યોગોમા જીવ આવી પડે માત્રે ગામથી પત્ર લખ્યા કન
મોતિ સાથે હશે તેને ધમલાલ બાકી ઉપયોગમા રહેશે, હ
ગાઈનો વિહાર કરવાથી શરીર નરમ થઈ જાય માટે હું ઠગવી ન
ભર્યમા મુનિરાજ ઠી હમવિજયજીના લેગ ઉતરશે અને તે
વેરાગ્ય આદિ શુભ પરિણતિઓનો લાભ લેશે મે તેમને પત્ર લ
છે તેમા લખ્યું છે કે ઉત્તમ સગતનો લાભ ચખાડશે મૌલ
સાગરને માણુ દુઝે તો માથે થી ધમાવવું તેથી રામબા
પેઠે આરામ થશે ગુણ માટી થવું પ્રતિદિન સ યમ માર્ગનો
કરશે કઠવી ચિખામણ બાળાપ આપે છે અને આપશે
આજગ ઉપર તેનો લાભ જણાશે

સાત આઠ દિવસ મુખી પગે લખે તે જઘડીઆના સ
માથી લખવા

પત્ર જઘડીઆ દીપચક્ર ચેકના ખરનામાંથી કવરમા લખવે

પરમપૂજ્ય મહાગુરુ મહારાજ શ્રી શ્રી શ્રી સુખસાગરજી મહારાજ સાહેબ યોગ્ય પાદરાથી લેખક સેવક બુદ્ધિમાગરની ૧૦૦૮ વાર વદલ્લા સ્વીકારશે. વિ. આપનું પાટણ તરફ જવાનું મેં સાંભળ્યું છે આપને જેમ રૂચે તેમ આપ કરશે. આપ અવસરના બાજુ છો, વિ. અણતસાગરને કહેશે કે રત્નસાગર ભાગી ગયો તે મળી પત્ર આપ્યો તે પહોંચ્યો છે એની જેવી દશા હતી તેવું થયું છે પુત્રના લક્ષણ પાઞ્ચામાથી જણાય છે જેનામા ત્યાગ વૈરાગ્ય નહોતું તે ભાગી બાથ એમા કાંઈ આશ્ચર્ય નથી સાગરમાથી કચરો બહાર નીકળી ગયા વિના રહેતો નથી સાગરની વેળા વધવાની હોય છે, ત્યારે કચરો બહાર નીકળવાનો પ્રયત્ન કરે છે. અસહના મુનિઓનું શબ્દ લેખને જે પોતાના આત્માને તારવા પ્રયત્ન કરે છે તેજ ખરો સાધુ છે શુદ્ધજવાસમા રહીને જેઓ કાયા વાણી અને મનને જિનાગમમા સ્થિર કરે છે તેવા મુનિઓ મોહને છોડે છે મોજમજા અને વાતચિતમા દિવસ પુરો કરનારાઓના વશભેની ગોરજીઓના જેવી હડધૂત દશા થવાની જ્ઞાનદર્શન ચારિત્ર્યની આરાધનામા જેઓ દિવસ ગાળે છે અને શુદ્ધની આજ્ઞાથી મન કપટને બાધે છે, તેઓનું ચિત્ત ચચળ થતું નથી, હવે બાજુવાનું તથા લજ્જવાનું બાકી રહ્યું નથી એમ જે જાણે છે તેને મોહ રાજા છેતરે. ઉત્તમ ચારિત્ર્ય વડે સાધુઓ પોતાના નામને દીપાવે છે, રિદ્ધિસાગર વગેરેને અનુવદના કહેશે અને કહેશે કે તમારા પત્રો પહોંચ્યા છે.

હાલ હું નિરૂપાધિ જીવન ગાળું છું તેથી પત્ર લખતા ઢીલ થાય છે.

તા. ૧૭-૬-૧૨

મુકામ — અમદાવાદ

દે — જુદિસાગર

શ્રી પાટણ તર વૈરાગી ત્યાગી મુનિશ્રી અલ્પતમાગરણ
 સૌભાગ્યસાગરણ મહેન્દ્રસાગરણ વગેરે યોગ્ય અનુવદના મુખશાતા
 વિશેષ સાવત્સરિક પ્રતિક્રમણ સમાપના સમધી તમારો પત્ર
 આંચો તે વાચી અમો પણ તમેને ખમાવીએ છીએ ગુરુ અને
 શિષ્યને શિષ્યના સમધ જોઈ મારાથી ખરબ બોલાયુ હોય કપકો
 દેવામાં આંચો અશુભ ચિત્તવ્યુ હોય વા તમારા મનને કોઈ પણ
 રીતે મેં દુખવ્યુ હોય, સૌભાગ્યસાગરણ મન દુખવ્યુ હોય વા
 મહેન્દ્રસાગરણ મન દુખવ્યુ હોય તો બે હાથ જોડી સમા માણુ
 છું અને આશા છે કે સર્વ પ્રકારે જુદિસાગરને સમા આપી સર્વ
 ખાતા ચૂકવી નાખી પવિત્ર માર્ગમાં આગળ વધશે તમારા
 આત્માને જે કંઈ દુઃખ થયુ હોય તેની માફી માણુ છું
 વીતરાગના સમાપના માર્ગમાં બાદ અને અન્તરથી ઉમો થઈ
 આજથી સ્થિર થાઉ છું ધમ કાય લખશે, મોટા ગુરુ મહારાજ
 તથા રિદિસાગરણ રગસાગરણ વગેરેને વદના અનુવદના પૂર્વક
 ત્રિવેદે ત્રિવેદે ખમાયુ છું

લિ. સર્વનો કૃપ કાક્ષી જુદિસાગર

તા. ૨૬-૬-૧૨

મુ. અમદાવાદ

દે — જુદિસાગર

તત્ર વિનેય મુનિશ્રી અલ્પતમાગરણ તથા મુનિશ્રી મહેન્દ્ર-
 સાગરણ યોગ્ય અનુવદના મુખશાતા મહેન્દ્રસાગરણ શરીર વિશેષ
 નરમ છે એવું કોઈએ જણાવ્યું નહોતું અત્ર જુદિસાગરને ત્રણદિવ
 સધી તાવ આવે છે

સમતા ભાવે હું જો સહન કરવા, કાયર થઇને પણ કર્મવિપાક
 ભોગવ્યા વિના છૂટકો નથી, ત્યારે ધૈર્ય ધારણ કરીને સમભાવે હું જો
 સહન કરવા એમાં ઘણી ઉત્તમતા અને નિર્જરા છે કર્મના વિપાકો
 ભોગવ્યા વિના કોઇનો છૂટકો થતો નથી માહા સાધુની વૈયાવચ્ચ
 કરવાથી મહાકલ પ્રાપ્ત થાય છે માહા સાધુને સમતા
 ભાવ રહે એવો બોધ આપવાથી મહા કલ પ્રાપ્ત થાય છે જ્ઞાનીને
 માહગી પણ વૈરાગ્ય આપનારી થાય છે રોગના વખતમાં રોગની
 સારી રીતે સારવાર કરવી બોધે અરી ભક્તિ ખરો પ્રેમ ખરો પર-
 માર્થ એ બધું માહગીના વખતમાં માલુમ પડે છે માહા સાધુની
 પાસે બેસીને તેના મનમાં શુભાચ્છવસાય પ્રગટે એમ
 કરવું શાસ્ત્રીમાં વૈયાવચ્ચને અપ્રતિપાતી શુભો કહ્યો છે,
 માહા સાધુને કર્મવિપાકનું સ્વરૂપ સમજાવી આશ્વાસન આપવું
 એજ અરી ધર્મસેવા છે પોતાની પાસે રહેલા સાધુઓની સારી
 મહાળ લેવી પોતાના સાધુઓ સિવાય અન્ય ગમ્મના સાધુઓની
 પણ માહગીના વખતમાં ખરા અત કરણથી ભક્તિ કરવી ભક્તિ એ
 ખરેખર દેવની પેઠે ભવિષ્યમાં ફળ આપે છે સાધુઓને માહગીના
 વખતમાં સહાય આપવાથી તેમની સાથે શુદ્ધ પ્રેમની વૃદ્ધિ થાય છે
 અને તેઓના સહવિચારોમાં વૃદ્ધિ થતી જાય ■ માહા સાધુ
 તરફથી જે કંઈ સહન કરવું પડે તે મહન કરીને પણ આત્મલોગ
 અ પીને તેમની વૈયાવચ્ચ કરવા પરિપૂર્ણ લક્ષ રાખવું

હાલ કલ્પસૂત્રના યોગોદ્વહનની ક્રિયાનો આરંભ કર્યો તે
 બળુ ડ્રવ્ય અને ભાવથી યોગોદ્વહનની ક્રિયામાં હું જો સહન
 કરીને પ્રવૃત્તિ કરવી મનમાં ઉત્સાહ રાખવો દેહદુઃખ મદાફલ
 એ ન્યાયને આચરણમાં મૂકીને આત્મસાધનમાં સાધ્યદષ્ટિએ આગળ
 વધ્યો આત્માના શુભો પ્રતિષ્ઠિત વૃદ્ધિ પામે એવું લક્ષ રાખવું
 ઉત્સાહ, ધૈર્ય, ઉદ્યોગ અને વૈરાગ્યથી આગળ વધી ચકાય છે મહેન્દ્ર-
 સાગરને ધર્મલાભ ધર્મ સાધન કર્યો. હીરસાગરનો મારા ઉપર પત્ર
 હતો રૂચ્યેય ॥

તા. ૨૦-૧૦-૧૩

ગ્રા. અમદાવાદ

સિ. જુદિમાગર વગેરે ઠાણા—૭

શ્રી રાધનપુર તર મુનિશ્રી અણતસાગરજી તથા મુનિશ્રી
અણતસાગરજી તથા મુનિશ્રી મહેન્દ્રસાગરજી તથા મુનિશ્રી કીર્તિ-
સાગરજી યોગ્ય અનુવંદના સુખશાતા

વિ —કાલમા પત્ર નથી, ત્યા ઉપયોગથી વર્તવું કાલમા
જૈનશાસન પત્રમા સાધુઓની ચર્ચાઓ આવે છે તેથી જૈન કામમા
અશાન્તિ દેલાય છે તેવી બાબતોની ખટપટથી સદા દૂર રહેવું
પરલાવમા પડવું નહીં પોતાના આત્માનું હિત કરવું હરદોજ
મન્યાસ નીતિવિજયજીને વાદવા જવું હરેક બાબતમા પ્રસંગે ગમ
આવી આત્માના કલ્યાણમા વિશેષ ઉપયોગ દેવો ઉચિત વ્યવ-
હારથી સર્વની સાથે ઉચિત વર્તીને ચોમાસુ ઉતરતા અમારી તરફ
આવવું પઠન પાઠન તરફ વિશેષ લક્ષ દેશે

હું કોઈના પત્રથી વા કોઈના કહેવાથી કંઈ લખતો નથી
પણ ઉપદેશ રૂપે મારા ધર્મ પ્રમાણે દરજ તરીકે લખું છું સર્વ
સાધુઓને બહાવવા સબધી ઉપયોગ રાખશે આ કાલમા આત્મ-
સાધન કરવું તે ઘણું દુષ્કર છે રાધાવેષ સાધવાની પેઠે આરિત્ર
સાધનમા ઉપયોગ દેવો

જી શાન્તિ ૩

મન્યાસજી નીતિવિજયજી મહારાજને અમારી વહના કહેશે
અને કહેશે કે તમારી બાબતે થતી ચર્ચાથી હું હીલગીર છું
તત્સબધી કંઈ સૂચના આપવા જેવી હોય તો આપશે બનતું
કરીશું એમ કહેશે

જી શાન્તિ ૩

તા. ૩૧-૧૦-૧૨

મુ. અમદાવાદ

લિ. બુદ્ધિસાગર

શ્રી પાટણ તર વિનેય-વિવેકી વિચક્ષણ ગભીર સમાશીલ
મુનિશ્રી અણસાગરજી યોગ્ય તથા મહેન્દ્રસાગરજી યોગ્ય
અનુવન્દના મુખયાતા

વિશેષ — મહેન્દ્રસાગરની પ્રકૃતિ સારી થતી જાય છે તેથી
આનંદ પામુ છું તેની જરાખર હવા કરાવવી વિ સમેનશિખર
યાત્રાથે વિહાર વિચાર સમાચાર વાક્યો વાચ્યા હયા કયા સ યોગો
વિચારો આદિથી તેવા પગિણામ થાય છે તેનો હૃદયગત સ્પષ્ટ
વિચારોનો પ્રવાસો યોગ્ય જાણીને કરવામા આવે તો માફ ઉત્તર
ધ્યયનસૂત્ર યોગ્ય લાગે તો નાખશે પશ્ચાત્તેવી મરજી કુમારપાલ
ચરિત્ર મળે છે જાવીશાવ મનુષ્યમાત્રને મનોવૃત્તિથી કલ્પનાઓ
પ્રસંગાનુસાર ઉઠે છે હું ખોને સહવા જોઈએ પોતાના આત્માને
આત્મભાવે શન્તિ આપી શકાય પ્રાગ્ધ અનેક આકારે જ્યા ત્યા
આગળ આવીને ઉમુ ગહી મુખ દુ ખ ઉપજાવે છે શાન્તિનુ સ્થળ
આત્મા છે પરભાવમા દુ ખ છે મનના વાયરે ચડેલો આત્મા પોતાના
મુખની આશાઓને પર સભધે જુએ છે અનેક વિપત્તિયો પણ
અનુભવ આપે છે દુ ખના વખતમા જાગૃત દશા રહે છે જ્ઞાનીની
વાતોમા મુખ છે સમતાભાવમા રહેવું વા તેવા પ્રયત્નો આરંભવા
જ્યા ઉપાધિ થાય ત્યાથી દૂર રહેવું પણ ઉપયોગ એટલો નાખવો કે
આત્માની ઉચ્ચદશાની શિશ્નાઓમા ઉપાધિ ન લેને જ્ઞાનની
વૃદ્ધિ કરશે

શ્રુતજ્ઞાનનો આધાર મહાન્ છે ધર્મકાર્યો લખશે

તા. ૧૧-૭-૧૫

સવત ૧૯૭૧ જેઠ વદી ૧૪

ગ્રા. પેથાપુર લે બુદ્ધિમાગર

શ્રી સાનન્દ તત્ત્વ વેશ્યાદિ ગુણાલકૃત મુનિશ્રી અલ્પસાગર
આદિ ચૈવ્ય ધર્મલાભ —

લખેલો પત્ર પહોચ્યો છે, વિચારી સાર જાણ્યો છે,
લખુ શુ ઉત્તરે જાણું, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૧
કથે સૌ સ્વાત્મ દષ્ટિએ, કથે વા ના કથે તે તે
કથે તે લેઈ ત્યજી જીજ્ઞુ, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૨
મહાવીરે પ્રદ્વ્યો જે, ખરે તે ધર્મ મનીને,
વિષાકો કર્મના ભાધી, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૩
જગત્ સહુ કર્મના તામે, નચાવે કર્મ જીવેને,
વિચારી કર્મની શક્તિ, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૪
મહાવીરે સદ્ગા કુ ખો, જાય ના કર્મની કોઈ,
સહીને કર્મનું દેવુ, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૫
જગત્મા કર્મ છે વેરી, નિમિત્તજી જીવ છે તેમા,
ગુણાગુણ કર્મકલ જાણી, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૬
કથો કર્મોજી ભોગવવા, ગુણાગુણ જે ઉદય અવ્યા,
કથાકારક જની તેના, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૭
વડાના સત્ત્વ દક્ષાન્તે, વડા જનવા સહો કુ ખો,
કથી ઉપદેશ જગને જો, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૮
વડા યાતા વડા કુ ખો, સહન કરવા પડે સૌને,
વિચારી ચિત્તમા જોવુ, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૯
યથે સ્વાનુભવો જોના, યથે પ્રગતિ ખરી જોથી,
બુદ્ધયગ્નિધિ સાધુના પન્થે, ક્ષમાથી સ્વોન્નતિ કરશે. ૧૦

શાન્તિ ૩

તા. ૧૬-૭-૧૫

મુકામ - પેથાપુર લિ - બુદ્ધિસાગર

તત્ર વૈરાગ્યાદિ ગુણાલકૃત મુનિશ્રી અણ્ણતસાગરણ વગેરે
યે વ્ય અનુવન્દના મુખશાતા

લખેલ પત્રથી હકીકત જાણી વિશેષ જે માટે તમે લખ્યું તે
માટે તમે જે કંઈ ઉપયોગ કરવા હોય તે કરશે સમય વિચિત્ર છે
ફક્ત પ્રમાણે પ્રવર્તવું એ સર્વથા યોગ્ય છે કે અયોગ્ય અને તેથી શો
લાભ દેખવામા આવે છે, તેનો હૃદયમા વિચાર કરવો જોઈએ નકામા
ખર્ચ કરાવવાથી સ્વપરતુ મહત્વ નથી જમાનો સ્થિતિ ભાવ વગે
રેને વિચાર ન કરવામા આવે અને ફક્ત પ્રમાણે કાને કાનો કરવામા
આવશે તો તે સદા નજરે નહીં આવકોનું કાર્ય આવકોને
માથે છે તે ગમે તેમ કરે તેમા આપણે લાખુ પેસવાની જરૂર
નથી પોતાના આત્માના ઉપયોગમા રહેવું રાજા રાણી-
ઓએ હવે ખર્ચ ઘટાડવા માડયા છે તો જૈન માધુઓ
આવકોના માથેથી ખર્ચનો જોજો ન્યૂન કરી તેમની ઉન્નતિ નહિ
કરે અને જાણી ધામધુમમા મહત્તાથી સ્વમહત્તા સધ મહત્તા માની
લેશે તો તેથી ઉન્નતિના સ્થાને અવનતિનું જીજ રોપાયે જેના જેવા
ભાવ તેમા પણ જેમ ખર્ચો ન્યૂન થાય અને જેમા ખર્ચવાનું છે તે
જાવવામા આવશે તો જ જૈન ધર્મની ઉન્નતિ થશે સત્યદષ્ટિ અને
આત્મહિત શ સનહિતથી વિચાર કરી વિવેક પ્રમાણે પ્રવર્તવું
પરમા પડવું નહિ સાધ્ય દષ્ટિને ધ્યાનમા રાખીને ઉપયોગપૂર્વક
પ્રવર્તવાની જરૂર છે. ધર્મ સાધન કરશે

ૐ શાન્તિ ૩

તા. ૨૩-૬-૧૫

મુકામ પેથાપુર, લેખક - બુદ્ધિસાગર

તત્ર વૈરાગ્યાદિ ગુણાલકૃત મુનિશ્રી અણ્ણતસાગરણ યોગ્ય
અનુવન્દના મુખશાતા

વેદવાદી સાધુને સવરભાવ વધે છે કર્મના ઉદય વિના કોઈ કોઈ બગાડવા સમર્થ નથી કર્મ સમાન અન્ય કોઈ આત્મા અશુભ કરનાર નથી એવી શદ્ધા ધારણ કર્યા વિના અન્ય જીવો સાથે મૈત્રીભાવ બધુભાવ રહેતો નથી આત્માની સમાધિદશા પ્રાપ્ત કરવાથી સાધુની ઉત્તમતા વધે છે, શુભાંશ પરત્રતા સેવિ વિના અને અનેક દુષ્ટો સદા વિના આત્મપ્રગતિ થઈ શકતી નથી હાથુતા સમાનતા વિનય એ પોતાના મિત્રો છે તેનું દણ માત્ર પામી મૂકે જોઈએ નહીં જ્ઞાનગર્ભિત વેશગ્ય વડે આત્માના સ્વભાવમા સમજી કરવી એજ સાર છે, સ્વાર્થમય સસારમા પરમાર્થ કૃત્યો સાર અન્ય મનુષ્યોનું એય કરતા તેઓ તરફથી ઉપાધિ ધાય તો તે ઉપાધિને અમૃત સુદ્ધ માની અત્યુદયો પશ્ચાત્ પઠતા નથી અને કે ઈશ્વર કૃપા વિચાર કરતા નથી પરંતુ ઉલટું અન્ય જીવોનું વિશેષ એય કરવા મથે છે એવી દશામા સદા પ્રવૃત્તિ થાઓ. રસ્યેય

ૐ જ્ઞાન્તિ ૩

તા. ૩૦-૧૨-૧૫

મુકામ - માણસા લિ બુદ્ધિસાગર

વિજયપુર તત્ર મુનિશ્રી અજીતસાગરજી વગેરે યોગ્ય અનુવંશ મુખશાતા વિશેષ-તમારો પત્ર વાંચી સમાચાર જાણ્યા વિશેષ શા. ૦ અમઘાલાલ રવથાજી સાથે જ્ઞાન-દધનબહેતેરી મોકલે છે ચોદશે પાસિક પ્રતિક્રમણ કર્યો પશ્ચાત્ પ્રાય એકવાર મન્યતીત થવાથી સ્વાધ્યાયનો કાલ પૂર્ણ થાય છે તેથી પશ્ચાત્ સ્વાધ્યાય કરણનો નિવેધ પર પરાથી ચાલ્યો આવે છે એમ અલવાય છે અને તેમજ પર પરા પ્રવર્તે છે તેથી તેનો નિવેધ કરી પશ્ચાત્ ઉપયોગી અવબોધાતો નથી વિશેષ પાઠકા માટે કરાવવા માટે લખ્યું તો તેના ઉત્તરમા જાણવાનું

શ્રી મહાવીર પદ્મ પરપરાગત શ્વેતાવર તપાગચ્છ સાગર સઘાટક શિરોમણિ શ્રીમદ્ રવિસાગરજી પાદુકા પ્રતિષ્ઠાપિતા વિજા પુરે ર્શી ૧૯૭૦ અમુક માસાદિ શ્રી મહાવીર પ્રભુ પદ્મ પરપરાગત શ્વેતાવર તપાગચ્છીય સાગર સઘાટક શ્રી રવિસાગરજી શીષ્ય શ્રી સુલસાગરજી પાદુકા પ્રતિષ્ઠાપિતા ગામ સ. રૂપ્યાદિ આ પ્રમાણે લખાવશેઃ શ્રી માણુમા માટે શ્રી મુખસાગરજી મહા રાજના નામની પાદુકા અને તેમનું નામાદિ કેતરાવી મોકલાવી આપશે કે જેથી અને પાદુકા બેસાડવામા આવે ત્યા સમાજની સ્થાપના કરાવી તે આરૂ થયુ છે, તે સદા ટકી રહે એવી વ્યવસ્થા કરવી કાયદાઓ ઉપયોગી કરવા બહુવામા લક્ષરાખશે પિસ્તાક્ષીસ આગમ પચાગી સહિત પરિપૂર્ણ અવાગાહવા પ્રકરણે અન્યોના સર્વ અભ્યાસ કરી લેવો સર્વ દર્શનીય સર્વ શાસ્ત્રો અને આધુનિક વિજ્ઞાન તથા વિચારોનો અનુભવ કરવો અત્યંત આવશ્યક છે એક રાજ્યના અંગે જે જે અંગોની જરૂર છે, તે તે સર્વ એક ગમછના અંગે જરૂર છે માટે આગમવિજ્ઞો તર્કવાદિયો શાખિદકો વ્યાખ્યાન કારો લેખકો સાધુઓ યાચ તેવી વ્યવસ્થા અને તેના ઉપાયો હાથમા ધરવાની જરૂર છે અન્ય સઘાડાઓની સ્પર્ધામા આપણો સમુદાય સર્વ રીતે આગળ વધે એવી દૃષ્ટિથી કાર્ય કરવાની સમયને અનુસરીને જરૂર છે ચિત્તમા ઉત્સાહ ભરીને ધર્મ પ્રગાનિમા આગળ વધવું જોઈએ જે સાધુઓ દુખ વેઠી યથાયોગ્ય પ્રયત્નો કરે છે તે સર્વથી આગળ વધે છે અને તેઓ પોતાનું તથા જગતનું ભલું કરે છે કદિ હીમત હારવી નહીં, આપણા ગુરૂઓ ની પાછળ આપણે છીએ અને તેનો પ્રકાશ વિશ્વમા પડવો જોઈએ દુખની પછળ મુખ ડે સત્ ઉત્સાહ અભ્યાસ અને આત્મબળથી ઇચ્છીત વિજયલક્ષ્મીની પ્રાપ્તિ યાચ છે

તા. ૧૪-૧-૧૬

સુ. ૦ માણસા લે - બુદ્ધિસાગર

તત્ર મુમુક્ષુ મુનિશ્રી પ. ૦ અણી સાગરજી ગણિ મહેન્દ્ર સાગરજી યોગ્ય અનુવન્દના મુખચાતા કેસરીઆજી દર્શનને અભિગ્રહ લખ્યો તે જાણ્યો મારે દશ વર્ષથી અભિગ્રહ છે તમે સાણુદમા અભિગ્રહ જણાવ્યો નહોતો મેસાણુમા વડીલીમા માટે મેસાણુ સઘ સાથે વચનથી બધાયા તે પછુ એક સત્ય અભિગ્રહ છે તેવુ શુ કર્યો ? પ્રતિજ્ઞા વચનપાવન વિના દેવદર્શન કરીને વિશેષ શુ પ્રાપ્ત કરી શકાય તેમ છે ? લાભ અને હાનિનો પ્રથમત વિચાર કરીને પ્રવૃત્ત થવુ જોઈએ મેસાણુવાળા કોઈ રીતે શ્વકાર્યને નભાવી તે એવી વ્યવસ્થા તેઓ સાથે કરીને તેઓવુ મન સતુષ્ટ કરી અપવાદ માર્ગે અન્યકાર્ય ખાસ આવશ્યક હોય તો અનેક અપેક્ષા ધ્યાનમા લેઈ આજ્ઞા આપ્યા બાદ કરી શકાય પશ્ચાત્ત વિશેષ તો દ્વિતિય પત્રથી જણાવવામા આવશે

કમલવિજયસૂરિ અત્ર ત્રણ ચાર દિવસમા આવનાર છે વિશેષ તે આવ્યા બાદ ધર્મવિજયસૂરિ અહમદનગર થઈ પ્રાતિજ્ઞ યોડા દિવસમા જશે પાલીતાણાની શ્રી યયોવિજય પાઠશાળા કુવર જી દેવસિંહને સોપી આરિત્રવિજયજીએ વિહાર કયો તકરારવુ મુજ કર્મી અને શુજરાતી વચ્ચે થયુ પોપ સુદી ૧૫ મે સુબાઈ કૃપાય દહીને સૂરિપદ ખરતર ગરજનો સઘ આપશે અન્ય પ્રસંગે સમાચાર જણાવતા રહેવુ શુકગીતા, કર્મચોત, પદ્યમ શ્રદ્ધ છપાય છે મહાસ ધમ્મગતિ પ્રથ યે રા. વખતમા છપાશે

ૐ શાન્તિ ૩

તા. ૧૮-૧-૧૬

શુ માણસા

લેખક - મુનિ જીવસાગર

શ્રી ઉઝા

સમયસૂચકાદિ ગુણાલંકૃત મુમુક્ષુ ૫૦ અણતસાગર ગણિ
પા મહેન્દ્રમાગરજી યોગ્ય અનુવ દના સુખશાતા

વિશેષ કવર પહોંચ્યુ વાચી સમાચાર જાણ્યા રૂબરૂમા રૂપદ
મુલાસા થઈ શકે તેમ છે ત્યા હરગોવિંદદાસ વગેરે આગ્યા હશે
અણતસાગરજીના પત્રથી જાણ્યુ ॥ સઘાડાની લાગણી હોય તો
નમ્રતાથી લઘુતાથી સર્વમા પ્રભુતા દેખી કાર્ય કરવુ પદવીઓએ
કેરેક સઘાડામા ફુટ કરાવી છે મારો આશય ઠીક પત્રથી જાણી
પ્રકાય તેમ નથી, માટે કેાંઈ બાળતનુ અનુમાન ન બાધતા સ્વ
સઘાડાની સુવ્યવસ્થા મેળ જે રીતે રહે તેવી સમયસૂચકતા વાપ
રવામા મહત્તા છે જ્ઞાન-દધનજીની પદવી વિના જેટલી મોટાઈ છે
તેટલી હાલ અન્યની દેખાતી નથી ગુર્વોજ્ઞાપાલનમા અને સ્વકર્તા-
વ્યમા સર્વ પદની મહત્તા જાવી જાય છે તમે આ સ્થિતિ
પૂર્વથી જાણો છો એટલે આત્માને આત્મારૂપે માની સમજાવે
આપણી ગાંઠી ખરાબર ચાલે અને અન્યોની હરીશ્ચરમા વ્યવહારથી
આત્મકલ્યાણમા ઉપયોગ રાખી રૂબરૂમા આપેલા મુલાસાથી
સતોષ પામશે અને તે પૂર્વે મુક્તિથી વર્તી શકશે દીક્ષા સાધુપદ
વગેરેમાં આત્મકલ્યાણનો મુળ મુદ્દો વિચારવાનો છે. પત્રોત્તર
જણાવતા રહેવો

ૐ શાંતિ

તા ૨૭-૧૧-૧૬

શાં ૧૯૭૩ કાં ૫૦ અમાસ

મું પિત્રાપુર

હી યુદ્ધિસાગર

શ્રી પ્રાતિજ મધ્યે વૈરાગ્યઆદિ ગુણાલ્લિપ્ત પદ્યાસ
 અજિતસાગરજી ગળી ઘમેરે યોગ્ય અનુદાના સુખશાતા, તથા
 પ્રાતિજના જૈન શ્વે સધસમસ્ત ધામ્ય ધર્મલાભ વિં પડ્યાસ
 અજિતસાગરજી ગળીનો પત્ર તથા પ્રાતિજના સધ શેઠીઆનો
 પત્ર આવ્યો ઘાધી સમાચાર જાણ્યા છે અમાર શરીર જરા
 નરમ છે અને તેથી કરી રાત્રિય ઘણા સાધુઆની સાથે રહે
 થાનુ થાય તેમ સ્થાન પણ વિશાલ ન હોય તા તેથી કુદ આવી
 ઘાકે નહીં અને શરીર ઘગઢવાનુ થાય આ યાત મહેન્દ્રસાગર
 કીને મુલ કદી છે પણ મત્સ્યુતર નથી વ્યવસ્થા શી કરી છે
 તે પણ જણાધુ નથી એકજ ઉપામયમા સાધુનુ રહેવાનુ થોય
 અને ઉજમળા સમઘી પણ કાર્ય થાય તે યાત મને દલતી નથી,
 મુલાદ, સાદરા અને પારીસથી આવકોના પત્ર આવેલ છે, પેપર
 પાછાના પત્ર પણ આવેલા છે અને તે તમામનો સાર ય છે કે
 સાધુઆ ઉજમળા માલો જમળવાર વિગેરે શાદા મનાતી
 શાસનઉપતિમા પેલાનુ પાળી—ધૂમાડો કરાયે છે અમ્ય
 મજાઓ સ્વહાસતિમા પ્રવૃત્તિમય થઈ રહો છે જમાનો કેવો છે ને
 જાણવા છતા સામલવાઈતા આધુ ઘતન થાય છે દ્યારે ડીકા
 કરનારા કરતા હોપપાત્ર સાધુઆ ગળવા સોદ્ધ' આ ઉપરથી
 કયાય આપશો કે તમારા સ્વા પુસ્તક પ્રતિધીમા અધ્યાત્મ
 જ્ઞાનપ્રસારકમઢલ જૈનબોદિંગ જ્ઞાનપ્રસારક વિષયમા તેમ
 રૂપાનિક પાટશાળા ક મઢલમા વિગેરે જૈન શાસનની દરેક
 ઉપતિના માર્ગો પૈકી કયા માર્ગમા પ્રવ્યનો શો વ્યય કરવા
 નિશ્ચય કર્યો છે અહીં એટા મગનલાલે ઉજમળુ કર્યુ અમારી
 દૃષ્ટા ન હોતી તોપણ અમ્ય આવકોની આવી પ્રવૃત્તિમા જમા
 નાને અરુ છે તે માર્ગો પૈકી બોદિંગમા રૂ૦૦૦ રૂ૦ અને જૈન
 સ્કોલરશીપ તરીકે ૧૦૦૦ રૂ૦ નો રકમ સત્વાવત તરોધે જાહેર
 કરી છે તેધુ તમારા સ્વા કર્યુ છે ? તે લગશે સાધુઓ જો

સમજશે નહિ તો જૈનશાસનની સ્વર્ગ માર્ગથી ઊભાં થવી જોઈએ તે વેળાં રોતે થશે ? માટે આ સવધમા કદ પળ નિર્ણય કર્યા હોય અગર નિર્ણય કરો તો જળાવણી મહુડો, લોદરા, ઘરસોદા વિદાર થશે સોક્કસ નિર્ણય નથી અથેના સઘનો આગ્રહ છે યને તે સ્વર ધર્મસાધના કરશે

ૐ શાન્તિ ૩

તા. ૨૪-૭-૧૭

મુ. પેથાપુર

દે - બુદ્ધિસાગર

શ્રી વડાની મધ્યે વૈ. ૫૦ અણતસાગર અણીંતયા મુનિ મહે ૬ સાગરણ તથા મુનિ ઉદયમાગરણ તથા મુ. હેમેન્દ્રસાગરણ યોગ્ય અનુવંદના મુખશાતા

વિ. તમારો પત્ર આપ્યો, વાચી સમાચાર જાણ્યા ભક્તિ સાગરણને ગોળાની સાથે હાર્ટ ડીઝીઝ થયો તેથી એક કલાકમા શરીર છોડ્યું પહેલાથી માઠા હતા પણ હવા ચાલતી હતી કંઈ ભય નેવું જણાતું નહોતું તેથી પત્ર લખ્યો નહોતો હાર્ટ ડીઝીઝથી હૃદય બધું થઈ ગયું ઉચકાવ જળવાનું છે જે થવાનું હોય તે થયા કરે છે હોતું શરીર અમર રહેવાનું છે કે જેની ચિંતા કરાય મહેન્દ્રસાગરણને પણ ઉનું પાણી લાગ્યું તેથી પણ જાણ્યો તેની હવા કરાવ્યો સમતા પરિણામ રાખ્યો આગળ પાછળ સર્વને શુભાશુભ કર્મ ઉદયમા આવે છે તે સમસાવે ભોગવ્યાથી શાંતિ છે હાવવરાળ કરવાથી શુ થાય ત્યાં તિલકની બ્રહ્મદેશ જેવી દશા તમને તમારા માટે લાગવી હોય તેમા એવા કંઈ ઉપસર્ગ પરિપક્વ હોય તો જણાવ્યો મન જેવી દશા વિચારે છે તેવી દશા ગમે તે સ્થિતિમા દેખાય છે મન સ્વર્ગ અને નરક છે વડાલીના સધની ભક્તિમાં ખામી નથી એમ

જળાય છે એકાતમા જાણવા ગણવાનું સાફ થાય વિદ્યાબ્રાહ્મ સારી રીતે થાય ખાવાનું તો ગમે ત્યાં મળ્યા કરે છે છતાં તિલકની માહલે જેવી દશા લખવાનું શુ કારણ થયું છે તે લખી જણાવવું મનથી શુભાશુભ કહ્યે પાર આવે તેમ નથી ક્યારેય

ૐ શાન્તિ ૩

ટપાવ તુનં નીકવતી હોવાથી કૈતાવજ્યો પત્ર લખ્યો છે હાત્રી પારખ પર આવેલો પત્ર તેમણે વચાવ્યો ॥

ૐ શાન્તિ ૩

તા. ૨૮-૭-૧૭

વિં તમારો પત્ર આવ્યો વાચી ખાતગી સમાચાર જાણ્યા કોઈના પર કોઈ ખોટું લગાડે એવો આત્માનો સ્વભાવ નથી કર્મના સ્વભાવ પ્રમાણે થાતા અશાતા લે ગવવામાં અન્ય જીવ નિમિત્ત માત્ર છે પોતપોતાના કરેલા કર્મો સર્વ જીવો ભોગવે છે તેમા અન્ય તો નિમિત્તભૂત છે સમભાવે કર્મ ભોગવવામાં કુર્મ અદા કરવી તેમા અથ ગમે તેવી દૃષ્ટિથી દેખે તેમાં પોતાને શુ ? શુદ્ધ પોતાની ફરજ બજાવે છે કૃષ્ણ અધિકાર પામીને તેમા વિપરીતતા કાસતા પશ્ચાત્ મધ્યસ્થ તટસ્થ વૃત્તિથી વર્તવું એજ એયસ્કર અવગોચાય ॥ તો પશ્ચાત્ શિષ્ય વર્તનથી શુભાશુભ મતબંધમા નિર્ણયતા વિના અન્ય ઉપયોગ કયાથી હોઈ શકે શુદ્ધપ્રવૃત્તિવૃત્તિ અને શિષ્યવૃત્તિ પરસ્પર એકે બીજાને શુભ ભાવમયી દર્શાય તાવત્ સારણુ વારણુ ચોમણાદિ ફરજ કર્તવ્યતા છે જ્યેષ્ઠ અન્યચારી યાતો મધ્યસ્થોપયોગે વર્તીને યથાયોગ્ય પ્રવૃત્તિ નિવૃત્તિ કર્તવ્યતા કરાય છે, ત્યાં અન્ય શુ ચિતવન ? અજ્ઞાન દશામા રાગાદિ સંલેપતા પ્રવૃત્તિથી બધન છે પશ્ચાત્ સર્વત્યાગ નિવૃત્તિ દૃષ્ટિએ તો લખ્યા પ્રમાણે કલ્યાણલાની દૃષ્ટિની સુન્યચાએ સમતાજ બાકી રહે છે સર્વના કર્મ પ્રમાણે સર્વ જીવો સુખ દુખ ભોગવે છે તેમા અન્યને ખોટું

દગ ઠવુ યોગ્ય નથી અને સમજુઓ ધરાગર સમજે છે રાગદ્વેષ
ભાવે કરેલા સર્વ સંબંધોમાં ગાતિ મુખ નથી વિતરણ બાવે મર્વ
સંગત્યાગ પરિણતિ થતાં બાહ્ય સંયોગો છતાં આત્મોપયોગે શાંતિ
મુખ છે ત્યાં મુખી જીવ પોતાનું શુદ્ધરૂપ વિચારતો નથી અને
બાહ્ય મનને આગળ કરીને શુભાશુભ કંટપે છે ત્યાં મુખી તેને
અન્યોપર રાગદ્વેષની પરિણતિ થાય છે કષ્ટે રૂપ કષ્ટે તુલ્ય જેવી
મનની દશાનો ત્યાગ કર્યો વિના આ માની શુદ્ધતા કમી શકાતી
નથી મનના તાણામાં જ્યાં મુખી આત્મા છે ત્યાં મુખી તે મનના
કેદબાનામાં કેદી છે તેવી દશામાં સ્વતંત્રતા વા સત્ય શાંતિ હોતી
નથી કોઈનું કોઈ નથી બાહ્ય સંયોગોનો વિયોગ થયા વિના રહેવા-
નો નથી વૈરાગ્ય ત્યાગ ભાવનામાં તન્મયતા થય છે ત્યારે મન
પરથી કેટલા રાગદ્વેષના આવરણો ટળી જાય છે, અને તેથી સત્ય
મુખે છે આત્માની સવળી દૃષ્ટિ થતા જ્યાં ત્યાંથી મનનું પરિણમે છે

જ્યાંમુખી આત્માની શુદ્ધ દૃષ્ટિથી આત્મા પોતે પોતાનું હિત
વિચારતો નથી અને વિવેક દૃષ્ટિથી પોતાની દશા પોતે અવલોકી
ગકતો નથી ત્યાંમુખી પટકારકની વિભાવ પરિણતિ એ સ્વભાવ
પરિણતિને કેવી રીતે સાધી શકે અન્તરૂંધી આત્મા સત્ય જણાવે
છે છતાં મન શયતાન પાછો ઉપયોગ ફેરવી નાખે છે, એ પ્રમાણે
મર્વ જીવોની દશા છે મહાપુરુષોની દૃષ્ટિ વિના આત્માની ઉપયોગ
દશા રહેતી નથી પરમાવ પરિણતિ પર અરૂચિ આગ્યા વિના
સ્વભાવ પરિણતિ તરફ વળાતું નથી, અતઃમા ખાસ લાગણી થયા
વિના અન્યના ગમે તેવા ઉપદેશોની અસર થતી નથી મહાપુરુષોની
સંગતિ વૈરાગ્ય આત્મરૂચિ, નિર્મોહભાવ ઇત્યાદિ પ્રાપ્ત થાય છે
ત્યારે ચારિત્ર્યમુખનો અનુભવ આવે છે પુરુષાર્થ, ધર્મરૂચિની
તિવ્રતા જોડાયે

શ્રી મહેસાણા તરે વૈરાગ્યાદિ ગુણાલકૃત પન્થાસ અલિપ્ત
 સાગર ગણિ મહેન્દ્રમાગરણ લાનુમાગરણ હેમેન્દ્રસાગરણ ચોગ
 અતુલના સુખશાતા તમારા પત્રથી સર્વ સમાચાર જાણ્યા ॥ તથા
 ગદ્ય કાલે જેઠ વાંઠ ત્રીજે સઘના આગેવાનોનો વિશિષ્ટ પત્ર આજ્યો
 મહેસાણામા તમે જે કર્યો ઉપદેશ્યો તેથી વિશેષ હું કરી શક
 નાર નથી શરીરયાત્રા આત્માપયોગ જ્યા રહે તેવું ઈચ્છાય
 પરંતુ પ્રારબ્ધકર્મોધીન ક્ષેત્ર સ્પર્શના ધાય છે, તેથી વિકલ્પ સકલ્પ
 ન કરતાં જ્યા ચોમાસુ થવાતું હશે ત્યા જવાશે કોઈ ઠેકાણાનો
 નિશ્ચય કયો નથી ખાતું થતું નથી અને પ્રારબ્ધકર્મોનુસાર થવામા
 સાક્ષીબૂત જેમ જનાય તેમ જનવું મરણ શરીરની તમો સ્થિતિ
 જાયો છે મારા લયક જૈનજગત્ કેટલું છે અને જૈનજગતને લયક
 વર્તમાન કશાએ હું કેટલો છું તે તમારા જેવા પરિચયજ્ઞાનથી
 જાણું છે મર્વ વિશ્વના પૌદ્ગલિક અહંમત્વના અધ્યાસોથી પર
 જોવા, શુદ્ધાત્મસ્વરૂપની ઉપયોગરમણતાના ક્ષેત્રમા સર્વ જીવન
 જાણો એમ વિશેષ ઉપયોગે પ્રેમ ધારૂ છું અનતા ચોમાસાં વહી
 ગયા આત્માનુ ચોમાસુ ઇચ્છુ છું હવે તો મારા શરીરશિક્ષકની
 સ્થિતિથી નિરૂપાધિ પ્રાણજીવન ઉપયોગનો આધાર છે તમારા
 જેવાઓ વિશ્વકલ્યાણ કરો કુનિયા અને મારા મળધર્મા હવે
 નિરસતા દેખાય છે જાણતું આત્મા વિના સમન્તિમા રસ આવતો
 નથી દેશકાલ વેષાચાર મતથી સિલ પરમાનંદમય આત્મામાં
 રસ પડે છે કુનીઆને રીજાવવા કરતાં આત્માની એક ક્ષણની
 રીજમા અનંત રસનો અનુભવ આવે ॥ ચોમાસાનું તો જ્યા થવાનું
 હશે ત્યા થશે અને તે થે કા દિવસોમા જણાશે શરીર જાગવનું
 મહેન્દ્રસાગરને મસ્તકે ઠીક હશે કવા કર્યો

તા. ૧૭-૪-૨૩

પેન્ટ-લેઠરા

મુકામ આલેલ-બુદ્ધિસાગર

શ્રી પાલણપુર તત્ર વૈરાગ્યાદિ શુભસિદ્ધિ ૫-આસ અલ્પસાગર
 ગણિ મુનિ મહેન્દ્રસાગરજી તથા હેમેન્દ્રસાગરજી વગેરે યોગ્ય
 અનુવદના સુખશાતા વિશેષ-તમારો વિજયપુરના સરનામે આવેલો
 પત્ર આલેલ મુકામે પહોંચ્યો અમારો પાલણપુર ચોમાસુ કરવા
 આવવા ભાવ નથી તેમ તમે કૌંઠને નિનતિ કરવા મોકલ્યો. પણ
 નહીં મીઠી પેશાબનું દર્દ, દાનનું દર્દ, મેદનું દર્દ નલખાય વાચનું
 દર્દ અને જવર તો વારવાર આવતો જતો એવી રીતે દર્દોથી શરીર
 શીથળું વિશીથળું જેવું ચાર પાસ વધંથી ચક્ર ગયું છે તોપણ હજી
 તેમા આયુષ્ય મુખી રહેવું પડ્યું જ ને રિયતિમા હર્ષ શોક નથી
 અનશની જેવી ભાવનાથી પ્રવર્તવાનું થાય છે તેથી હવે ઉપદેશ
 માટે તો ચોમાસુ ગણ્યા નહીં, દર્દથી મને મતાપ નથી પ્રારબ્ધ
 લોગવવામાં શુદ્ધ કૃપાથી સમભાવ આનંદ વર્તે છે ચોમાસુ જ્યા
 થયું હશે ત્યા થયા કરશે વિહાર ચોમાસુ સર્વે કર્મના ફળ છે
 તેમા ધર્મ અને અધર્મ સજ્ઞા રહી નથી શરીર સાફ થાય અગર
 ટળી જાય તે બનેમા વસના બહુજી ત્યજી જોડલી બુદ્ધિ ઉપયોગથી
 વર્તે છે ઉપદેશ પ્રવૃત્તિ વા લેખક પ્રવૃત્તિ પણ હાલતો શાત થઈ
 ગઈ છે વિજયપુરનું જ્ઞાનમંદિર સઘને ભળાવ્યું છે ૩૫૦૦ પુસ્તકો
 મે સઘને આપ્યા છે તેમને યોગ્ય લાગે તેવી વ્યવસ્થા કરે મને
 તેમા મમતા નથી વેસિરાવ્યું છે પત્ર લખતા પણ હવે તો કટાણો
 આવે છે ગામડામા વિહાર ચોકસ મુકામ નથી ચોમાસુ જ્યા રૂચે
 ત્યા કરવું તે માટે રજની માયાકૂટ ન કરવી જ્યા ઇચ્છા હોય ત્યા
 ચોમાસુ કરો એવી આજ્ઞા આપેલી જાણી કૌંઠને મારી પાસે
 મોકલતા નહીં સર્વે ક્ષેત્રો શરીર વગેરે ભાવોમાં હવે મૂંઢને વિશેષ
 આતર નિમગ્ન છે શરીર ઠીક રહે જાડો સાફ ઉતરે કૌંઠ
 વ્યાખ્યાનની માયાકૂટ ન કરે સમાધિ રહે એવા ઠેકાણે પડી રહેવાય

જેવું ઇચ્છાય ■ સદ્વિસાગર, જયસાગર, જુદું ચોખ્ખાં કરશે એમ
જણાય છે આત્માના ધર્મમા રહેવાય એટલે કૃપયોગ રખાય
તેટલો રાખવા પ્રયત્ન કરૂ છું

અગિયારસે વા હશમે રીઠરોલ વિહાર થશે ત્વાથી ગામડા

જે મંદ શાંતિ રૂ

વિ સ ૧૬૮૦ શામળ સુદિ ૭

તા ૧૨-૩-૨૪

સુ પ્રાતિજ

લેખક-બુદ્ધિસાગર

શ્રી માણસા તત્ર વૈરાગ્યાદિ શુભાલ દૃત આચાર્ય અજીતમાગર-
સૂરિ વગેરે યોગ્ય અનુવન્દના સુખશાળા.

૧ વિશેષ તમારો પત્ર સોનિયા ઠાકરડા સાથે આવ્યો તે
પહોંચ્યો છે વાચી સમાચાર જાણ્યા છે વિ તમોએ લોહગથી પત્ર
લખેલ તેમા ગોળ નિમિત્તે પ્રાતિજમાં આવવાનો ઇસારો જણા-
યલો પણ તમારે જ્ઞાનલહાર નિમિત્તે પણ લેગી ઇચ્છા છે એવું
સમજવામા આવેલ તેથી ગોળ માટે પ્રાતિજમા આવવાની જરૂર
હાલમા નથી એવું લખેલ હતું

૨ આજે શરીર નરમ છે તેથી મારા વિચાર સ્વભાવના
આશયોને પ્રય તમે તથા તમારા સાધુઓ તથા અહીં રહેલા સાધુઓ
પણ જાણી શકતા નથી તેથી મારા મનમા સકલ્પ વિકલ્પ થાય
તથા તમને તથા અન્ય સાધુઓને પણ સકલ્પ વિકલ્પ થાય તેથી
હોલ હવા પાલે છે ત્વા સુધી અમુક જગ્યાએ બધા લેગા મળી
ન રહેવું તેવું જ લખવાનો આશય હતો મારો સ્વતંત્ર સ્વભાવ
છે મારાથી કોઈને કંઈ કહેવાય અને તેથી જોડું લાગે તેથી
જેમ અને તેમ હવે કોઈને જોડું ન લાગે અને જ્ઞાનદથી જીવન
વ્યતીત થાય તે માટે ખાસ હવા પ્રસંગે હાલતરોની સલાહ અનુસરી

ભાવ એવો છે કે દેવયોગે શરીર સાફ થઈ જાય તો પછી ભેગું
 રહેવામાં બધું થાય અને મહારો તમને આગમ વગેરે શાસ્ત્રો
 વચાવવાનો તથા સંભળાવવાનો ભાવ છે તે પૂરો થાય તેથી લખ્યું
 હતું કે, શરીર સાફ થશે તો આગમો વગેરે વચાવીશ એમ
 ઇસારો કરીને હાલની પ્રકૃતિના લીધે એક ઠેકાણે બધાને રહેવાની
 જરૂરિયાત નથી એમ જણાવ્યું હતું તમો લખો છો કે તે વાચીને
 મને કંઈ કંઈ થાય છે શું શું થાય છે તે કહેશે હું એમ કહેવા
 નથી માગનો કે તમને આગમોનું સર્વથા વાચન નથી ઘણાં ખરા
 જણો છો અને કેટલાક જણવાનાં છે એમ મારા ધ્યાનમાં છે અને
 તે સળધી જ્ઞાન આપવા મારે મારી ફજા આચાર્ય પદની પેઠે પુરી
 પાડવી જોઈએ અને એ માટે તમારે મારી પાસે રહેવું જોઈએ અને
 જો શરીર સાફ થાય તો પાસે રાખીને અનુભવો આપવા પડશે
 એવું સૂચન હતું પણ તેથી એવું સૂચન નથી થતું કે આગમ
 વાચન વિના પાસે ન રહેવું અથવા પાસે ન આવવું તમારો મારી
 પાસે આવવાનો તથા રહેવાનો હક છે અને ગમે ત્યારે શિષ્ય ધર્મ
 પ્રમાણે આવી શકે, રહી શકે, અને જવું હોય ત્યારે જઈ શકે.
 તેમાં વળી ભક્ત શિષ્યોને પુછવાનું શું ? અને તેમાં તેવું લખતા
 કે કે કંઈ જાય એવું હોયજ શું ? તેથી તો મને કંઈ કંઈ સામું
 થઈ જાય પણ હવે શરીર સાફ થયું નથી અને ન થાય ત્યાં સુધી
 આત્માની નિવૃત્તિમાજ મારે ઘણું ખર્ચ રહેવું જોઈએ એવા મારા આશય-
 થી લખું અને તે આશય જો તમારી જેવા શુદ્ધ મનોને અવળું પણ સવળું
 પરિણામે છે તમારું સવળું લખવું કેમ અવળું પરિણામે ? અલગત્ત
 ન પરિણામે તમને કંઈ કંઈ મનમાં થાય એવું લખના ઘણાં વિચાર
 કરે છતાં કે કે વિચાર તમને આવે છે તો પછી મહેને તમારો
 તેવી પ્રકૃતિથી પાસે રાખતા મહેને કંઈ કંઈ વિચારો આવે તેવું
 કેમ બની શકે ? છતાં પણ મેં એવો આશય હૃદયમાં રાખ્યો હોત
 કે આવું તો તમને ફજા થાય તો તેવું લખું કેમ ? અલગત્ત તેવું
 લખું નહીં છતાં હાલની મારી તબિયતના લીધે તમને લખાણનો

એવો અર્થ સમજાયો હોય તો પણ શુ ? એમાં એવું લખવામાં
 તબિયતનું કારણ જણવું વા કંઈક આશય છે એવું જણવું એવા
 લખાણનો આશય શો છે ? એમ પુછી મગાવવું અથવા જે મારા
 પર લખ્યું છે તેમાં કંઈક અપેક્ષા છે માટે શુદ્ધના લખવામાં શિષ્યને
 થકા પડે નહીં એવું સમજીને તથા મારો શિષ્યને ધર્મ છે કે
 શુદ્ધના લખે તો પણ પાસેજ જવું અને શુદ્ધનું હૃદય જણવું, શુદ્ધ
 કદાચિ તપાવે તો મુવહુંની પેઠે તપાઈ કસોટીએ ઉતરવું શુદ્ધના
 વિચાર તે મારો આત્મા એમ સમજી લોકરાથી પાછા આવવું હતું
 તમને દૂર રાખવાનો તો અમારો અભિપ્રાય નથી જામનગરથી
 કેમકે ન જતા મારી પાસે આવવાની ઇચ્છા જણાવી તો તમે આગળ
 તમારી ઇચ્છા ચતા મે આવવા લખ્યું અને આચાર્યપદથી વિભૂ
 ધિત થયાં જો મહેને જુદાઈ લાગતી હોત તો હું એમ કેમ કહત ? હું
 કાંઈક તો વિચારશીલ છું અને તે દૃષ્ટિથી તમારે મારા આત્માને
 અનુભવવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ કે જેથી તમને ગમે તેવું લખુ
 પણ તેનો આતરિક આશય સમજતા વિપરીતતા ન આવે ત્રીન પત્ર
 વગેરેમાં આચાર્ય પદથી પ્રતિષ્ઠાના લેખમાં તથા લોકતા પ્રતિષ્ઠા
 લેખમાં કંઈક જૂલ છે તે વિચારણીય છે એવું મહેને સમજાવ છે
 પણ જાણુ છું કે શુદ્ધગમ વિના અનુપયોગદશાએ તેવું થઈ જાય
 અને જો તમે પાસે હોય તો તમને સમજાવતા તમે તે જૂલ કબૂલ
 કરો, પણ તેવી બાબતમાં ખાસ મહત્ત્વ નથી હું શુ જણાવું અને
 હવે મારી આવી દશાથી હવે એવી બાબતોની સૂચનાઓ કેમ
 આપી શકું ? મનુષ્ય સર્વજ્ઞ નથી મારી અગર તમારી સર્વજ્ઞી જુલો
 થાય પોતાના ધર્મને જાણવો એ મારી અગર તમારી ફરજ છે
 જેટલું શિષ્યનું હૃદય સાચે જાવે શુદ્ધને અપાઈ જાય તેટલું શુદ્ધ
 તરફથી તે પામી શકે અગર પ્રભુ તરફથી પામી શકે નામ રૂપનો
 મોહ ત્યાગ કરીને શુદ્ધ અગર ગમે તેના ચરણે જતા પ્રભુ પ્રત્યક્ષ
 અનુભવાય શુદ્ધના માટે મરી મર્યો શુદ્ધમાં હું છું જૂલો જાણો
 એટલે શુદ્ધ તમારા હૃદયમાં તથા તમારી ચારે તરફ પાસેજ હશે
 એવું મહાત્માઓ પુસ્તકો દ્વારા જાહેર કરે છે એ મારા

અને તમારામા ન દેખાય એટલી મારી તથા તમારી કચ્ચાશ છે
 પ્રેમ શ્રદ્ધાથી કરેડો ગાઉ દૂર છતાં શિષ્ય પોતાની પાસે છે અને
 શ્રદ્ધા પ્રેમ વિના પામે છતાં કરેડો ગાઉ દૂર છે એવું સમજેલું
 આચારોમા ઉતારતા મોઢની માથે મોઢુ યુદ્ધ કરવું પડે છે તે
 તમે અને હું બહુજીએ છીએ છતાં તમને અતરથી સાચો અવાજ આવે
 છે કંઈક ઉણપ દેખાય છે ફિત્સાહ થાય છે. કંઈક મઠ પડી જાય
 છે વ્યવહાર ઉચિત દક્ષતા બહારથી કાયમ છે છતાં મારે જે કંઈ
 કહેવાનું છે તે તમો કયા નથી બહુતા કે શુદ્ધ પાસે રહેતા શુદ્ધને
 ગમે, તેમને આનંદ રહે તે પ્રમાણે વર્તવું જોઈએ શુદ્ધો શિષ્યોની
 પાછળ તેમને પ્રભુપદ પ્રાપ્ત કરાવવા માટે સટકતા હોય છે શિષ્યો
 અજ્ઞાતનાથી બહુતા નથી કાતો તમે મને અનુસરો પાસે રહેવામા
 જે વિઘ્નો હોય તે દૂર કરો કાતો હું ખાસ તમારી પાછળ પડી
 તમને મારા કંઈ આશ્રેમા જે તમને રૂચે તે મને રૂચે કારણ કે
 બંનેનું ધ્યેય પ્રભુપદ પ્રસિદ્ધ છે આશ્રુબળુ શિષ્યોનું વિચાર
 વાતાવરણ કે જે રહેને ગમતું હોય તેવું થવું જોઈએ એમ શુદ્ધ
 પોતાના શિષ્યોને જણાવે છે તેમા નબળાઈ હોય તે દૂર
 કરવી મારી નબળાઈ હું દૂર કરું, તમારી નબળાઈ તમો દૂર કરો
 આવો ઉપદેશ શુદ્ધ અને શિષ્યને સવળો પરિણમે એ શ્રદ્ધા પ્રેમ
 આત્માર્થિપણાએ યોગ્ય છે છતાં ન રૂચે ઉલટી ખામીઓ દેખાય
 રહેશે એકાંત જીવનમાં માફ જીવન માળીને પ્રભુની અને સર્વ
 જીવોની સાથે આત્મૈક્યમા તમને પણ તેવા આત્મૈક્ય બાવે જોવા
 એજ ઉત્તમ ઉપાય છે તમોએ મારી આગળ કદી એકાંતમા તમારું
 હૃદય ખુલ્લું કર્યું નથી એટલે તમારું હૃદય સામગ્ર્ય નથી તેથી
 પ્રેરના આશયો સમજવામાં પરસ્પર વિરુદ્ધ દિશામા મન દોડે
 અને બંને પણ એવું તેમા આત્માની ભૂલ નહીં પણ મોહ વચ્ચે
 આડો આપે છે અર્થાત્ અજ્ઞાન નટે છે લોકરાહના રસ્તે વળાવતા
 મે છેવટે કહ્યું હતું કે પાસે રહેતા કિલ્લે હું ખાણું હોય તો
 મિમ્ષા મિહુલ્લક પણ તમે વાદીને સાચો તેવો પ્રત્યુત્તર
 ન વાળ્યો એમા કંઈ આતરિક અવિવેક નથી પણ બાધમા
 અવિવેક ગણાય તેમ છતાં ફક્ત અનુપયોગ તેમા કારણ

છે એવી બાજતોમા કયા પડેવું જૈનપત્રમા લખ્યું છે કે વરધોડામા
 એક બાજુ એ બુદ્ધિમાગર સૂરિ સ્વશિષ્યો પરિવાર સહિત ચાલતા
 હતા અને એક બાજુ ૫૦ અજીતસાગર પોતાના પારવાર સહિત
 ચાલતા હતા આપુ લખાન્યુ તમાગ હાથે રિપોર્ટ ગયો તેમા
 બીજાએની દૃષ્ટિમાં એમ આવે છે કે બને બૂદ્ધ છે બનેના પરિવાર
 બૂદ્ધ છે આમા શુદ્ધ શિષ્ય ભાવ નથી જૈનપત્ર વાચી જોયો આવા
 લખાણેની બાજતોમા કઈ તમારી એવી વૃત્તિ ન હોય પણ એવું
 લખાણ છપાય તે ન છપાય એવો ઉપયોગ રાખવો જોઈએ મારી
 પાસે રહેવા રાજી નથી એવું મારા મનમા ન આવે અને આવશે
 પણ નહીં, પણ પાસે રહેતા મારી પ્રકૃતિના અનુસરે રહેવામા
 તમને રહેવાય નહીં પણ રહેતા મનથી ઘણું સહેવું પડે અને તે
 પસંદ પડે કે ન પડે, તેથી દુન્યો સારો વ્યવહાર મારો અગર
 તમ રો રહે એવા વિવેકથી માફ અગર તમાફ વર્તન થાય છે
 તે કંઈક ચે અ છે અને કંઈક અચોગ્ય પણ છે તમે તમાના ચેલા
 જોના શુદ્ધ થયા જાચાર્ય થયા હવે નાના બાલકની જેઠે તમે મારી
 પાસે પરત્ર કેવી રીતે રહી શક્યો ? મારી સમાન સ્થિતિએ અને
 તેટલી સ્વતંત્રતાએ મારી પાસે હું કેવી રીતે રાખી શકું તેના
 વિવેક તમા કર્યો. હું કેટલું બળવું, અને તમે કેટલું બળવી
 શો ? મહાજે તમને શિષ્ય ભાવે રાખવા પડે અને તમે તેમા હવે તે
 સ્થિતિથી રહી શકો કે કેમ તે આત્માના અવાજને સાલળી અનુભ
 વી વિચાર કરી શક્યો. આવી સ્થિતિનો વિચાર કરી માપણે થોડા
 લેગા હીને થોડા જુદા રહીને પચ્ચર પ્રેમ બળવી વ્યવહાર
 મા જુદા રહીએ પાગ લેગા યજ્ઞએ એવી રીતે વર્તીએ તો કાંઈ
 વ્યવહારમા જોડું નથી કાને લેગાજ્યોમાસા વગેરે કાળમાં રહેવાનું
 થાય તો પછી મારી પ્રકૃતિના તામે રહી હું કહું તે પ્રમાણે
 વર્તવામા પછી મનને મારી નાખી બધું સહીને રહેયો તો પોતેજ
 હું છું એવો યેને રહી ધર્મ ધ્યાનમાં જીવન ગાળીશ આ વખત
 આપણે વિવેક પ્રેમથી જુદા પડયા છીએ અને તેથી મનમા સતોપ
 છે મહને તમારારૂપ કરવો હોય તો પહેલા તમે મારા રૂપ બની

જાઓ એટલે હું તમારા રૂપ થઈ જઈશ આવો અને હો મોક્ષાર્થે
પ્રવૃત્તિ છે વૈત્યાદિક ઘણું કથવું છે પણ પત્રમા ઠેટલું લખાય.

તમે પાસે રહો તો મને ઘણો આનંદ થાય લડાર માટે પ્રાતિ-
જમા આવ્યા હોત તો બહુ સારૂ માણસાથી પ્રાતિજમા તમે આવો
પછી અહીંથી તમારે જ્યાં નિર્ણય થાય ત્યાં જવામા મારા તરફથી
પણ મરજી છે તમે મેંસાણે જવા ધારો છો હજો છો આણુજી તરફ
ગરમીના લીધે જવા ધારો છો તેમાં મારે તમારી મરજી ને પાસ
કરી જોઈએ અને તેથી હું વિરુદ્ધ નથી તેમજ પ્રાતિજમા ગોચર
વખતે અમદાવાદ લાયબ્રેરિ સ્થાપવા માટેનો નિર્ણય કાયમ રાખવો
હોય તો અમદાવાદ તરફ પધારો તો હું પણ આવી શકું
તમારે ઉનાળો ગાળવા ગોધાવી જવું હોય તો ત્યાં પણ ઠંડક છે
પણ વ્યાખ્યાનની ઉનાળામા ધમાવ ન રહે શાંતિ રહે એટલું તો
ખરૂં અમદાવાદમા પણ ઉનાળામા વ્યાખ્યાનની તો શાંતિ રહે વાણીના
ભૂગળાને શાંતિ તો મળી શકે ? તમને કયા તમારી તબિયતનાં અનુ-
સારે શાંતિ મળે તે તમે પોતે સારી રીતે જાણી શકો અને મને
કયા અનુકૂળતા રહે તે હું જાણી શકું તેથી જ ને પોતપોતાના
વિચાર પ્રમાણે વર્તવું અને ઉનાળો ઠંડીમા (દ્રવ્યભાવથી) ગાળવો
તે ઉદાર વિચાર છે તેથી તમે મેંસાણે રહેયો તો પણ ઠીક છે
અને અમદાવાદ રહેયો તો પણ ઠીક છે તમને જો અમદાવાદ જવા
ન ઈચ્છા હોય તો તેને પાસ અમદાવાદ જવાનું કારણ નથી તેથી
ગોધાવી ન જઈ શકાય તો રહેને પણ મહેસાણે આવતા હરકત ન
આવે તેથી તમને મહેસાણે આવતા હરકત ન આવે તેથી તમને
મેંસાણે રહેવાની ઈચ્છા થાય તો ત્યાં રેડવેનું સાધન છે તેથી
અનુકૂળ છે

અમદાવાદ તરફ ગયા હોત તો ગોધાવી જઈ શકત તો મારૂ
તે તરફ પ્રયાણ ન થાત તો તમે પણ ગોધાવી પ્રતિષ્ઠાનું સંભાળી
હોત પણ તમારો જ્યારે આવો વિચાર છે તો હવે તમને જેમ રૂચિ
પડે તેમ કર્યો તેમા સમજ છુજ ને સર્વ કાર્યો કરતાં પહેલા
શરીર સુધારી દેવું

તમને ઇચ્છા થાય તો પહેલા માણસાથી અહીં આવો. અહીંનું કાર્ય પૂર્ણ કરી મેંસાણે જાઓ, બીજા દિવસે અહીં આવી શકશો અને પત્ર કરતાં મુખથી ખુલાસો ચતા મન પણ જ્ઞાન દમ પડશે તમને જે બાળનોમાથી જે રૂચે તે પ્રમાણે કરશો. મારી હવા ચાલે છે ગરમ હવાથી મગજની ગરમીથી કંઈ લખતા જુવ થઈ હોય તો ક્ષમા જે તમને મારી લખેલી વાતથી જ્ઞાન દ આવશે તો હવા ચ લે છતાં લખીશ નહીં તો પછી હવા પુરી થવા પછી લખીશ છતાં મારે તો લખ્યા વિના ચાલે નહીં રીસાએ પાલવે નહીં નિવૃત્તિ જીવનમાં પણ શિષ્ય પુત્ર્યા વિના શ્રદ્ધા પ્રેમથી પાસે આવે તો ક્રોધ ન થાય પણ ઉલટો જ્ઞાન દ રસ થાય તમારે કળાટ વગેરેનું કાર્ય પુરૂ કરવા માટે જરૂર અહીં આવી જવું કે જેથી પાછી માથાકૂટ ન થાય છતાં તમને એમ લાગે કે પછી આવીશ તો તેમાં જેવી તમારી મરજી તમારી વ્યવહારમાં પ્રતિષ્ઠા કીર્તિ વધે અને તમારો આત્મા ઉચ્ચદશા પામે એવો શુરને સદા ભાવ છે શિક્ષા કથન તો મરતા સુધી તમારું શિષ્યપણું છે ત્યાં સુધી રહેવાનું માટે ખોટું લગાડે પાલવશે નહીં પાસે આવવા માટે જાણ ન હોય દુર જવા માટે આજ્ઞા હોય માટે જેમ રૂચે તેમ કરશો હવા ચાલે છે તેથી આટલો પત્ર મેં તમારી પર બીજા વાર લખ્યો છે ખેડા અને બીજા માણસા તમે વ્યવહારમાં કુશળ તો છો. મારી સરળતા છે મા? તબિયત નરમ થવા પછી હવે મારી સ્વતંત્ર પ્રકૃતિ વધી ગઈ છે એથી રહીને જાળ વીને તમે પાસે રહો. વા દુર રહો અને કર્તવ્યકાર્યોમાં રહીને મદત કરશો. મારા લેગા જોડાશે. રહીને તારા પર પ્રેમ છે વહાલ છે પણ તેનું પ્રતિકૂળ રહે પ્રાપ્ત કર્યું નથી કારણ કે મારા આત્માને તે તાળ આત્મામાં ઉતાર્યો નથી જને તો ઉતારી દો. શાંતિ દો. મારા વિયોગે તમે રોશો. પણ રૂબરૂમાં રહીને ફલ પ્રાપ્ત કરવાનો 'લાગ' તો ખોશો. શ્રદ્ધા પ્રેમથી ગમજાશે નહીં તો સામાન્ય કંઈ નહીં જેવું લાગશે મારા પર શ્રદ્ધા પ્રીતિથી મરી કીટનારાઓ ને હું કપકો દઉં, વપાવું, જીવતા મરેલા જેવા કરી નાખું પણ ન અમર મરજીવા જનવાના આજ્ઞા માગવી તો પછી આજ્ઞામાં શકા ન કરવી તે પ્રમાણે

વર્તવામાં મરી જવું આજ્ઞા અને સલાહમાં લેદ છે હવે સૂરિ કયાં
 એટલે સરખા થયા એવું જો અતરમાં તમે માનશો તો આગળ
 જાનની પ્રાપ્તિ થશે નહીં, પણ મને વિશ્વાસ છે કે તમે નવા ગ્રન્થો
 લખાણ વગેરે બધ કરીશાઓ વાચવામાં તથા ન્યાય વગેરે ભણવામાં
 આગળ વધશો સાધુ વ્યાખ્યાનનો પાટપર બેસે છે ત્યારથી ભણવાનું
 ચૂકે છે હિસાહ ખત ટેકથી આગળ વધવું જોઈએ પણ મહદાલ
 ન બનવું જોઈએ બાહિરની મહત્તા પાશીના પરપોટા જેવી છે
 પોતાની જોખમદાનીનો વિચાર કરવો જોઈએ જેને શુદ્ધ પર પૂર્ણ
 વિશ્વાસ પ્રીતિ છે તેને શુદ્ધ તરફથી સ્વપ્નામાં પણ જોડુ લાગે
 નહીં શુદ્ધ તો શિષ્યોને સદા બૂલકણે દેખે અને શિષ્યને અધૂરો
 દેખવામાં શિષ્યની ઈન્નતિ છે હૃદયથી થએલ શિષ્યોની બૂલો
 ટળે છે અને તે જીવતા છતાં પ્રભુનો માક્ષાત્કાર કરી ચકે છે શુદ્ધની
 આજ્ઞામાં અને તેમના ઠપકા સહેવામાં જે શિષ્યોએ લેલાં માન્ય
 છે તેઓને નમસ્કાર શુદ્ધ કરતા પોતાની મોટાઈ ઈચ્છે અને શુદ્ધના
 પર અતરથી રાગ ન હોય એવો શિષ્ય હેવટ ચઢતી દશાને પ્રાપ્ત
 કરતો નથી એવું આ કલિકાવમાં તમારા જેવા શિષ્યો જાણે છે
 અને શુદ્ધના વિનયમાં સેવામાં મગી મથે છે શુદ્ધના પાસા સેવ
 વામાં જે સુખ શાંતિ છે તેવી કયાથે નથી જોણે પોતાના શિષ્યો
 ને શુદ્ધની સેવા ભક્તિનો ઉપદેશ આપવો હોય તેણે પોતે તેના
 બનીને સ્વશિષ્યોને આદર્શ ઈષ્ટાતથી બનાવવું જોઈએ ઇત્યાદિ બા
 બતો તમે જાણો છો તેથી બ્યવહારમાં દક્ષ બનો છો અને બનશો
 આ પત્ર ચાર પાચવારે જરા એકાતમાં વાચશો અને પછી તે સ્ત્ર-
 બધી શ્રદ્ધાપ્રેમથી તમારા વિહારનો વિચાર કરશો, તેમાં મારી આજ્ઞા
 અવત્ય ૬ એમ મારો આત્મા પ્રયમથી જણાવે છે તમારું શરીર
 જાળવશો ૫ મહેન્દ્રસાગરજીનું શરીર જાળવશો ત્યાજે તડ છે તેનો
 બને તો નિઃશલ કરશો માફજો અને વીશા દશા વચ્ચે સમાધાન
 કરાવશો નહીં તો બિચારા કુળી થશે બનતો ઉપદેશ દેશે ચર્ચા
 માટે લખ્યું તે પોતાની બૂલ કળૂલ કરતો હોય તો ભલે વિજ્ઞ
 પુરમાં પણ તેણે પ્રથમના ચર્ચાપત્રોની બૂલ કળૂલ કરી હતી

લવિષ્યમા તે જોવો થયે તેવા ઉત્તર તેને મળયો હાલનો તમોએ
 લખ્યું તે પ્રમાણે ઠીક છે ભગીઆઓને લખાવવા માટે બને તેટલો
 ખડોખરત કર્યો. થોડે હાથીભાઈ વગેરેને કહેયો પ્રાતિજ્ઞના રાત્રી
 ભડારનું કાર્ય પૂર્વ કરવા પહેલાં અહીં આવીને પછીથી જ્યાં
 ઇચ્છા થાય ત્યાં જવું આજ્ઞા શબ્દ નથી વાપરતો તેનું કરણ એ
 છે કે આજ્ઞા કર્યાબાદ શિષ્ય જો તે પ્રમાણે નથી વર્તતો તો તે આજ્ઞા
 દોષક થાય છે આજ્ઞા શબ્દ લખતા તેણે તે મરતાં સુધી પાળવી
 જોઈએ તેથી આજ્ઞા શબ્દ ન લખતા ઉપર પ્રમાણે લખવું પડ્યું
 છે જોડલામા સર્વ સમજયો તે તરફના સમાચાર વખયો
 મારો પત્ર વાચના તક સંચયો ન કરવા મારો આત્મા એક
 છે શુદ્ધ શિષ્યમા જુદાઈ ન હોય માટે તેમ છતાં ખોટું લાગે તો
 વારંવાર તમે મૂંઢેને પત્ર લખ્યા કર્યો અહીં ક્યારે આવશે તે લખી
 જણાવો સુનિ હેમન્દ્રસ ગરજ તથા નરેન્દ્રમાગરજને અનુવ
 દણા સુખ શાતા કહેયો દવાથી હજી કંઈ પરિણામ આપ્યું નથી
 ધર્મમાધન કર્યો ધર્મ કાર્ય લખ્યો ॥ અહિં મહાવીરશાન્તિ ૩
 આ પત્ર સાથે પાઠરાથી વહીવળ મોહનલ વ હીમચ દને હરસના
 વેદ સખધી પત્ર આપ્યો છે તે તથા જાહેરખબર વાચ્યો પેલો
 આવેલો વેદ મોહનલાલ સુનીલાલનો ભાગ હોતો જાહેરખબર વાચી
 વેદને મોલાવવો હોય તો મોલાવી દવા કરાવયો

ૐ શાન્તિ ૩

તા. ૩૦-૩-૨૫

સા. વિનાયક

લેખક નૈનાચાર્ય પુલ્હિસાગર સૂરિ આદિઠાણા

શ્રી વ્યમહાવાદ મધ્યે વૈગળી ત્યગી અજીતસાગર સૂરિજી
 આદિ ઠાણા ૩ ચોગ્ય વહણાનુવહણા સુખશાતા

લખવાનું કે સુનિશ્ચી વૃદ્ધિસાગરજી ચેત્ર સુદી ૫ ની રાતના

પોણા બે ઢલાઠે સ્વર્ગમા પધાર્યા છે તાવ આવતો હતો અને ઇન્દ્રયુધના એકદમ થયો દવાઓ ઘણી કરવામા આવી પરંતુ ભાવી આગળ બળ નથી તમારો પત્ર પહોંચ્યો છે બીજા સાધુઓ મુખ શાતામા છે—એજ ચેત્ર સુદિ ૬

લે બુદ્ધિસાગરના ધર્મલાલ-પાત્રમની રાત્રે પોણાબે વાગે સમાધિપૂર્વક કાલ કરીને સ્વર્ગમા પધાર્યા છે તેમના જેવું સમાધિ મરણ કોઈનું દેખવામા આવ્યું નથી તેમના આત્માને શાંતિ મળે

વિં ૧૯૮૧ ચેત્ર વદિ ૮

તાં ૧૬-૪-૨૫

મુક મ-વિજયપુર

લે બુદ્ધિસાગર

શ્રી અમદાવાદ તત્ર મુમુક્ષુ આચાર્ય શ્રી અણ્ણસાગરસૂરિ તથા પં મહેન્દ્રમાગરજી તથા શ્રી હેમેન્દ્રમાગરજી યોગ્ય અનુવંદન મુખશાતા

વિં આજરોજ વિમળભાઈ છગનલાલ અહીંથી તમારી તરફ આવ્યા છે તબિયત બરાબર રહેતી નથી બે પગે ચીત છે દવા હજી લાગુ પડતી નથી જીર્ણીવર દરરોજ રાત્રે બે વખત આવે છે અશક્તિ વધે છે બનશે તો ચેત્ર વદિ દશમે હવાપાણી ફેર માટે મહુડી જઈશ ગામની બહાર ઠલે બે વખત બહિં છુ પણ થાક લાગે છે તમને વગેરેને મેં જે કંઈ દુ ખ વા પીડ્યા હોય ગુરૂભાવે જે ધર્મ શિક્ષાગ્રાંથ આપતા રમને માહુ લાગ્યું હોય અને તેમા અનુપયોગે મારી જૂલ થઈ હોય તો તમે સર્વને બે હાથ બેઠી ખમાવુ છુ કારણ કે મારે હવે કોઈ પણ જીવની સાથે વૈર વિરોધ રાગ દ્રેષ રહ્યો નથી હવે તો શરીરનું ઠંકાણું નહીં તેથી પહેલાથી ખમાવી સર્વ જીવો સાથે આત્મભાવે આત્મપયોગી વિશેષત થયો છુ અને આ મોપયોગમા વર્તુ છુ—

લે. બુદ્ધિસાગરસૂરિ

શ્રી અમદાવાદ તર વેરાગી આચાર્યશ્રી અણતસાગરજી સૂરિજી તથા મુનિશ્રી મહેન્દ્રસાગરજી વગેરે જોગ અનુવદતા મુખ થાતા તમારો પત્ર વાંચ્યો સમાચાર જાણ્યા છે પ્રકૃતિ નરમ થતી જાય છે તમારે મલવાની ઇચ્છા હોય તો જેમ અને તેમ વહેલા મલયો હાલતો શરીર જેવું જોઈએ તેવું નથી શરીરમાંથી ગરમી બાહ્ય થતી જાય છે શુ અને તે નકકી કહેવાય નહીં હવા તો આવે છે બનશે તો શ્રી મહુડી હવા ફેર માટે વડિ ૧૦ ને રોજ જઈશું તમારું શરીર નરમ રહે છે તે જાણ્યું છે તમે અહીં આવવાના છે એમ જાણ્યું છે પણ તાક જોતા હજી સુધી તમે અહીં આંખા નથી આઠમને રોજ તમારા ઉપર અમારા હાથે પત્ર લખ્યો છે વહેલું ફળદ્રુપ મળવા જેવું તો છે જ શરીર વધારે નરમ છે અગર ઠીક છે એમાનું હાલ કંઈ કહી શકાય એમ લાગતું નથી પગના તળીઆ ઠંડા રહે છે સુક વગેરે ઘમવાથી પણ તે ગરમ થતા નથી હવા તો આવ્યા કરે છે એજ ધર્મ કાર્ય લખ્યો.

સ. ૧૯૮૧ ના ચેત્ર વડિ ૬ ને વાર મુકે તા. ૧૭-૪-૨૫

લે. બુદ્ધિસાગરની અનુવદણા જાતી મલાય તેમ મલવા જેવું છે

સ. ૧૯૭૬ માસ સુતી ૧ એ સાષ્ટક લેખક બુદ્ધિસાગર

શ્રી નિમપુર તર મુશ્તાવક

ચોગ્રે ધર્મ લાલ

જિ તમારી બે પારમા જોટ જવાથી આર્થિક સ્થિતિ નબળી પડી અને કેવું સુકવવામા સકડામણ આવી તેથી તે બાપતમા ગી

રીને વર્તવું તેમ લખ્યું તે બધું આ દુનિયામાં સુધીં ચ દ્રને પણ
 શ્રદ્ધ નહે છે સર્વે જીવોને પાપ ગૃહ નહે છે. દેવશુદ્ધનો બંધન
 પ્રમાણિકપણે વર્તે છે જ્યાં જ્યાં નજર પડે ત્યાં જુવું અને સહાય
 માગવી સહાય માગતા લજ્જા ન કરવી અત્યંત ઉદ્યોગ કરવો છતાં
 ન બને તો પ્રમાણિકતાએ મળે ત્યારે આપવાની બુદ્ધિએ બાકી
 કાઢી આપવી અને દેશ છોડી ગુનાઈ વીગેરે ગહેરોમા જુવું અને
 ત્યાં પ્રમાણિકપણે વ્યાપાર આદિ પ્રવૃત્તિ કરવી પાસે જે ધન હોય
 તે વીવેક પુર્વક આપવું અને ન હોય તો બાકી કાઢી આપીને
 વર્તવાથી આખર પ્રતિષ્ઠાને ખામી લાગતી નથી પાસે હોય ને ન
 આપવું તેથી કીર્તિ પ્રતિષ્ઠાને ધોર પડે છે તમારી પ્રમણિકતા
 સર્વત્ર પ્રસિદ્ધ છે, તેથી બાકી કાઢી આપીને વર્તવાથી જગ પણ
 હાનિ નથી હવે સદ્ગુણ રસ્તામાં જાયો નહીં મહે તમને ઘણી
 વખત ચેત્તાવ્યા છતાં નળરાજની અને યુધિષ્ઠીરની પેઠે સદ્ગુણ
 વ્યસન ન છોડ્યું તેથી દુઃખ પડે તેમથી હવે દેવ પણ ઉગારી
 શકે તેમ નથી તમારે કદિ ગભરાઈને આપવાન ન કરવો કારણકે
 આપવાત સમાન કંઈ મહા પાપ તેમજ અજ્ઞાન નથી વાયુથી
 પાકડું ફરે છે તેમ વ્યાપારીનું લાભ્ય ફરે છે તમારે માથે આવેલો
 વખત સહા રહેવાનો નથી તમે તો શુ પણ હાલ તો કરોડાધિપતિ-
 ઓ પણ સકટમાં આવી પડ્યા છે જીવ્યો તો અતે સાડાં દેખ્યો
 નામદ્ બાયજાપણના વિચારો કાઢી નાખવા શુદ્ધમજ્જા ડરતો નથી
 તેમ મરતો પણ નથી તે તો પુણ્ય ને પાપના ઉદયને લોભવે છે
 માટે તમારે ગભરાવું નહીં છેવટે સાડાં પરિણામ આવશે સાચી
 જ્ઞાનતાવાળો છેવટે હરિશ્ચંદ્રની પેઠે જ્ય પામે છે માટે હુશિયારી રાખો
 આ વખતે તમારી ખરી કસોટી છે દુનીયા દીવાની છે તેના સાચું
 ન દેખવું મેરૂ પેઠે ધીર બની, જનનાર ભાવીને સહો અને પ્રમણિક
 પણે વર્તો હોય તો આપવું ન હોય તો મળે ત્યારે આપવા બાકી
 મુકી આપવી પ્રમુ મહાવીરદેવને ઉપસર્ગો પરીવહો નડ્યા હતા
 મોટાઓને દુઃખ પડે છે માટે ગભરાઓ નહીં રામ અને પાંડવોને
 વનમાં બટકવું પડ્યું હતું તે કંઈ હિમત હાયાં ન હોતા તે પ્રમાણે

વતો એવી મારી આજ્ઞા છે વખત આવે પડેલ સ કટના દંડોડા પથ
ભુવાયે ધર્મ સાધન કરશે

इत्येव ॐ सर्व महावीर शान्ति ॥ ३ ॥

સુકામ લોહરા

માધ મુદિ ૬

લેખક શુદ્ધિસાગર

શ્રી પાદરા તત્ર શ્રદ્ધાવ ત કયાવ ત દેવશુદ્ધ ભક્તિકારક મુક્તાવક
વકીલશ્રી શા મોહનલાલ હિમચ હમાઈ તથા માણેકલાલ વરજીવન
પ્રેમચ હમાઈ, ભાઈલ લ વગેરે ચોગ્ય ધર્મલાલ વિશેષ શુદ્ધીત
ગહુ લીસ શ્રદ્ધા પાત્રમી શુદ્ધશ્રદ્ધાની શુદ્ધી વાચી વ્યવહાર
નયની એકલી સાપેક્ષાએ તે શુદ્ધી ત્યાગી શુદ્ધના વ્યવહાર મતા
વાર સ બધી લખેલી નથી એ શુદ્ધીમા શુદ્ધ દ્રવ્યાર્થિક નયની
અપેક્ષાએ પ્રવચન ચરણ છે તેમા સત્તાએ આત્મશુદ્ધ સ બધી
વિચાર છે, તેથી તેમા તે નયની અપેક્ષાએ વેષ મતાદિક વ્યવહારને
ઉદ્દેશ નથી બાકીની કેટલીએક ગાથાએમા સમકિત કાયક શુદ્ધી
મહત્તા સેવના સ બધી ઉગર છે શુદ્ધના આત્મા તેજ આત્મા
સ્વીકારી શુદ્ધશરણ સ્વીકાર્યું છે અને શુદ્ધના આત્માની સાથે
સ્વાત્માનુ સાત્વિક ભક્તિએ અલેક સ્વીકારી શુદ્ધશ્રદ્ધાની મહત્તા
આજ્ઞાત્વ પાલન પ્રકારપુ છે આત્માને દેવ-મહાવીર-વીર
શુદ્ધ આદિ શબ્દે વર્ણવ્યો છે શ્રદ્ધાવન્ત ભક્ત શિષ્ય છે તે
શ્રદ્ધા ભક્તિના તોરમા વેષ જનાથાર વગેરે બાહ્ય વ્યવહારને
દેખતો નથી અને તે શુદ્ધના આત્માની સાથે કૌંકચ અતુ
ભવી સમકિતક ચક્ર શુદ્ધના આત્માને સ્વાત્માનુ સમર્પણ કરે છે
અને તકે સશય વગેરેને શ્રદ્ધા પ્રેમમા સમાવી ભક્તિની સુખ્યતા
એ આત્મ મસ્તીમા મસ્ત બને છે શુદ્ધ તે સર્વસ્વ છે એવા ભાવે
પરિણમે છે અને અસ્તિ નાસ્તિ ધમ મય સર્વ દ્રવ્યો છે તે શુદ્ધમા
અસ્તિનાસ્તિની અપેક્ષાએ સમાવે છે તે રીતે શુદ્ધમા વિશ્વ ગમાયુ

માને છે ગુરૂને તે અસ્તિ નાસ્તિ અને ત ધર્મમય સર્વરૂપે અપેક્ષાએ દેખે છે બાહિરમા અને અંતરમા તે ગુરૂશક્તિ પ્રેમદષ્ટિએ ગુરૂને અનેક ભાવે જ્યાં જ્યાં જુએ છે ગુરૂને દેહની અપેક્ષાએ સદેહી દેખે છે અને દેહ વિનાની દષ્ટિએ આત્મરૂપે નિરાકાર આત્મગુરૂ દેખે છે યાત નયોની અપેક્ષાએ જેણે ગુરૂનું જ્ઞાન કર્યું છે એવા ગીતાયં ગુરૂ પાને ગુરૂગીતગુહલીનો ભાવાર્થ સમજ્યા વિના તેનો સ્મરક અર્થ સમજાય તેમ નથી દેવ-વીર-મહાવીર-ગુરૂ છે અને આત્મોને તથા એકજ ગુહલીમા સત્તાએ તથા વ્યક્તિએ આત્મસ્વરૂપ પ્રકાશ્યુ છે તે સર્વનયમાપેક્ષ જ્ઞાનીને સવશુ પશ્ચિમે છે એકાંત વ્યવહારવાદી બાલજીવની અપેક્ષાએ તે લખ્યું નથી ગુરૂગીતગુહલીની પ્રસ્તાવનામા તે સખધી અમારી હાદિક ગૌલી પરિભાષાએ ખુલાસો કર્યો છે ગુરૂગમથી સાપેક્ષ નયે તે બોધ્ય સત્ય છે

દ્વયેષ અર્થઃ ॥ મદાવીર જ્ઞાન્તિ ૩

લે બુદ્ધિસાગરના ધર્મ લાભ

અર્થા પ્રસંગે કોઈને જવાબ આપવા માટે તથા સમજવા માટે ખુલાસો પ ગુહલીનો કર્યો છે પ્રસંગે ખુલાસો કરવા મે લખ્યું હતું ધર્મસાધન કરશે

શુ પેથાપુર

તા. ૧૧-૮-૨૪

લે બુદ્ધિસાગર

શ્રી મીરજ તત્ર લાઈ નગીનદાસ લીખાભાઈ યોગ્ય ધર્મલાભ વિ " ત્રિશલાના જ્યાં " નામના સ્તવનમા નહિ ' તારો તો જાશે તમારી રે લાજ " એ પદ છે તે લક્ષિતની અપેક્ષાએ છે પ્રભુનો

સાચો ભક્ત પ્રભુને સંહિતાના ઉમળકાથી જીવે ઉપાસના આપી શકે છે, અને જોવા પૂર્વે મુનિઓના પણ સ્તવનો છે તેમા શ્રી વિનય વિજયજીવિત આદિશ્વરની વિનતીમા પણ જોવી જાતનો ભાવ છે અપેક્ષાએ અધ્યાત્મ દિષ્ટિએ આત્મા તે મહાવીર છે, અને તે પોતાને નહિ તારે તો તેની લાજ જાય એમ કહેવાય છે તત્ત્વજ્ઞાનની દિષ્ટિએ એવું લખ્યું નથી, પણ ભક્તિની ભાવનાના ઉછાળાએજ એવું પ્રભુને વિનતી કપે કહેવાય છે, માટે તમે એવું ગાઓ તેમા દોષ નથી અમારા ઉપર તમને શ્રદ્ધા હોત તો શકા કરાવનારા હોય તો પણ શકા થાય નહિ પણ બાલજીવ-ળીજની શકા ન સમજાવી શકે તેની તે શકાનો ઉત્તર આપવો યુક્ત છે તે દિષ્ટિએ તમે લખ્યું છે તેથી ઉત્તર આપ્યો છે

મુકામ મેહસાણા
લેખક બુદ્ધિસાગર

શ્રી આજુલ

તનુશ્રાવક વડીલ મોહનલાલ હીમચંદ-ભાણેકલાલ મગવભાઈ
મણિભાઈ, પ્રેમચંદ્રભાઈ વગેરે યોગ્ય ધર્મલાજ

બિ તમારો પત્ર વાંચી સમાચાર જાણ્યા છે શરીરની શાતા
વેળીયની સાથે આત્માના મુખની સુલતા કરીને આત્માના શુદ્ધ
ધર્મમા તલલીન થવાય તેમ પ્રવતશે

મહો અનન્યવીર્યોડવમારમા વિશ્વ પ્રકાશક
ત્રેલોચન ચાલ્યત્યેય જ્ઞાનશક્તિ પ્રમાણત

શરીરરથ આત્મા વસ્તુત અનત વીર્યમય અને વિશ્વપ્રકાશક
છે તે ત્રણવલોકને ચલવી શકે તેમ છે ધ્યાન શક્તિ પ્રમાણથી
ધ્યાન શક્તિ વડે આત્માની તર્વ શક્તિઓનો પ્રકાશ માય
આજુલ શાંત પ્રેમ ને જ્યા જ્યા શુદ્ધાઓ, જ્ઞાનનાં સ્થાનો વગેરેને
પામી આત્માના મુખને ઉદ્ઘવાવશે આત્માને આત્મારૂપ કરશે

શરીરનો કંઈ ભરૂંસો નથી જેટલું પ્રાપ્ત થાય તેટલું અપ્રમત્ત ધ્યાને પ્રાપ્ત કરશે। ધર્મધ્યાનના પાયા તથા પિંડસ્થાદિક ધ્યાનનું એકાત્મિયા અવલંબન કરશે। તેથી આત્મસુખનો પ્રકાશ મળશે અનુભવવડે અનુભવની વૃદ્ધિ થશે

ૐ શાન્તિ ૩

સુ પેથાપુર આયો શુ ૧૩
લે બુદ્ધિસાગર સૂરિ

જામનગર તત્ર સુગ્રાવક માસ્તર શ કર્ણલાલ હાહ્યાભાઈ ચૌગ્ય ધર્મલાલ વિ તમારો પત્ર આબ્યો તે મળ્યો છે વાચી સમાચાર જાણ્યા છે તમે લખેલી બધી વાત જાણી છે

આત્માની શુદ્ધતાને માટે અનેક પ્રકારની કસોટીમાથી પસાર થના સુખ દુખ સામી નજર ન કરવી જોઈએ પણ જે થાય તે સારા માટે છે એમ માની આનંદ ઉત્સાહથી આગળ વધવું જોઈએ ધર્મસાધન કરશે। ધર્મઠાથ લખશે।

બુદ્ધિસાગરના ધર્મ લાલ

ૐ નમો ગુરવે

સુકામ સામુદ
લિ બુદ્ધિસાગર

શ્રી માણસા તત્ર શ્રદ્ધાવત કથાવંત દેવગુણક્રિતકારક પુણ્ય પ્રભાવક બબ્બ સુગ્રાવક શા વીરચક્રમાઈ કૃષ્ણાણ તથા ભાઈ ચ દુલાલ તથા બાળુ વિગેરે ચૌગ્ય ધર્મલાલ

વિ પત્ર પહોંચ્યો વાચી સમાચાર જાણ્યા આનંદ આત્મપ્રકાશ શ્રવ્ય બાળબોધ લીપીમાં છપાવવો ઠીક લાગે છે બાળબોધ લીપીનું માહાત્મ્ય તથા તેની જસર હૃદય ઉપર બહુ થાય છે અર્થ

વિશેષ અને પુસ્તક યોદ્ધા એટલું વિશેષ છે તત્વના ગ્રન્થો યોદ્ધા સારા વિશેષ ખપ લાગશે તો બીજી આવૃત્તિ કોઈ કરાવશે કાગળ સમાધિશતકના રહેવા નોંધને પૂઠા પણ સારા થવાનોંધને સમાધિ શતક કરતા મોટું પુસ્તક થાય તે સાફ ૫૦૦ પ્રતના રૂ ૪૫૦૭ લગ ભગ થાય પણ પુસ્તક દેખીનેજ મોઢ થાય યોદ્ધા વાચે પણ અસર સારી થાય પછી તો તમારી જેમ મરણ. ભજન તો બાળબોધ લિપિમાં અવશ્ય છપાશે સોધુ ભાડું ને સિદ્ધપુરની યાત્રા જેવું કામ કરવું નોંધને નહીં ઘણાં વર્ષ સુધી પુસ્તક ટકે તેમ ઘણું નોંધને બાળબોધમાં છપાશે તો પ્રહુ સાફ પછી જેમ રૂને તેમ કરવું તેવારી કરે. ધર્મ સાધન કરશે.

મુકામ. ગોધાવી

લિ બુદ્ધિસાગર

વિનયવત વિવેકી આત્મર્થી મહાત્મા શા વીરચક્રભાઈ કૃષ્ણાણ ચૈવ્ય ધર્મલાભ પ્રાપ્તિ થાયો વિશેષ-તમ રો પત્ર આવ્યો વાચી આનંદ થયો છે, ત્યાની હવા બગડવાથી ત્યા તમારે બીલકુલ રહેવું નહીં, ફેશરીયાણીની યાત્રા કરવા જવું તે પણ સાફ છે પુને હવા સુધરી હોય તો ત્યા જવું પણ ઠીક છે પણ ખરાબ હવામાં તો રહેવું જ નહીં જાતિકર ગરમાજ કરવું-તમે અને આવી ગયા નહીં-તેવું શું કારણે હશે યાત્રા કરો.

વિ આત્મશક્તિપ્રકાશનાં પાત્ર છ ફરમા બાકી રહ્યા છે ઉતાવળ માટે ગિરધરભાઈ ઉપર તમે પત્ર લખો ભૂલ્યો નહીં. પ્રાય માગશર માસમાં ગ્રન્થ બહાર પડશે ભજન કારતક પૂર્વિમાં લગભગ બહાર પડશે ધર્મ સાધન કરશે બાલાભાઈને ધર્મલાભ મારા લાયક ધર્મ કાવું લખ્યો. ભાઈ ચંદુલાલને ધર્મલાભ ભણવું ગણવું લેખક શક્તિ વધારવી ચેક વીરચક્ર કૃષ્ણાણ

નહિ મળશે નહિ ટળશે, ખરેખર જોઈ લો મનમા,	
મજાડી રગ લાગ્યો કે, વિચારો તે બધુ ક્ષણમા	૧
નથી તે શોધવા માટે, જીવન હોમ્યુ અરે બૂલી,	
ખરી નહિ ચોટ લાગ્યાથી, રહ્યા છે બાદમા ગૂલી	૨
નથી આનંદ તે માનો, ખરેખર છેજ તે છાનો,	
નથી પરવા અરે તેની, અરે જો છે તો લેવાનો	૩
નથી ધાર્યું કદી મનમા, જીવન હોમી અરે લેવો	
નથી ધ્યારો તે અતરનો, અરે જો ધ્યાર તો કેવો	૪
સાકરને સ્વાદતા મીઠી, અનુભવ ત્યાજ પોતાનો	
ખરેખર તેમ આતમવ્ર, રહે નહિ ધ્યાનમા છાનો	૫
હજી જીવો ગ્રહો તેને, અખડાનંદ છે આવો	
અરે જો લબ્ય જો પોતે, લેઈ લે ધર્મનો લ્હાવો	૬
હજી હાથે અરે બાજી, ધરી લે ધ્યાનમાં સાચુ	
બુદ્ધયગ્નિ સત સેવામા, સદા રહેવુ સદા રાચુ	૭

લે બુદ્ધિસાગરના ધર્મલાલ

ધર્મ સાધન કર્યો સતની સેવા કરવાથીજ મુખ ૦ સતની
પાસે સદાકાળ રહેવા ઇચ્છુ છુ

સુકામ સુરત ગોપીપુરા
બુદ્ધિસાગર

શ્રદ્ધાવત દયાવત દેવગુણક્ષિતકારક સુભાવક શા, વીરચ દ
કૃષ્ણાજી યોગ્ય ધર્મલાલ વિશેષ આત્માના જ્ઞાનાદિ ગુણોની શક્તિ
વધારવા પ્રતિદિન સદુદ્યમ કરવો ઘટે છે, આત્મદયામા રમણતા
વિશેષત કરવી ઘટે છે જે જે કરવુ તેમાં વિવેકદૃષ્ટિથી આત્મો

પયોગ રાખવો જોઈએ સાધ્યદષ્ટિ તો ગમે તે પ્રસંગમાં જીવની ન જોઈએ શાતા અને અગાનાના પ્રસંગોમાં સદાકાલ સમાનતા રહે એવી આત્મદશા કરવા માટે જાતનો ઉપયોગ તે તે પ્રસંગે રાખવો જોઈએ અશુદ્ધોપયોગ ટાળીને શુદ્ધોપયોગ કરવા પ્રયત્ન કરવો જોઈએ જેટલું સાધ્યદષ્ટિની સ્થિતિ મટે કર્યો તેટલું તમારું છે એક શબ્દમાત્ર પણ પ્રમાદ કરવો યોગ્ય નથી પોતાનું કાર્યનથી વૃત્તિઓને ન પોષતા આત્માના સદ્ગુણોને પોષવા જોઈએ તમારું તે સહજપણે તમારું છે,

ધર્મસાધન કર્યો આત્મસ્વભાવ રમણજાનો વ્યાપાર વધે
ર્યો. ૬૫ અને ચોક્કસ વ્યાપાર ઘટાડ્યો નિવૃત્તિધન પ્રાપ્ત કર્યો

જ શાન્તિ હ

બુધ્ધિસાગર સ ૧૯૭૦ ચેત્ર વદિ ૬

આત્મમયુ મક્તિ પ્રેમીદ્વાર

ધીરાના પદનો રંગ

સમજાઓ હતો સાનેરે, અમકાની તારૂં રૂપ મહેને,
આખોધી મહેને ખેચીરે, લીધો બહાલા ત્હારી કને
અગમગ જ્યોતિ અગકાવી ત્હે દેખાડ્યો દેહાર,
પ્રેમ ત્યારથી ત્હારી સચે, પ્રગટ્યો અપર પાર,
સતાયો તું અધારેરે, ધાયલ મઈ ચોધુ ત્હને

સમજાઓ ૧

ચેન પડે ના ત્હારાવણુ કઈ, મન મારૂં આખાય
અમૃતને આરવાવા પછીથી, બાકુલા કેણુ ખાય
નિરહનાં દુઃખડાં વેઠીરે, ચોધુ બીજુ કેણુ ગણે

સમજાઓ ૨

લાજ મર્યાદા જગની છાડી, તુંજ વણુ ઇષ્ટ ન કેઈ
 કથની કરણી જગની છાડી, આંખે વાટે રહ્યો જોઈ
 બુધ્ધિસાગર વાટકમરે, મળો ઝટ પ્રેમે ભણે

સમજાવ્યો ૩

હે અસખ્ય પ્રદેશી પરમાત્મ સ્વામિનુ-તહે મહને તારૂ મૂળ
 સ્વરૂપ થમકાવી દેખ કયું હતું અને સારને સમજાવ્યો હતો તહે
 ત્હારી અનંત જ્યોતિર્મયિ ચક્ષુઓથી આકર્ષાને મહને તારી પાસે
 ખેંચી લીધો જ્યારથી તહે ઝગહળ ઝગમગ અરૂપ જ્યોતિ ઝળકા-
 વીને ત્હારો દેહાર દેખાડ્યો હતો ત્યારથી ત્હારા ઉપર અપર પાર
 પ્રેમ પ્રગટ્યો તહે રૂ અરૂપ જ્યોતિસ્વરૂપ દર્શાવીને પાછો માયાના
 પડામાં સતાઇ ગયો ત્યારથી મહને એન પડતું નથી અને પૂર્વે
 દેહાર દેખ્યા હતા તેથી પ્રગટેલા શુદ્ધ પ્રેમથી ઘાયલ થઇને જ્યા
 ત્યા શોધા કરૂ છુ જ્યારથી દર્શન દેઈ તુ માયાના આવરણમાં
 સતાઇ ગયો ત્યારથી મહને ત્હારા વિના જરા માત્ર એન પડતું
 નથી અને મ્હારૂ મન અત્યંત અકળાય છે અમૃતને આસ્વાદ્યા પછી
 બાકલા વગેરેનું લોજન કેણુ ખાય ? તેમ હવે મનમાં થયુ છે
 જ્યારથી ત્હારૂ રૂપ દેખ્યુ ત્યારથી મહને અન્ય કશુ કંઈ ગમતું
 નથી ત્હારા વિરહના દુખ વેડીને ત્હને શોધુ છુ ત્હારા વિના
 અન્યને કેણુ એવી રિયતિ થયા પછી હિસાબમાં ગણે ? અર્થાત્ કેઈ
 પણ ગણે નહિ જ્યારથી તારૂ રૂપ દેખ્યુ અને અપૂર્વ પ્રેમ પ્રગટ્યો
 ત્યારથી મે જગતની લાજ અને વ્યવહાર મર્યાદાને ત્યજી લીધા
 છે ત્હારા વિના હૃદયમાં વિરહની અગ્નિજ્વાળાઓ ઉઠે છે તેની હે
 પ્રભુ ત્હને કેમ કયા આવડી નથી નક્કી કહુ છુ કે ત્હારા વિના
 મને અન્ય વસ્તુ ઇષ્ટ નથી તુંજ મ્હારો ંહાલો છુ, તુ જ્ઞાની છે
 અને એ બધુ જાણ્યા છતા હજુ કેમ સતાકુકડીની રમત રમે છે
 મહને વધારે સતાવીને કુખી કરવામાં ત્હને શુ સાર લાગે છે ? હે
 અનંત સુખના સ્વામી ત્હારી સાથે તન્મયપણે મળવામાં જગતની
 કથની અને કરણીનો મહે ત્યાગ કર્યો છે મ્હારી જ્ઞાનચક્ષુએ ત્હને

મળવાની વાટે ત્હારી રાહ દેખી રહ્યો છું બુદ્ધિસાગર કહે છે ?
 જ્ઞાનના સાગરમાં હવે તમે ત્વરિત મળો એમ આત્મામાં રહેલી ચેતન
 પ્રેમે ભણે છે

અથાવક બાધ ચ દુલાલ વીરચ દ યોગ્ય ધર્મલાભ આટલી
 વયમાં આટલા વ્યાપારમાં જ્યારે પત્ર લેખનાવકાશ ન મળે, એમ
 મન્ય કાચ નિમજ્જિત વૃત્તિથી પ્રાય અવબોધાયતો અન્યથામા
 શુ કહેવું-શુભાશુભ સાનુકુલ પ્રતિકુલ સ યોજોમા સર્વ છવે
 કાચ છે ચ દુ ! વિચાર કરીશ તો ત્હને માલુમ પડશે કે જ્ઞાનીઓએ
 રાગી હયા રવીકારી છે તેનું કારણ ખરેખર હેટના જઠાર વાકાના
 વો આ સ સાર સ સારમાં કંઈને કંઈ બાકી રહેવાનું
 ર્માં કંઈને કંઈ કહેવાનું સર્વ વાતે સંપૂર્ણતા સ સારમાં કંઈને
 મ થઈ નથી અને થવાની નથી માટે સ સારમાં વિકલ્પ સ કલ્પ
 ને નકામે આત્મવીર્યનો હાય કરવો યોગ્ય નથી ત્હારા મન
 છે સર્વ સાનુકુલતા થાય તો પછી હું ખ કયાથી ? અને વૈરાગ્ય
 કયાથી થાય અને પછી સ સાર હું ખમય છે એવું વીતરાગ
 વાક્ય પણ જોડુ થાત હું ખ અને ઉપાધિયો વેઠીને આગળ
 છે સર્વત્ર ઉચ્ચ કોટીએ ચઢેલાઓ માટે એવો અનુભવ
 થો મહત્ત્વ પુરોનો આશ્રય જોજ સુખનું કારણ છે કંઈ પણ
 ન્ય પ્રસન્ન થી ભળભળીયા બની જવાથી અને ગભીરતા ત્યજ
 ધાયો કરતા વિરોધ જલાભ થાય છે અને બોલેલું અને કરેલું
 સ કેલી લેતાં ઘણી મહેનત પડે છે ચોતાને સાનુકુલ સર્વ
 નો સમાગમ ન થાય તેથી હીલગીર થવું નહીં-ચોતાના
 ઉભરા કાઢવા હોય તો કંઈ જ્ઞાનીની પાસે કાઢવા કે જોયો
 તિ મળે અને કંઈ શિખવાનું મળે આ જગતમાં ધર્મની
 એક સારભૂત રૂચે અને શ્રદ્ધામાં સત્ય જાણે તો ધાર્મિક
 સુધારી હિચ્ચ કરશે

બાબુ સોગીલાલને ધર્મલાભ કહેયો કે વિજાપુર કેટલા પત્ર
લખ્યા તે જણાવયો ચાન્તિ સુકિતથી કહેયો

સુકામ પેથાપુગ લે બુદ્ધિસાગર
સ ૧૬૭૧, જેઠ વદી ૧૪.

પુના, સુભાવક શા વીરચંદ કૃષ્ણાજી યોગ્ય, ધર્મલાભ

તમારો પત્ર આવ્યો તે વિચારી સાર જાણ્યો છે
થતી આત્મોન્નતિ જેથી, કમાવાનું કમાઈ લ્યો ૧
થશે જો ત્યાગથી ભક્તિ, તદા વૈરાગ્યની સ્થિરતા,
થશે અધ્યાત્મની સ્થિરતા, કમાવાનું કમાઈ લો ૨
ટળે અધ્યાસ જો પરથી, થએલો નામ રૂપોનો,
તદા જ્ઞાનન્દની પ્રાપ્તિ, થતો સતોષ આત્મામાં ૩
અરે જે સુથણા સુથે, સદા પુરુષલક્ષણા ભાવે,
વિપાકોના પ્રવાહોમાં, તણાતા તે નથી ભકતો ૪
વિપાકે સોગવે કર્મો, હૃદયમાં સાક્ષીધર થઈને,
ફેરે રાચે નહીં તેમાં, રહી અન્તર થકી ન્યારા ૫
ત્યજે માચક તણી વૃત્તિ, પ્રવૃત્તિમાં પડે તહોયે,
કદાપિ લક્ષ્ય ના ચૂકે, અરે તે ભકત ગણવાના ૬
પછીને પાજરા મધ્યે, ધરે જ્ઞાનક કો માનવ,
જાળવે દેવની આજ્ઞા, રહી નિર્લેપ અન્તરથી ૭
અરે એવી દશા માટે, નથી અભ્યાસ જો થાતો,
નથી જો કાળજી મનમાં, કમાવાનું પછે શું છે ? ૮
જગતને જુજ સીઝવવા, પ્રવર્તે પાર ના આવે,
પલકના આસુડા પાડે, પછીથી તો હતા તેવા ૯
અત મનમાં ખરા ભાવે, ખરૂં તે સત્ય ખારીને,
ત્યજી શેતાનની સગત, કમાવાનું કમાઈ લો ૧૦

નિજાત્માત્કાન્તિ કરવાને, જની પરમાર્થના ચોગી,
 મળી રેળા ગમ વેના, કમાવાનું કમાઈ લે। ૧૧
 પછીથી ખૂબ પસ્તાયો, નાંક ચેતો ચદિ મનમા,
 વિચારો ખૂબ એકાન્તે, નિજાત્માનું કર્યું શુ તે ૧૨
 નથી આઠજારે મુક્તિ, નથી કંઈ લોકરજનમા,
 ખરી પરમાર્થની કરણી, કર્યાથી મુક્તિ ચાવાની ૧૩
 ધરો અધ્યાત્મની રહેણી, વિવેકે ટેક નેકીધી,
 પ્રમાણિકતા ધરી અગે, કમાવાનું કમાવી લે। ૧૪
 કદી કર્તવ્યથી પાછા, હઠો ના ધર્યને ધારો,
 બુદ્ધચળિષ ધર્મ કર્તવ્યે, પ્રવર્તો કર્મ ચોગી ચે ૧૫

અપાઠ શુદ્ધિમાં નોટબુકે જયકાની ખપ પડશે અપાઠ શુદ્ધિ
 સાતમ આઠમ લગભગ માટે ત્યાં કોઈ જનાર હોય તો જણાવશે

શુ બોધાવી લિ બુદ્ધિસાગર

તત્ર અદ્વાય ત દયાવત દેવગુણકિતકારક સુધાવક શા
 વીરચદલાઈ કૃષ્ણાણ, શા ચદુલાલ વીરચદ, શા લોગીલાલ
 વીરચદ, શા શાંતિભાઈ ચદુલાલ વગેરે ચોગ્ય ધર્મસાલ પત્ર
 આપ્યો વાચી બીના જાણી કર્મયોગ માટે શા ગમલભાઈ
 હાથીભાઈને નિવેદન કર્યું છે તમે તો છો ? કર્મયોગ સંપૂર્ણ થના
 એક વર્ષ વા બે વર્ષ એછાએ પશ્ચાત્ત તો જે જને તે ખરૂં હોલ
 અડતાળીસ કોઠેનો ભાવાર્થ લખ્યો છે કર્મયોગથી પ્રવૃત્તિમા
 ગંભા નવી જાતનું અજવાળું તથા નવ્યશકિતનો પ્રકાશ થાય
 એવું વાચકો માટે અવબોધાય છે ચોમાસાનું હજી નક્કી નથી
 દોરદર્શનાએ જ્યાં જનવાનું દશે ત્યાં જની રહેશે વ્યાવહારિક
 તથા પારમાર્થિક કાર્યો કરતા છતાં નિર્લેપ રહીને આનંદમય ભા
 વથી અને પ્રસન્નતાથી સર્વે શણે વીતે એવા ઉપાયો આદરો કે
 જેથી ભવિષ્યમાં આત્મસમાધિની આખી અનુભવી શકો સર્વમા

નિર્લેપ રહો સર્વ બાહ્ય ભાવોમા નિમગ્ન રહો જે થય તે તટસ્થ
બની દેખ્યા કરો. જે જે કાયો કરો તેમા અહતા ન થય એવો
અધ્યાત્મભાવ ખીલવો નામ અને રૂપના પ્રપચની પ્રવૃત્તિ દર્શો
છતા અન્તરથી ન્યારા રહો અને સદા ઉપયોગે લાલસ રહો. પન્સ-
વમા કરીશ એવુ ન ઇચ્છતા આ ભવમા મુક્તિની ઝાખી વેદવાની
સાથે તમે બાહ્યનુ પશુ વેદી ગફો. એવી દયા પ્રાપ્ત કરવાના દંડ
નિશ્ચયપર આની જાણો અને જ્યા તમે છો ત્યા પોતાને કેપી
બાહ્ય વ્યવહારે પ્રવર્તો

આત્મધર્મ પ્રગતિમા ઉત્સાહથી પ્રવર્તો

इत्येव छ ज्ञान्ति ३

મુન્સોયણી, લિ જુદિયાગર

શ્રી પુના તાન શ્રદ્ધાવત દયાવત દેવશુરે બનિયા. ક મુશ્કાવત
શા વીરચ દશાઈ કૃષ્ણાણ તથા ચ દુલાલ તથા એનીલાલ, મં નિ.
લાલ વગેરે અપરિવાર થોઅ ધર્મલાલ વિ દેવ, મેદન મુ, મેટાણ
મઈ અત્ર આવવાનુ થયુ છે આ વખત દર્શનને દુષ્ટ મુદ્દા કૃષ્ણ
છે વ્યવહાર અને નિશ્ચયથી મિદ્ધપુરમા ગમે વન દર્શન અદ્વિત
સમાધિમુખને. અનુભવ આંગ્યો હતો હાલમા મંદિર નામનું
પુસ્તક લખાય છે, તેમા નિર્લેપ દશાએ અવરજ મંદિર કોળે
અહા કરવાનો સિદ્ધાંત, લોકિય વ્યવહાર દિદિએ દુષ્ટ મુદ્દા, તે પશુ
અન્નરમા આત્મ શુદ્ધિપયોગનુ તાન લાગી વેદે અને વિદા
રમા નિ સગ દશાનો ખરેખરો પકવાનુભવ રંગ દે છે. આ-
ત્મામા જીવના ઉપચમાદિલાવે સિદ્ધાંતોના મુદ્દા પ્રકટયા દે છે
આત્માનુભવજ્ઞાન વિનાની બાહ્ય પાલિય દર્શન જવ અમણમા
અહ તાથી હેતુબૂત થાય છે દેવશુરે પશુએ જે નામમા નાનન થવા
કરે છે તે મોક્ષ માર્ગ છે એમ આત્માદુષ્ટ મુદ્દા થાય છે અને
તે ભાષાએ અને ગમે તે પ્રવૃત્તિએ અનર્થ મુદ્દા અવરજ

પરિણમીને અનુભવ રૂપે જીવતું થાય એવો ખાત્ર માધ્યોપયોગ વતે
છે અને તે ઘણો વધશે એવી ખાત્રી છે હજી અત્માના શુદ્ધોપ
યોગમા સમાધિભાગે પ્રગતિ થયા કરે છે સ શુદ્ધનો સ્થિરતા ભાવે
સમાગમ કર્યા વિના અનુભવ રહ્યું મળતું નથી તે મેળવે

ૐ શાન્તિ

પ્રથમ અત્રથી વિરમગામ થઈ સાણદ જવા વિચાર છે અને
તે ખરૂં

એવ મુદ્દિ પૂર્ણિમા અત્ર પ્રાય થાય તો વાય

મુ મુખાઈ લાલનાગ પાજરાપે જ
બુદ્ધિસાગર

મુખાવક શા વીગ્યદશાઈ દુષ્ટાજી તથા ભાઈ અદુલ્લાહ
ચોગ્ય ધર્મ લાલ

પ્રતિષ્ઠાને વિદ્યા અને કીર્તિમા મળે જેવી અસારતા ભાસશે
ત્ય રજ સત્યધર્મ અને અનુભવથી પરખાશે બધા પ્રતિષ્ઠારૂપ
લક્ષનાના રાગીઓ અતરણુ સ્વરૂપ અનુભવવા સમર્થ થતા નથી
ખરા ધર્મને અને જગતના બધાએલા વ્યવહારને આકાશ અને
પાતાળ જેટલો અતર છે જે શુદ્ધ સ્વરૂપની પૂર્ણ કરતો નથી તેને
તે કયાથી સત્ય મુઝાડી શકે જે બાહ્યોન્નતિમા સ્વમહોદય અવશે
ધે છે તે અન્તરનો શુદ્ધ મહોદયનો ગધ પણ આસ્વાદી શકતો
નથી બાહ્યના વિચારોને દૂર કરી આત્માના માટે શા વિચારો
ઉદભવે છે તે એકાન્તમા નિર્વિકલ્પ ઉપયોગ રાખી જોતો નથી તે
ખરેખર શુદ્ધ મહોદયના દર્શન કરી શકતો નથી રાગીઓ સસારમા
ગાડા જેવા ગણાય છે પણ તે સાચી અને તેમા શું રહસ્ય સમાયુ છે
તે વિચારશે

ૐ શાન્તિ ૩ એવ વહી ૭

સુ વિન્નપુર દે ભુદિગ્રામ.

શ્રી સુખાર્થ તત્ર સુશ્રાવક શા વીગ્યદસાઈ કૃદ્વાજી તથા
ચ દુલાલ બાણુ લોગીલાલ શાતિલાલ તથા માધવજી અમધાજી
પોપટ વગેરે યોગ્ય ધર્મલાભ

દેવદરમ વગેરે તત્રક ૪૪ પાછા આગ્યા દુગ્રો માધવજી લાપ
ગમાધી મધ ઠાઠવા લખે છે પણ ખેગથી મધની શોભા આવના
નથી તથા કેશરીયાજીના માર્ગે કમ્પાર્ટાઈન છે તે જણાવશે પેપટ
આગ્યો હશે મારી તત્રક આવશે તો ભોવ આપીશ હાલમા વિન્નપુર
ની આત્મપાત્રના ગામોમા ખેગની સ્વાની આવી ધર્મધાક, ધર્મમારમ
શરૂ કરી છે વિન્નપુરમા ઉદગાઠ પણ છે તેમજ તા. માજી તત્રક
પણ ગળગઠ હોવાથી છેવટે અહીંઆ ગ્રહેવા વિચાર કર્યો છે વિન્ન
પુરમા કશ પદર કેમ થયા પણ સુધગી ગયા છે દુગ્રો દુગ્રો કૃદ્વા
પણ કેસ બગડ્યો નથી હજી શાનિ જેવુ છે તત્રક દુગ્રો ચનન
શરૂ છે જ્ઞાન ધ્યાનની સમાધિમા આનંદમય સુખદેવ છે ઠપ
વાનાં પુસ્તકો બધ છે હાલ પત્રવ્યવહારની સુવિધા મળે છે
ગાં છે મર્વે માધુઓને યોગાભ્યાસ આગે છે માધુમાળા શાગી,
ખેગના હુકમથી બહાર નીકળી ગયા છે ધર્મ પ્રાપ્તિ માર્ગે ધર્મ
કાર્ય લખશે ઠ જ્ઞાતિ : પત્ર લખતા રહેશે

ભાર્ગ ચ દુલાલને માહુમ કે ચિત્રમયજતવના સદે આવતા
નથી બને તો અદેખના કરશે

કૃદ્વા વિન્નપુર
દેવદર ભુદિગ્રામ

શ્રી સુખાર્થ તત્ર સુશ્રાવક લોગી માર્ગ કૃદ્વાજી યોગ્ય
ધર્મલાભ

વિ તમારો પત્ર મળ્યો મહેક જેના નજાણી સહુ
અને સાચીઓને તેની પૂર્ણ યોગ્યતા છે

પ્રશસા કરીએ તેટલી ન્યુન છે તમે માધવલાલને દિલાસે આપશે
અમોએ માધવલાલના ઉપર પત્ર લખ્યો છે વિ વિજયપુરમા સર્વ
ઠેકાણે ઉદર પડે છે ચાચકનો બારે ઉપદ્રવ છે ચાર માય કેસ થઈ
ગયા છે વિજયપુરની ઉત્તર દિશાએ લાડોલ આગલોડ કરબટીયા
વડનગર વગેરે તરફ ઉદર કેસ થાય છે અમદાવાદ તરફ પ્રાતિજ
તરફ તથા આણુઆણુના સર્વ ગામડાઓમાથી એક ગામ પણ ચોખુ
નથી લોકો છાપરા માધવાની તૈયારી કરવા લાગ્યા છે છાપરામા
જવાની વિનતી થાય છે પણ નાણુ વગેરેનો ભેદએ તેવી સગવડ
નથી બનેતેમજ સાંધીએ લાભથી વગેરે પણ કયા જશે તે શોક્ષમ
નથી પણ ગામડામા જ્યાં ત્યાં ઉદયકાળ પ્રમાણે જશે સાધુઓની
પૂર્ણ સેવા કરનાર ઠેકાણે છે સાફ થશે અમૃતથી વગેરે પુધરે ગયા
છે પણ ત્યાં ઉદર પડે છે તે વિજયપુરની ભાગોળમા થઈ મળ્યા વિના
લાભથી વગેરે સાંધીના કારણથી નથા છે બા) ચંદુલાલ ભોગી
લાલ શાંતિલાલ વગેરે ને ધર્મલાલ કહેશે

વિ બેરી લવણુચ દલાઈ ધર્મચ દનો તમે પાલીતાણા શુરક
ળને મદદ કરો એવી ભલામણ માટે પત્ર હતો પણ અમોએ રૂબરૂમા
મળ્યા પછી કહેવાનું લખી જણાવ્યું છે ધર્મસાધન કરશે ધર્મ
કાર્યલખશે જ જાગ્રિ ૩ પત્ર લખ્યો

વિજયપુરની આણુઆણુ પચ્ચીસ ત્રીસ ગાઉ ફરતું એક ગામ
પણ ઉદર પડયા વિનાનું નથી અણસાગર વડાલીમા છાપરામા
રહે છે

સુ વિજયપુર
લે સુદિમાગર

શ્રી સુભાષ તત્ર શ્રદાવત દયાવત દેવગુરુ ભક્તિકારક સુશ્રાવક
[રચ દલાઈ કૃષ્ણાણ ચંદુલાલ ભોગીલાલ વગેરે યોગ્ય ધર્મ-

લાભ વિ પત્ર પહોચ્યો, મહાભારત પહેચ્યું છે હાલ પત્ર પ્રવૃત્તિ તથા લેખક પ્રવૃત્તિ ઘણી મન્દ છે હાલ મનમાનતો વનવૃક્ષ પ્રદેશ અને એકાન્તવાસ મળવાથી ધ્યાન સમાધિની ખરી લય લાગી છે હાલ તો બાળે આત્મિક સુદૃઢતા લયલીન થઈ જવાયું હોય એમ જણાય છે સર્વ સાધુઓને રાત્રે પ્રાણાયામ ધ્યાન થાય છે આમ વૃક્ષ તળે આનંદ વર્તે છે આત્મજ્ઞાન આત્મસમાધિ અને તેની સાથે અમૃત મુખમય જીવનના દહાવા લેવાય તેટલા લેવાય છે તેની આગળ બાહ્ય ક્ષણિક જડ વસ્તુઓનું મુખ તે છેજ નહીં એમ પૂર્ણ અનુભવ થાય છે પ્રસંગે ઉપદેશસુદૃઢો વિહાર પણ કમયોગ શ્વાધિકારે થવાનો થયા કરશે ધર્મ સાધન કરશે

ૐ શાન્તિ ૩

મુકામ મેહેસાણા

• લેખક બુદ્ધિસાગર

મુબારક દેવગુરૂ ભક્તિકાન્ક મુશ્કાવત શા વીરચ દહાઈ કૃષ્ણાણ તથા બાળુ વગેરે ચોખ્ખા ધર્મ લાભ વિશેષ તમારો પત્ર પહોચ્યો તમારી લખેલી હકીકત બાળી છે માધવલાલ અમથાલાલ અને આગ્યા હતા અને તેમની હકીકત જણાવી હતી સમતાનો ઉપદેશ આપ્યો હતો ધર્મસાધન કયાં કરશે ધર્મ કાયે લખશે શ્રીમદ્ દેવચ દ્રજકૃત પુસ્તકો છપાય છે પહેલાં ભાગ છપાઈ થોડા વખતમા બહાર પડશે બીજો ભાગ છપાય છે ચોમાસાનું નઢી થતા લખી જણાવવામા આવશે

ૐ મર્દ શાન્તિ ૩

મુ વિજયપુર
લે બુદ્ધિસાગર

મુખાર્થ તત્ત્વ મુશ્કાવટ શા વીરચંદ્રભાઈ કૃષ્ણાજી ચંદુલાલ
લોગીવાલ શાંતિ વગેરે યોગ્ય ધર્મલાલ વિ આસો સુદ્ધિ તેરસે
પાટનો પાયો એકદમ નીકળી જવાથી તે પછી મધ તેની સાથે
ઉઠાવો તે મુખે વા ઉપરના જડખાની સાથે વાગી તેથી અડધા
જડખાને તથા આર પાચ દાતને તાજત ધંત ચર્મ દાત હાલે છે હવા
આલે છે વેદના ચોડી છે બાકી તે રાત્રે ટાઢીયા તાવનો હુમલો થયો.
મે દિવસ સજત પછી ભોર કમી થતું આજુ હવે તો આરામ થયો
છે ખાવા પીવામા હરકત આવતી નથી ફક્ત દાત ઉપરના આર
હાલતા જાજરા થયા તે સજજડ થાય તેવી હવા આલે છે બને તે
ખરૂ, આત્માને સમજાવે વેદના વેદાય છે એટલે જ્ઞાનદ છે પ્રકૃતિ
પોતાનો ધર્મ બજાવ્યા કરે છે પુરુષને તિલે પ ભાવે પ્રકૃતિનું વેદ
વાનુ છે બાકીનો વિયોગ તો અહત્વ મમત્વ ત્યાગરૂપ છે એના
કાલે એ અનુભવાય છે કર્મનો પરિપાક વતા કર્મ સ્વય ખરે છે
તેની ઉદીણી કરવા કરતા રાજયોગની દશાએ સહજ ભાવે સમ
તા ભાવે વર્તાય તેજ યોગ્ય છે જે થાય છે તેમાથી આત્માને અદ્વ
લય નળે છે તેમા વિપાક વા હર્ષ ન માનતા આત્માના જ્ઞાનદમા
રહેવું જોઈએ

આત્મારૂપ પરમાત્માની કૃપાથી આત્માની વિકાસ દશા થાય
છે તેમા આધિ વ્યાધિ અને ઉપાધિયો તો તાપરૂપ કસોટી જેવી છે
તે આવવીજ જોઈએ તે વિના અતરની દશાનો અનુભવ થાય નહીં
કેરી તાપથી પાકે છે ત્યારે તેમા રસ આવે છે, બાદ્ય હુ ખોના
તાપથી આત્માનો જ્ઞાનદ રમ્ પાકે છે, તેનો સ્વાદ લેનાની જરૂર
છે પાક્યા વિના આત્મામા અનુભવજ્ઞાનજોડલી પ કી થતી નથી
આમા ફનિયાના લોકોની સાક્ષીની કઈ જરૂર નથી આત્માને અનુ
ભવ વાય એટલે બસ આત્માને સવત્ર અનુભવે અનુભવે તેમા
તમારી ઉન્નતિ છે આત્મજગ પ્રકટાવે મનુષ્યાવતારમા જે ધારે

તે કરી શક્યો. આસો વઢી ચોથથી હવે શરીર તાવ રહિત થયું હેય તેમ જણાય છે જ્ઞાનમંદિરનું કામ શ્રાવકો ચલાવે છે વિજયપુરમાં દરરોજના ૧૫-૧૭ માણસ મરે છે પણ કંઈક સુદમાં શાંતિ થઈ જશે માણસામાં હવે શાંતિ થઈ છે ધર્મસાધન કરશે ધર્મકાર્ય લખશે. ભાઈ ચંદુલાલ પર દ્વિમધાન મહાકાવ્ય સ કૃત હેમચંદ્રાચાર્ય કૃત પુના પ્રેસમાંથી મળાવવા પત્ર લખ્યો છે પણ પત્રનો ઉત્તર દશ બાર દિવસ થયા પણ આંચો નવી માટે તપાસ કરાવશે.

જે સંદેશ શાંતિ રૂ

ભાઈ લલ્લુભાઈ કરમચંદ ઉપરના સમાચાર પૂર્વક ધર્મ લાભ

મુ વિજયપુર

લે બુદ્ધિસાગર

શ્રી મુભાઈ તત્ર શ્રદ્ધાદિ ગુણાલ કૃત મુશ્રાવક શા ચીરચ દલાઈ કૃષ્ણાણ ચોગ્ય ધર્મ લાભ

વિશેષ તમારો પત્ર પહોંચ્યો તાવ પછી વા આંચો પછી ઠાઠ નીકળી

છેવટે ઠાઠ ઠાઠી ન ખાવી આજરોજે હવે ઠીક છે પરંતુ ઠાતનો ઠાટ ઠીલો હાલ તો થઈ ગયો છે તેથી છેવટે તો ઠાતનું ચોક્કસ થાય એમ મનાવે છે કર્મના વિપાકો સ્વયંમેવ વેગમ્બમથ ગળે છે તેથી તેના સમાગમથી વેરાગ્ય પાકે થઈ ગયો છે માણસે જવાય પણ ખરૂં પણ નહીં નહીં રૂચે તો રહેવાય જવાય ચોમાસા બાદ વિહાર કરીશું ત્યારે જણાશે

પુના ભાઈ ચંદુલાલ ઉપર પુસ્તક મોકલવા અમોએ બીજો પત્ર લખ્યો પણ તેનો ઉત્તર નથી તેમ હાલ તેવી જરૂર નથી માટે હવે તમે ના લખી દેશો કે મોકલે નહીં ખપ હશે ત્યારે લખીશું ધર્મ સાધન કરશે

ભાઈ ચંદુલાલ ચોગીલાલ શાંતિલાલ વગેરેને ધર્મલાભ

શા લલ્લુભાઈ કરમચંદને તથા જયતીને ધર્મલાભ

બારસ મુખી રહી કોલવટે વિશ વર્ષથી પ્રતિમાજી બેસતા નહોતા તેથી તેમની પ્રતિષ્ઠા કરાવવા સઘના આગ્રહથી જુવુ પડ્યો ધર્મસાધન કર્યો ધર્મકાર્ય લખ્યો લલ્લુભાઈ ત્યાં આવ્યા હશે તેમને ધર્મલાભ

૪૪ શાન્તિ ૩

મુ વાસદ લે બુદ્ધિસાગર
મહા વદિ ૧૨

શ્રી મુભાઈ તત્ર શ્રદ્ધાવત દયાવત દેવગુરૂ લક્ષિતકારક સુખા વક વીરચ દલાઈ કૃષ્ણાજી તથા બાળુ વગેરે ચોખ્ય ધર્મલાભ

વિશેષ—મહા વદિ આઠમના રોજ વાસદ અવાસુ છે પરંતુ જમણા અશુભના પત્ર પાસે ધોરીનસ પર પાકવાથી (શુભકા જેવુ થતા) નહીં ચલાવાથી વિહાર બંધ થયો છે હજી ફક્ત આવી નથી તેથી કયાં મુખી અહીં રહેવાશે તેનું નક્કી નથી બે ત્રણ દિવસમા સાફ થતા વિહાર થાય વા વિશેષ દિવસ થાય તેનું નક્કી કહેવાય નહોતું બને તે ખરૂં કવા ચાહે છે ચિંતા કરવા જેવું નથી ફક્ત ધોરીનસપર પાકવાથી ચાલવામા અડચણ આવે છે

કર્મનો ધાર્યો મનમુખો બાઈ
બ્રહ્માથી નહિ ફરે, કર્મને કરવું હોય તેમ કરે

એવું થયું છે ધર્મસાધન કર્યો મનનું ધાર્યું મનમા રહી જાય છે જે ચેતરો તે મુખી થશે ધર્મ કાર્ય લખ્યો

૪૪ શાન્તિ ૩

શ્રી મુખાર્ત તત્ર ગદાવ ત દયાવ ત દેવગુરુ લલિતારક
 વીર્ય દશાઈ કૃષ્ણાણ ચોગ્ય ધર્મલાભ વિ વકીલ શા મોદ
 ભાઈની શ્રદ્ધાભક્તિ અહીં વર્ષો ચોમાસુ કરાવશે એમ લ
 તમને આવવા પત્ર લખ્યો હતો પરંતુ હાવ તમે એવી મિ
 છે કે પોતાનેજ પણુ સાચે યાદ કરી શકો તેમ છે તમને
 માયા બહાલી લાગે છે પરંતુ નાતરની લક્ષ્મી માટે બાહ્ય
 સજ્જાથી વખત પણુ કાઢી શકો નહીં એમ તમ રી હાવની હ
 તમે કામને માટે લખો છો પરંતુ રૂબરૂમા આવ્યા હોત તો
 યાદી આવે છે? પરંતુ કામ પત્રથી યાય છે અને મુખતુ કામ
 યાય છે અને આમાનુ કામ આત્માથી યાય છે એ કયા તમે
 વ્યવહારના વિવેકી નાણી ન શકો? મહલતુ કામ મ
 હિસાબની ચોખવટ થયે ચવાતુ છે એમ નહીં કયો બાક હવે
 થયા પછી થશે એમ વકીલજીતુ કહેવુ છે તમે પોતેજ મ
 છે ઉપશમ અને ક્ષયોપશમ ભાવે અતઃમાં મહલ ભરો
 બાહ્ય મહલની ઉપાધિમા નિર્લેપ રહી શકાય વડોદરા
 શહેરની કીર્તિ કવિતા ગરીબ લક્ષ્મીની ભક્તિમા આનંદ અર
 બાહ્યની કીર્તિ પ્રતિષ્ઠા મહત્તા ખરેખર નાકના મેઠ
 વિશેષ નથી તેથી હવે તેમા શુ વિશેષ છે? લોકસ શા કીર્
 વગેરે વાસનાઓ છે તે આત્મા નથી તેથી તેમા આસક્ત
 જરૂર નથી આત્મભાવે જે યાય છે તે અનંત શુ મની થેન
 છે માયાથી સિન્ન આત્માતુ ધ્યાન ધરો

ભાઈ લોગીવાલને તથા શાનિ વગેરને ધર્મલાભ અ
 પાલીતાણે ગયો છે પણ મળ્યો નથી તમારા પુત્રોને ત
 અપાસુ નથી અતરમા જ્ઞાન પરિણમે એ માટે તીર્થયાત્રા
 કરે છે તો જ ગમ નવાણુ નિરૂપાધિપણે કરી અતરમા પગિય

મુ પાઠરા લેખક બુદ્ધિસાગર

મુશ્વાવક વીરચ દલાઈ યોગ્ય ધર્મલાભ તમો લોભ ધણો છે
 એમ કહે છે પણ તેને આત્મામાં પરિણામો તો એ લોભ તે
 મોક્ષદાતા બની શકે લોભ એ સારા માટે થાય એવી રીતે તનાથી
 કામ લેવું જોઈએ. આત્મા એ વીર છે અને સ્મૃતિએ સમરત છે
 તે બન્નેના બાહ્ય સ્વરૂપ કરતા અન્તરત્વ આત્મિક સ્વરૂપ અતિ
 રમણીય છે આત્મારૂપ વીર છે તે શુદ્ધ સ્મૃતિ સળ ધે ગુણ સ્થાનકો
 પર આરાહ છે તેથી બાહ્ય શરીરમાં બન્નેનું અસ્તિત્વ ક્રકત ન
 માની લેતાં આત્મામાં ઉઠા ઉતરી તેની રમણીયતા દેખે આત્મા
 વીર છે, વીરપણું પ્રકટાવવું જોઈએ અને ત્યાં શુદ્ધ સ્મૃતિ વડે
 અવરની જ્ઞાનાદિ શુણ્ણની પ્રજ્ઞ પ્રકટ કરવી જોઈએ અને તેવી
 બાબતનો લોભ યા તે લગતી રૂચિ જેમ વધશે તેમ બાહ્ય વસ્તુ
 એમાં લોભનું અગ્નિત્વ દેખાશે નહીં આમલી રૂપ રગમાં આત્માનું
 સુખ નથી, ધનમાં આત્મા નથી આત્મા વિના એ સર્વમાં જૈન પડે
 નહીં આત્મા વિના શરીર પણ મહદ્દ થઈ જાય તેથી તે પણ ગમે
 નહીં માટે પ્રિય આત્મા છે એવો ખામ અનુભવ થવો જોઈએ તેની
 અતરમાં ભાવના સતત ભાવવી જોઈએ

અનંત શક્તિનો સ્વામી આત્મા છે માટે હિંમત હારવી
 નહીં મોક્ષલક્ષ્મી પ્રાપ્ત કરતા કાયા બે ઘડીની જરૂર છેવટે એ
 માટે ચેતો અને અત્મપ્રેમી બનો આગળ વડો

મુદામ પાઠરા લે બુદ્ધિસાગર

શ્રદ્ધાદિ શુણ્ણાલ કૃત મુશ્વાવક શા વીરચ દલાઈ કૃષ્ણાંજ યોગ્ય
 ધર્મલાભ આત્માની એક સગ્ગી શુદ્ધ ભાવનાનો પ્રવાહ વહેવરાવશે
 પુન્તકો થકી જે જ્ઞાન મળે છે તે થવણું કરતા વિશેષ ઉપકારી થતું
 નથી અગ્નિ થકી અગ્નિ પ્રકટે છે જ્ઞાની સાધુઓના હૃદયની પાસમાં
 દરોજ રહેવાની જરૂર છે એક વા બે મામ રહ્યા વિના પાંચ છ

દિવસ માટે રહેવા આવતાં એક દિવસની બાદ સ્થિરતા થાય, ખરેખર તેથી આત્મામાં આત્મા પોતાનું પરિણમન અનુભવી શકે નહીં. માટે લાખા વખત સુધી વ્યવસ્થા કરી રહેવું જોઈએ મન ધનિદ્રિયોના સાથે મન પરિણમેલું છે તેને આત્માશિશુષ્ય કરતાં કેટલું જાણિતું પણ ખ્યાલ ન રહે એવો અચૂક વખત સુધીનો અદ્ભુત ધર્મ જોઈએ જાણી દુનિયાના સર્વ જીવો પોતાના નામનું રક્ષા કરે એવી કઠાઈ દશા બને તો પણ તેથી આત્માના હીન થઈ જવા વિના સાચી શાંતિ મળવાની નથી આત્માની પ્રમાણીનો રક્ષા હંકારમા વહેતો બધા યાય તો કેટલેક દિવસે આત્મા શુદ્ધ બની જાય અને તેથી બીજા ભવમા બાદનું કરેલું લોભવેલું ખપમા આત્મા પૂર્ણ પ્રભુને માટે સર્વને બૂલો સર્વ સામું જોતા પ્રભુ મૂવાશે "દેખીને એવું દેખ બેય મટે ન રહે મન જોઈ" એવું અનુભવે.

એક ઘડી બાદ પચાંચથી અનેક થાઓ પણ બાદ ભાવથી નહીં તમારી પત્નીને પણ આત્મપ્રભુનો સાક્ષાત્કાર કરવાનો ભોધ આપે. રૂપ રંગનો મોહ સ્વપ્નમા પણ રહે નહીં એવી દશા માટે જીવ છતાં મરીને પાછા જીવતા બનો એવું આત્મસ્વરૂપ પ્રાપ્ત કરી તીવ્ર પ્રેમ અને જલ્પાસની લગની લાગવી જોઈએ.

અકામ વિભવપુર લેખક બુદ્ધિસાગર

શ્રી મુબાઈ તત્ત્વ અદ્વાયત, દયાવત, દેવગુરુ ભક્તિધારી મુબાઈકે આ વીરચક્રમાઈ દૃષ્ટુ જી તમા બાઈ લોગીતા સાંતિલાલ વહેરે ચોગ્ય ધર્મલાભ વિશેષ તમારો પડોજો. લાભાતશય કર્મની જાળો અણધારી મળેથી ને મુજબ મધુ યાય છે તે મોહ છે અને એવા પ્રસંગો બાવે છે તે અતરંગી શાનબળ બ્યારે મોહના એક વિચારને પણ ન રહેવા દે ત્યાં નૈનત્વ પ્રગટેલું અરો અરો અનુભવવું આત્માને નેટલી કળ્યા.

છે તેટલા અતરાયો ઉદયમા આવતા રહે છે વિજયે હમૂકે મોતિ
 મોલે સો પાદે એવો ઉપદેશ તીવ્ર ઉપયોગ રાખવાનું કહે છે
 શુભાશુભ સંયોગોની વચ્ચે ઉભા રહીને શુભાશુભ સંયોગોની
 કલ્પનાનો નાશ કરી અતરમાં શુભાશુભપણું ન વેઠવું એવું આત્મ-
 બળ ઠારવ્યા વિના આત્મા કદિ પરમાત્મા જની શકતો નથી
 આત્મબળથી પરબ્રહ્મરૂપે પોતાનું પ્રગટ કરાય છે પદાર્થોના
 દાસ બનવું એટલે જઠ બનવું આત્મભાવે મરવું અને
 જઠભાવે જીવવું એજ જન્મમરણનું કારણ છે જઠોના
 પૂજકો અને ચેતનોના પૂજકો એ જન્મેમાં કેણું ઉત્તમ છે?
 જઠ પૂજકો કરતા ચેતન પૂજકો અનંત શુભા ઉત્તમ છે જઠોના
 ધાહકો બનવું પણ ચેતન્ય પ્રેમી થવું એ અહરથ ધર્મ કર્તવ્ય છે
 જઠની દૃષ્ટિએ સર્વત્ર જઠપણું ભાસે છે અને ચેતન્યની દૃષ્ટિએ
 સર્વત્ર ચેતન્યત્વ ભાસે છે જઠાદિત દૃષ્ટિ એ જઠવાદની ઉત્પત્તિ છે
 આત્મવાદી થવું અને શ્રી મહાવીર પ્રભુનો આત્મપ્રેમવાદ પ્રગટાવવો
 એ સમ્યક્ત્વ વધારક લીનોનું કર્તવ્ય છે જઠ વસ્તુઓના સાગરમા
 તરો પણ તેની નીચે આસક્તિથી ન રહેા નિરાસક્તિથી સર્વ
 વિશ્વના પદાર્થોમાં મનાયણું બધત્વ બધ હેતુત્વ ઉઠી જાય છે.
 જેના માટે જન્મ્યા છે તેને આશયો અને જે સર્વને જાણે છે તે
 તમો પોતે છે તો નામરૂપની જ્ઞાન્તિથી નિરાશ ન બનેા આત્માને
 ઉપામે।

“ નથી સ સારમાં શાન્તિ ”

કવાલી

જગત્મા સ્વમયત્ રહેતા, રહે બહાણું નહીં કોઇ,
 પલકમા મુખ પલકમા દુ ખ, નથી સ સારમા શાન્તિ ૧
 નથી ખ્યારી નથી ખ્યાર, કરેલી કલ્પના ખોટી,
 હસો તો શુ ? રૂવો તો શુ ? નથી સ સારમા શાન્તિ, ૨

મળેલા મેળ કયા સુધી, તળેલા લેખ કયા સુધી,	૩
ધરેલો દેહ કયા સુધી, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૪
ફળે ફેરવે જુએ ફેરવે, તણ દે બ્રાન્તિ મનમાની,	૫
હવે તો માર્ગ પકડી લે, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૬
મળા નહિ મોજ મચાવી, હવે તો ભેષ લે સાગુ,	૭
જલુ પડશે ઉઘાડે હસ્ત, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૮
કળાઓ કેળવે કૌઠી, બણે બ પા કૌઠો પથ,	૯
કરી લે જાન જીન ભાખ્યુ, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૧૦
ઉઘાડુ દાર સુજિનુ, કરી લે ચોખ્યતા પૂરી,	૧૧
તણ મમતા ધરી લે સત્ય, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૧૨
અપગતા ચિત્તની ત્યાગી, શુદ્ધ આરા ધરી શિરપર,	૧૩
કરી લે કાર્ય પોતાનુ, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૧૪
ઝરે નહિ હાર નળવને, ધરી લે સફળો પ્રેમ,	૧૫
નકામી વાત છોડી દે, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૧૬
ગઈ માતા ગઈ પત્ની, ઝરે જો માર્ગ છેવટનો,	૧૭
સમજ સમજુ હવે તો જાંટ, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૧૮
મળ્યા તે મત જાવાના, મળે તેનુ સદા જોવુ,	૧૯
ખરો મહાવીરનો ધર્મજ, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૨૦
મનન કર જાનિના ગ્રન્થો, વખત પાડે નહીં આવે,	૨૧
તણ આજસ યજે ભગત, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૨૨
ફળે તો માનજે મીઠુ, લખેલુ સર્વ કૃષ્ણજો,	૨૩
ફળે તો ધારજે મનમાં, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૨૪
લખ્યો આ પત્ર ચક્રલાલ, વિચારી ધન આદરજો,	૨૫
પ્રસંગે મોખ દેવાયો, નથી સ સારમાં શાન્તિ	૨૬
મણા કમો વિલય કરવા, દુહમમાં ધાર નિશ્ચયને,	૨૭
જુદ્ધિય સન્તના ચરણે, સદા સ સારમાં શાન્તિ	૨૮

૧૯૧૭ એપ્રિલ ૧૧

લાલબાગમાં પાજસપોળ-સુ યાદ

શ્રી મુખાઈ તત્ર ઘડાવંત દયાવત દેવશુર શક્તિઠાગ્ર મુધાવક
વીરચ દસાઈ કૃષ્ણાણ ચોગ્ય ધર્મલાભ.

વિશેષ તમારો પત્ર આંચો વાચી સમાચાર જાણ્યા વિ હાલ
અત્ર ડોળાનુયોગ અને અધ્યાત્મજ્ઞાન સંબધી ઉપદેશ અપાય છે
બને તો દિવાળી પહેલાં દશમાર દિવસ મુખી રહો એવી વ્યવસ્થાથી
આવશે શ્રીમદ્ દેવચન્દ્ર સંબધી પ્રતાવના હાલ રચાય છે ચોડા
દિવસમાં પૂર્ણ વચે કળિયુગમાં આત્મજ્ઞાન પ્રાપ્ત કરીને આત્મોપયોગ
ધારી શકાય છે સ્વામીની બની ઉપાદાન કારણ ઉપર લલચ વાગ વાર
આપવાથી અને તેમાં તન્મય થવાથી આત્મશુદ્ધિપયોગ તરફ
ગમન કરાય છે આત્મામાં જે વખતે મન રહે છે તે વખતે અપેક્ષા-
એ આત્મસુક્તિ છે મનને શુભમાં ધારો વા અશુભમાં ધારો એ
પોતના આત્મા ઉપર આધાર ગણે છે અશુભમાંથી મન શુભ
પરિણામમાં લાવતું અને શુભ પરિણામમાં યાને શુદ્ધિ-
પયોગમાં લેઈ જવું એજ મોક્ષ માર્ગ કમ છે શુભ શુભપણ
ન્યારે જડ પદાર્થોમાં લાસતું નથી ત્યારે શુભશુભ પરિણામ
ઉત્તમ વતા હોય છે તેનો નાશ થાય છે બાદ પદાર્થોમાં શુભાશુભ
કલ્પનાએ અશુભ સંયોગે ને લેઈને છે તેથી સંયોગોની ક્ષણિકતા એ
તે પણ ક્ષણિક કરે છે પછી બાકી રહ્યો એક આત્મા તે શુભ અશુભ
પરિણામમાં ન્યારો છે અર્થાત્ તેનો ઉપયોગ શુદ્ધોપયોગ તરીકે
પરિભાષાએ કહેવાય છે આત્માના શુદ્ધોપયોગમાં જે કાળ જાય છે
તે આત્મજીવન છે, બાકી જડ જીવન છે ઇન્દ્ર ચન્દ્ર ચક્રવર્તિ પણ
જડ જીવનથી સુખી નથી તો આત્માનું અનંત સુખ પ્રાપ્ત કરવા
માટે જે મ મગ્ની મળી છે તેનું આવજન લેઈ આત્મામાં ઉડા ઉતરી
તેના સુખની ખુમારી અનુભવવી જોઈએ શુદ્ધોપયોગમાં રહી
પ્રાપ્ત જીવન બાદથી જીવતાં છતાં પણ અમર દશા લોગવવામાં
ક્ષણમાત્ર પણ પ્રમાદ ન કરવો જોઈએ ગૃહાવાસમાં આત્માની

તરફ લક્ષ્ય રાખવું બાહ્ય સર્વ પ્રવૃત્તિયો કરતા છતાં પણ તેને
બૂલવો નહીં

રજની યોડી વેષ ઝાઝા, આગ્રુ ઝોળે ન ગમાવડે,
ફરી ફરીને નહિ મળે છવ, મર્મ કરણનો દાવડે

બાહ્ય પુદ્ગલોમાં જો શુભ અશુભ ભાવ પરિણામ ન વર્તે તો
જડ જગત્થી આત્માને ઠોઠ જાતવું બધન નથી જો કશા ગમે
તેવા આત્મસોળે પ્રાપ્ત કરવાનો નિશ્ચય કરો. જા તા જવમા પાછી
આવી સામગ્રી પ્રાપ્ત થવી દુર્લભ છે તથા વખત પાછો આવનાર
નથી જેનામા સુખ જનત છે તેની પ્રાર્થના કરો અને મનને તેમા
લય કરી દો. શું કરવા જ્યાં સુખ નથી ત્યાં હજી વિશ્વાસ આશાથી
હવો છો ? કમરો અને કમચાનો તરફ જુવો. જોટલો તેજો તમને
આત્મસુખની દિશા દેખાડશે મોહ અથોત્ પ્રેમ કરો તો આત્મપર
કરો કે જેથી મોહનો જાત થાય જે લક્ષ્ય પુદ્ગલો તરફ મોહ કરો
છો તેમા પણ ઉઠા ઉતર્યો તો તેમા પણ આત્મા તરફ જવાનો
માર્ગ બૂલશે

બાહ્ય પરિણતીએ શુષ્કાણે ચઢવું તે તો જડના લાભ,
અયમ ઋષિ શિખરે પહોંચાડે, અન્તરમ પરિણામરે લોકો
લોળવાં આતમ બૂલો ॥

શુભાશુભ પરિણતિ છે તે બાહ્ય પરિણતિ છે અને આત્માના
શુદ્ધ પરિણામ ॥ તે અન્તરમ પરિણામ છે આત્મપરિણામે જ્ઞાન
દર્શન ચારિત્ર છે અને તે નિશ્ચયથી છે અન્તરના ઉપયોગે રહીને
બાહ્યમા પ્રારબ્ધયોગે સાક્ષીભૂત થઈને પ્રવર્તવું જો મહાવીરના
બક્ત મહાવીર પુરુષનું કામ છે બાહ્ય વૃત્તિઓને ઉપશમાવવી
તેનો લયોપશમ કરવો અને છેવટે તેનો સર્વથા લય કરીને
આત્માનું પૂર્ણ શુદ્ધ જ્ઞાન પ્રગટાવીને જીવનમુક્ત થવા લક્ષ્ય દેતા
બાહ્ય આયુધ્યની સફળતા છે જેને જુવો ત્યાં આત્મા જુવો જે

વિચારો ત્યાં આત્માને વિચારો સર્વ ઇન્દ્રિયોનો વ્યાપાર પણ
આત્માની પ્રાપ્તિ માટે થવો જોઈએ ઔદયિક લાવમા આત્મભાવે
ન પરિણમવું એ આત્મજીવન છે તે જીવને જીવીને આત્મારૂપ
વીરમા ચંદ્રમા સમાન એવા પરમાત્માનું પદ પ્રાપ્ત કરો
ૐ શાન્તિ ૩ સ ૧૯૭૫ શ્રા સુ ૧૫ પાઠન

શ્રુ વિજયપુર લેખક બુદ્ધિસાગર
સ ૧૯૭૭ ભાદરવા સુદી ૭

શ્રી ગુણાઈ તત્ત્વ સુશ્રાવક ભાઈ મોહનલાલ નગીનદાસ
ભાખરીઆ યોગ્ય ધર્મલાલ

વિ તમારો સાવત્સરીક ક્ષમાપન પત્ર વાંચી આનંદ થયો છે
તે પ્રમાણે ક્ષમાપના વાચ્યો ક્ષમાપના એજ મોક્ષનું ફળ છે ક્ષમા
વિના આત્મ શક્તિ પ્રપ્ત થતી નથી ક્ષમાથી આત્માના અનેક
ગુણો પ્રકટે છે આત્મોપયોગ રાખો અને વ્યવહારમા વર્તો એજ આજ્ઞા

ભાઈ અમથાલાલ, ચંદુલાલ, ચીમનલાલ ત્યાં પોપટલાલ તથા
પુનમચંદ ગાંધીને ધર્મ લાલ ધર્મ સાધન કરશે. ધર્મ કાર્ય લખશે
ૐ શાન્તિ ૩

શ્રુ વિજયપુર લેખક બુદ્ધિસાગર
સ ૧૯૭૬ કારતક સુદી ૧

શ્રી ગુણાઈ મધ્યે દેવગુરુશક્તિકારક સુશ્રાવક ભાખરીઆ
મોહનલાલ નગીનદાસ તથા ભાઈ અમથાલાલ, મણીલાલ, ચંદુલાલ,
ચીમનલાલ તથા પોપટલાલ નગીનદાસ યોગ્ય ધર્મલાલ

સ ૧૯૮૦ નું જોસ્તું વર્ષ તમને ભાગ્યશાળી નિવડી શાશન
દેવતા તમોને રહાય કરો અધ્યાત્મીક પ્રયોનો હમેશા એકેક કલાક
વાચન કરવામાં આ નવા વર્ષથી નિશ્ચીત કરશે કર્મયોગ જીવ

મનન કરી વાચશે શરીરની આરોગ્યતા જાળવશે કહ્યા પ્રમાણે વતો
અને જહાદુર બનો આત્મસમાધીમા અત્ર આનંદ વર્ત્યો કરે છે
તમેએ કવણી મોકવી તે પહોંચી છે હાલ એજ ધર્મ સાધન કરશે
ધર્મ કાર્ય લખશે ઝવેરી મોતીવાલ નાનચદ તથા શેઠ કાલ્યાણી
બેલાખાધને ધર્મલાલ

ફાયર ઓ અહ મહાવીર શાંતિ ૩

સુ પેથાપુર લેખક બુદ્ધિસાગર
મ ૧૯૮૦ દિવાળી દિવસાંતિ

શ્રી મુખાર્થ તત્ર મદાવત દવાવત દેવગુરુ ભક્તિકારક મુખાર્થ
ભાષ મોહનવાસ નગીનદામ ભાખરીઆ ચોગ્ય ધર્મલાલ

વિ નમારો પત્ર આવ્યો પેટમા ફુગે છે અને ઓપરેશન
કરાવવા લખ્યું તે જાણ્યું છે મહારો તો એવો મત છે કે તમે
મહેસાણે આવો અને દેશી મારા અનુભવી વૈદની દવા કરો
ગભરાશે નહિ સમભાવે આત્મોપયોગમા રહેશે જન્મ મરણને
ભય રાખવો નહિ આખી વીગેરે એ ઓપરેશન કરાવ્યા છે તેથી
ચિંતા ન કરવી દરરોજના સમાચાર લખાવશે આત્માના નિર્ભય
સ્વરૂપમા રમણ મનમા સારા વિચારો કરશે પોતાના સુધાત્મ
સ્વરૂપની ભાવના રાખશે એક ક્ષણ માત્ર પણ પ્રભુનું કરેલું સમરણ
ખરેખર જાનત ભવના કર્મનો નાસ કરે છે માટે નિર્ભય થઈને
વતો અને ભયને દેશવડો આખી આત્માના આનંદમા વર્તશે
મહેસાણેથી ભાષ મુદલાલ આવ્યા હતા તેમને તમારી સ્થિતિ
વિશેષ માહગીવાળી છે એમ એ કહ્યું હતું ભાઈ અમથાલાલ
નણીલાલ, ચીમનલાલ તથા પોપટલાલને ધર્મલાલ ધર્મ સાધન
કરશે ધર્મ કાર્ય લખશે

ફાયર ઓ અહ મહાવીર શાંતિ ૩

મુ પ્રાતિજ્ઞ લેખક બુદ્ધિસાગર
સ ૧૯૧૦ એન મુદ્રી ૫

શ્રી મહેસ જી તત્ત્વ દેવગુરુલકિનકારક કાર્યપ્રવીણ પ્રિયશિષ્ય
બાબરીઆ મોહનલાલ નગીનદાસ તથા ચંદુલાલ, ચીમનલાલ તથા
પોપલાલ નગીનદાસ વી યોગ્ય ધર્મલાભ પત્રો પહોંચ્યા છે

વિ આત્માનો અનુભવ કરવા માટે આત્મામાં ઉઠા ઉતરવું
અને શબ્દરૂપ વર્ણ ગંધ રસ સ્પર્શથી શુભ અશુભ કલ્પના ટાળી
નામ વી સ્ત્રીઓના રૂપ દેખી સ કલ્પ વીકલ્પ ન થાય જડ પદાર્થોના
રૂપોમાં મુખ બુદ્ધિ ન પ્રગટે ત્યારે સમજવું કે આત્માના મનમુખ
થયો છે અને આત્મમુખ લોગવવાની તૈયારી કરે છે આત્માના
મુખનો આત્માને અનુભવ આવે છે ત્યારે સ્ત્રી લોગમાં સ્ત્રી લોગની
બુદ્ધી રહેતી નથી અને પુરૂષ વેદ નીધૂળ કરાય છે અને પછીથી
પુરૂષ વેદથી જાણતા કર્મ જાણતા નથી શુભાશુભ કલ્પના ટાળી
જવાની સાથે શુભાશુભ કર્મ જાણતા નથી આત્માના મુખને
અનુભવ અને આત્માનું જ્ઞાન આવ્યા પછી આત્મા નિર્ભય થઈ
જાય છે તેને પછી જગતમાં કાંઈ પ્રાપ્ત કરવાનું બાકી રહેતું નથી
પાપ ઇન્દ્રીઓ પોતપોતાનું કામ કરે તો પણ તેમાં મુખની બુદ્ધીના
રહે અને સાક્ષીભાવ રહે ત્યારે સમજવું કે આત્મા અત્તરઆત્મા
થયો છે આત્મા આત્માને પોતાના સ્વરૂપે અનુભવે અને જણે તે
શુદ્ધોપયોગ છે આખો મીચીને અતરમા સ્ત્રીવળી જરૂરખ્યાત
પ્રદેશમય હું છુ તથા હું બારે તથા હલકે તથા રૂપી નથી 'સ્પર્શ'
નથી' ગંધ તથા રૂપ નથી 'નિત્ય છુ' નિરાકાર છુ 'અવિનાશી છુ'
અખંડ છુ 'જ્યોતિર્મય છુ' સર્વ દેહથી સ્ત્રી ન વુ એમ પોતાનું
શુદ્ધ સ્વરૂપ ચીંતવવું સર્વ પ્રકારના બાહ્ય પાકે દેખું છુ 'અહું
છુ' લોગવું છુ તેમાં ફક્ત આક્ષીભૂત છુ જા પ્રજ્ઞ કર્મથી
તેઓના સજાધમાં આવું છુ પરંતુ જડરૂપની જડકતો હતાં
લોકતા વ્યવહારથી છુ પણ નિશ્ચયથી નથી જડ પદાર્થોના રસથી
જે લોગ આવે તેના કરતાં મહારા આદ્ય અનંત ઘણું

વધારે છે, માટે મારે જડ પદાર્થોથી સુખની ખુદી ધારણ કરી શકાયજ નહિ જડ લોગોથી જે ગાતાવેદનીય લોગવાય છે તેના કરતા આત્માનું સુખ ન્યારૂ છે, અને અનંત ઘણું છે એવો નિશ્ચય આત્માનો અનુભવથી થાય છે ત્યારેજ આત્મા મોક્ષ પામે ॥ અને એવા નિશ્ચયવાળાને અદ્વિયાજ મોક્ષ ॥ અને અદ્વિયાજ મોક્ષના સુખની વાનગી લોગવે છે આત્માનો આનંદ પ્રગટે છે ત્યારે ત્રણ ભુવનમા મમાય નહિ તેવો લાગે છે આત્મા આત્માને દબાવે છે અને આત્માજ આત્માની સાધના કરે છે સાધક પણ આત્મા છે સીદ્ધ પણ આત્મા થાય છે આત્માનું સ્વરૂપ તે આધ્ય છે તેને અતરમા ઈષ્ટીવાળીને અનુભવવો જોઈએ ધર્મ માધન કરશે ધર્મ કાર્ય લખશે।

તમારા બાઈ અમથાલાવ તથા મણીલાવ, હાલાભાઈ, તથા પુનમથદ ગાંધી તથા ખુલાખીલાસ વીંગેરેને ધર્મલાભ

इत्येष ॐ नमो महावीर शक्ति ३

સુ. ગોધાવી લેખક ખુદિસાગર
સ વત ૧૮૮૦ જેઠ સુદી ૧૫

શ્રી સુભાષ તત્ર શ્રાદ્ધાદિ શુભાલ કૃત લાઘ મોહનલાલ નગીનલાલ ભાખરીઆ થો ય ધર્મલાભ

જિ ૧મારૂ કપર મ સુ ગોળીઓ મોહલવા સળધી લખ્યુ તે જાણ્યુ તથા મારા શરીર માટે ૫ કપરનો મત લખ્યો તે જાણ્યો શરીરનો લડ સો નથી જેટલુ ચેતાય છે તેટલુ ચેતીએ છીએ આવતી કાલે મૃત્યુ આવે તોયે આત્મા અને મૃત્યુ સ્વરૂપ જાણ્યાથી નિર્ભય દશા વર્તે છે આત્મ શાંતિ વર્તે ॥ હું તો પરવારીને કમારનોએ બેઠો છું વિશેષ લાગે નિવૃત્તીજ છે ધર્મ માધન કરશે ધર્મ કાર્ય લખશે।

ભાઈ અમલાલાલ, મણીલાલ, ચંદુલાલ, ચીમનલાલ તથા
 રેશ્મલાલને ધર્મલાલ.

ૐ અર્ચ મહાવીર શાન્તિ ૩

જી નમોઝંદે

મુ પ્રાતીજ લેખક શુદ્ધિસાગર

શ્રી મહેસાણા મધ્યે શ્રદ્ધાળુ કયાળુ દેવશુદ્ધ ભક્તિકારક પુણ્ય
 પ્રભાવક વિનયવત સુશ્રાવક ભાખરીઆ મોહનલાલ નગીનદાસ
 તથા ભાઈ ચંદુલાલ, ચીમનલાલ તથા સિધ્ધ પોપટલાલ નગીનદાસ
 શ્રેય ધર્મલાલ

જિ કે તમારો પત્ર પટોચો મવેં બીના બાણી છે તમોને
 ધ્યાન ધરવાની રીત વિલપુગમા ગામની બહાર ધંદગાની જગામા
 તથા જ્ઞાન મદીરમા પેથાપુર રૂઢન ચાતરે અને મહેસાણામા
 હેઠકવાટરની પાછલ તથા મહુડીમા કોટારકજીના કોતરો તથા ત્યાના
 ઉપાશ્રયમા જણાવી હતી તે પ્રમાણે ધ્યાન ધરતા હશે. અને તે
 ક્રિયા ચાલુ રાખશે કે જેથી આત્માનુ મેય થાય ધ્યાન ધરતી વખતે
 પોતાનુ નામ તથા જાત તથા લીંગ તથા જ્ઞાતિ જુલી જવી સર્વે
 શુભાગુલ વિચારો આવતા બંધ કરવા હું આત્મા છું એવો વિચાર
 દ્રઢ કરવો જ્ઞાનદ અને જ્ઞાન તેજ માફ રૂપ છે એવો વિચારમા
 લીન થઈ બીજા વિચારોને હઠાવી દેવા અને પોતાના સ્વરૂપની
 યાદી કરવી હુનીયા સાથે હું કોઈ પણ સબધવાળો નથી આજ
 સુધી કલ્પાએલા સર્વ મબધ બાનિ રૂપ છે એવો દ્રઢ નિશ્ચય કરી
 નાખવો પોતાનુ નામ અને રૂપ ત્રીજા પુરૂષની પેઠે જોવુ સર્વમા
 હું સાક્ષી રૂપ છું નામ અને મોહના રૂપના વિકલ્પ ન વધવા જોઈએ
 કીર્તી અને અપકીર્તી મરી જવી જોઈએ પોતાના રૂપે જે બહારથી
 માન્યા હોય તે રૂપે મરી જવુ આત્માના સ્વરૂપમા લીન થઈ જવુ
 શયતાનને મનમા પેસવા ના દેવો એક કલાક અગર બે કલાક એવી

રીતે ધ્યાન ધરવું કે આપણે દુનીયામાં હોઈએજ નહિ એકલા
આત્મારૂપે હોઈ શકીએ એવીરતે દરરોજ એક બે કલાક અભ્યાસ
કરવો. શ્રી વીતસલ ધર્મની આરાધના કરશે. પ્રમાદમાં સમય ન
ગુમાવતા આત્માનો આનંદ પ્રાપ્ત કરવા પ્રયત્ન કરવો. જાગૃત ધર્મને
ધાર્મિક કાર્યોમાં લક્ષ આપવું એજ

અમથાલાલ, મણીલાલ, ચેક ડાહ્યાભાઈ, પુનમચંદ ગાધી,
કેશવલાલ, કુલચંદ, જુલાખીદાસ વીગેરે મર્વને ધમ લાલ

ૐ શાંતિ શાંતિ શાંતિ

વિ સ ૧૯૮૦ પોપ વહી ૨
મુકામ પ્રાવીજ લેખક જુહિમાગર

શ્રી મુરુગ પ્રિય શિષ્ય જય તીલાલ ઉત્તમલાલ ચૌધરી ધર્મલાલ.
તમારી તરફથી લખે પત્રિકા મળી, તમારી નવી જાહેરાતો પોપ
વહી ૫ થી શરૂ થશે, તમારો પ્રસન્નચર્ચનો જળદળતો અગ્નિરથ,
નિજ આશ્રમને છેલ્લે વિરામ-સ્થાને સહેજ ઉભો રહે તે સમયે
મૌલાગ્યાદાક્ષી સહચરીને પ્રેમપૂર્વક નૂતન સ્વરૂપ પામેલા રથમાં,
લઈ પ્રહસ્તાશ્રમને માર્ગે જીવન-યાત્રાના ઉર્વકમમાં સાનંદ
આગળ વધશે. સૂર્ય ચંદ્ર સમા તમે ઉભય, સસારરૂપી અવનિત્ય,
રક્ષણ કરી, મસારને કિપાવી, સ્વદ્રષ્ટાતે અન્ય સસારને પ્રબુદ્ધ
કરશે. મન વાણી અને કાયાના યોગ વડે પ્રભુના પવિત્ર માર્ગમાં
આરોહીને સહચરીને સ્વજીવનના એકમે પ્રભુદ્વારમાં પ્રવેશાવશે.
બન્નેનું સુખદુઃખ આત્મેકય સદા પ્રવર્તે અને બન્નેના હૃદયમાં
શુદ્ધાનંદ પ્રભુનું પ્રાકટ્ય થાઓ. સર્વ પ્રકારની સ્થિતિમાં પરસ્પરમાં
આત્મેકય અને દુઃખ-મહાનરૂપ તપ પ્રગટવું એકમે અને એવું
તપ પ્રકટાવે એવી વિધિતિની વાદળી સરી જઈ અનંદલાલ પ્રગટે
જાગૃતમાં નો લેક ન રહે અને આમડીના રૂપરંગે
-સુખની વાચતાનો સ્વાર્થ

ન રહે એવી રીતે જીવનયાત્રાનું લગ્ન તમને પરમાત્મ સાક્ષાત્-
 કારવાળું જણાવ્યો અને એવી પ્રવૃત્તિ થાવ્યો કેહ અને મનનો પ્રેમ
 વિશુદ્ધ થતા શુદ્ધાત્મ પ્રેમ પરિણમ્યો પરસ્પર ભિન્ન વિરુદ્ધ વિચાર,
 મતભેદનો આત્મેક્યમા લય થાવ્યો, અને તેમાથી વિચાર વિવિધતા
 ના નૂતન-જીવનરસોદ્ધિમા મગ્ન થઈને બ્રહ્મ-સાગરમા ઝીલો.
 તમારા માર્ગમા સદ્ગુરુ તારક પ્રકાશકની મહાય મળેા પરસ્પરને
 કામાયે' નહી પણ આત્માયે' ચાહીને આત્મરૂપે બનેા જ્ઞાનદર્શન
 ચારીત્રમય આતર પવિત્ર જીવનને સત્યે બાહ્યજીવને જીવે
 ક્યેયમમાશિર્વાદ ફલદોભવતુ.

~ શ્રી કાવીઠાના ભક્ત યાવકોનો ગુરુશ્રીપરનો પત્ર

શ્રી ॥

શ્રી પરમપુરુષાય પરમેશ્વરાય નમઃ

શ્રી ગુરુગ્રંથોત્તમા

સ્વન્તીશ્રી પાદરા નગરે મહાશુભસ્થાને પરમપૂજ્ય, પરમ
 ઉપકારી, અનેક શુદ્ધ ગુણે કરી ભિરાજમાન, એક વિધ અસ જન્મના
 ટાળણહાર, દ્વિવિધ ધર્મના પ્રરૂપક, ત્રણ તત્વના જાણુ, ચાર કથાયના
 જીનનાર, પચ્ચમહાવૃત્તના પાલણહાર, છકાયના સરક્ષક, સાતભય
 નિવારક, આઠ મદના ટાળણહાર, નવવિધ બ્રહ્મચર્યના પાલણહાર,
 દશવિધ યતિધર્મના પાળવા તથા પ્રરૂપવાવાળા, અગીઆર અગ્નના
 જાણ, બારભેદે તપસ્યાના કરણહાર, તેર કાઠીયાના નિવારક, ચૌદ
 ગુણુ મ્યાનકના જાણુ, પંદર ભેદે સિદ્ધના જાણુ, એક કથાયના

* નોંધ આ ગ્રંથમા ગુરુશ્રીએ બીજા પર લખેલા પત્રોના લેવા
 નોંધએ પણ આ પત્ર ભક્ત યાવકોએ ગુરુશ્રીને લખેલ જતા ભક્તિપૂર્ણ
 અને બીજાઓને અનુકરણ કરવા યોગ્ય હોવાથી દાખલ કરવા યોગ્ય
 ધાર્યો ॥

પર્વમાં ઉત્તમોત્તમ એવા શ્રી પર્યુષણ પર્વ આનંદપૂર્વક થયા છે તેમા શ્રી માવત્મરીક પ્રતિક્રમણ આદિ અતિચાર આલોચણાનો જોગ એાછા પુણ્યના જોગથી મદ્ગુરુના અભાવે થની આવ્યો નથી પરંતુ સ્વામિભાઈએના સમિપ થયેલો, આજ દિવસ પર્યંત અવિનય આશાતના અસત્કારાદિક જે જે કાંઈ થયા હોય તે મનવચન કાયાયે કરી ત્રિકરણયોગે ખમાવ્યા છે પરમશુદ્ધમહાગજ પ્રત્યે આજ પર્યંત આ બાલજીવથી જે કાંઈ અવિનય આશાતના બાણતા અમણતા ત્રિકરણ યોગેકરી આત્મ પ્રદેશથી થઈ હોય તે અથવા લખવામા અવિનય થયો હોય તે સર્વે અતિ અતિ નમ્રતા પૂર્વક ખમાવું છું વળી પરમ શુદ્ધ સમીપ વાગી સ્વામિજી ભાઈએની સાથે નિવિધિ ત્રિવિધિ કરી ખમાવું છું ને ફરીથી ન કરવાના ભાવ ધરું છું તે આપ કૃપા દષ્ટિથી સ્વિકારશેજી વિશેષમા આ બાલજીવને કાંઈ અતરાયના ઉદયથી આપ મહાત્મા પુરુષોની અતિ અતિ ઉત્તમોત્તમ આત્મદ્રવ્યની વિશુદ્ધ ન્યાયપૂર્વક મમિતિ શુભિએ સહિત નય નિક્ષેપા યુક્ત જ્ઞાન ધારાની અમૃત તુલ્ય પ્રરૂપણાનો કર્મની બહુલતા એ અલાભ છે તે અતિ ખેદકારક છે પરંતુ ધન્ય છે આપના સમિપવાસી અમારા સ્વામિભાઈએને જે અમૃત તુલ્ય જ્ઞાન વાણીથી ઉપદેશ ધારાની દેશનાને રમણ મનન કરી આત્માના અધ્યવસાયને ઉજવણ કરે છે તેઓને ધન્યવાદ હો વળી ધન્ય છે તે સ્થળોને કે જ્યાં પરમ શુદ્ધમહારાજ બિરાજમા છે તે સ્થળના ભવિ પ્રાણીઓને કૃત કૃત્યને ધન્ય છે વળી ધન્ય છે મારા મિત્ર મહાજને જે સદ્ગુરુ સાહેબના વિનયને વશ રહ્યા છે વળી ધન્ય છે તે ભાઈઓ તથા બાઈઓને કે તેમના પુન્ય પ્રભાવથી જ્યાં સુધી મહાત્મા શુદ્ધમહારાજની સ્થિતિ હશે ત્યાં સુધી આત્મના ઉત્તરણ પ્રદેશથી જ્ઞાન વાણીને ગહગહી રહ્યા છે તેથી તેઓને ધન્ય છે વિશેષમા આ બાલજીવને દર્શનના તથા પ્રરૂપણાના અલાભમા જેટલો કાળ ભય છે તેટલો વૃથા છે જ્યારે ઉદયગત સમયે દેશના ને દર્શનનો લાભ લઈશ તે સમયને કૃતાર્થ માનીશ વળી ક્ષેત્ર દર્શનાએ દર્શનનો લાભ આપશેજી એવી આશા છે એજ આ

બાળજીવની યાચના છે સવત ૧૯૫૮ ના લાન્ડરવા સુદ ૪
દા બાળમેવકે રતનચંદના ચથાયોગ્ય મન વચન કાયાના ત્રિકરણ
યોગે એક હઝાર ને આડવાર વદના અવધારશોજી ને આ બાળ
જીવને અનપ વદના લખતા જે જે અશુદ્ધ લખાયુ હશે તથા
અવિનય થયો હોય તે મારી મૂકનાનું કારણ નાણી ક્ષમા કરશોજી

જેજ વિનતી દા રતનચંદ

આ બાળજીવથી વફના કરતા જે કાંઈ અવિનય વયો હશે
તેની ક્ષમા યાયુ હુ તે આપ કૃપાળુ રીકારશોજી ને વદના ૧૦૦૮
અવધારશોજી ને જે સમયે દર્શનનો તથા ઉપદેશનો લાભ થયો તે
સમયને તુર્તાર્થ માનીશું જેજ વિનતી દા જવેર

મુ બી ધમરનેકિ ઓ મોહનલાલસ ધર્મ હોમચંદલાધને વિનતી
કે બાપ મા પત્ર મફતુર સાહેબજીની સેવામા પ્રકાશ કરાવશોજી
જેજ વિનતી

.

મુ પાદરા, લં યુદ્ધિમાગર
પીયુત મહાશય મનહૃદય પ્રાણભાગ્ય સમી યોગ્ય ધમકામ
ધિ આપકા હૃદયોદ્ધારકી કવિતા પદ કર સહુત બાન-દ
દુખા

કાદ ચતત પાદરાવરકી તાય મિલનેકી ગરુર પૂજવરની
શુદ્ધારમમાગરે સ્નાન વાઙ્ય પૂર્ણ રાગત
યત્ર નિમજ્જનાશિલ શુદ્ધિ શોધ પ્રજાયતે ॥
મક્કાના મનિરૂપોઽસ્તિ જ્ઞાનરૂપોઽસ્તિ વૈતુળામ્
યોગિના કમરૂપોઽસ્તિ શુદ્ધાત્મેવ હૃદિ સ્થિતઃ ॥
શુદ્ધાત્મન પ્રવાશન વિષદ્વક્ષાગ્નિદર્શનમ્
માધિત પ્રાણભાગ્ય યુદ્ધિમાગરસગિતા ॥

